

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

KONZUMACE PORNOGRAFICKÉHO OBSAHU MLADÝMI KATOLÍKY

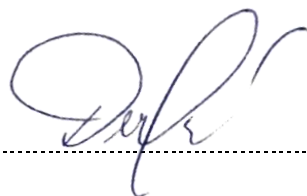
Diplomová práce

Autor: Bc. Kateřina Derflová
Vedoucí práce: doc. PhDr. et Mgr. Petra Potměšilová
Ph.D.

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně a vyznačila jsem veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne 22.3.2023

Kateřina Derflová

Tahle práce by nevznikla bez pomoci mnoha báječných lidí.

Můj největší dík pak patří paní doc. PhDr. et Mgr. Petře Potměšilové Ph.D. za trpělivost a pomoc nejen při psaní této práce.

Dále v první řadě velmi děkuji pedagogům z Cyrilometodějské teologické fakulty za laskavé vedení, podporu a troufám si říct i přátelství, během celého studia. Díky vám jsem mohla překročit svůj stín a posunout se v osobním i profesním životě. S úctou děkuji.

Výzkum k práci by nevznikl bez ochotných mladých respondentů a participantů z řad katolické církve. Vám velmi děkuji za odvahu otevírat těžké téma. Bez vás by můj nápad zůstal nápadem a otázky bez odpovědí.

Děkuji také Jo za pomoc s výzkumem, bez Tebe by to nešlo.

Velké díky patří také mé rodině za podporu během celého studia. A Františkovi, protože byl mým největším fanouškem a podporou.

Pak děkuji všem, kteří mě podporovali a ptali se mě, znovu a znovu mě nutili se zamýšlet a pokládali zajímavé otázky. Díky katolickým kněžím, kteří nedémonizují pornografii, ale přispívají ke zdravé prevenci a osvětě. Děkuji všem, kterým téma pornografie není lhostejné a nezavírají před ním oči.

A děkuji i Vám, vážený čtenáři, že jste si udělal čas a otevřel tuto diplomovou práci.

Diplomová práce byla podpořena z grantu IGA_CMFTF_2022_004 i za tuto podporu velmi děkuji.

OBSAH

1. Úvod	6
2. Obecně k pornografii	8
2.1. Definice pornografie	8
2.2. Legislativa v ČR	9
3. Fenomén 21. století	10
4. Historie pornografie	12
4.1. Před začátkem našeho letopočtu	12
4.2. Počátek našeho letopočtu	13
4.3. Boj za svobodu sexuálního slova	14
4.4. Vizuální obsah	16
4.5. Dvacáté století	16
5. Pornografie a katolická církev	17
6. Vliv pornografie na člověka	19
6.1. Pornografie a dětský mozek	19
6.2. Rizika pornografie	20
6.3. Závislost na pornografii	21
7. Výzkum	23
7.1. Výzkumná metodika	23
7.2. Časový harmonogram výzkumu	23
7.3. Výzkumné cíle, otázky a hypotézy	24
7.3.1. Výzkumné cíle	24
7.3.2. Výzkumné otázky	25
7.3.3. Hypotézy	25
7.4. Výzkumný vzorek	26
7.5. Popisná statistika	30
7.5.1. Obecné informace o respondentech	30
7.5.2. Obecně k pornografii	32
7.5.3. První informace o pornografii	35
7.5.4. První osobní kontakt s pornografií	37
7.5.5. Vyhledávání pornografického obsahu	39
7.5.6. Konzumace pornografického obsahu	41
7.5.7. Pornografie a církev	44

7.5.8. Vliv pornografie na život respondentů.....	46
7.5.9. Preventivní působení v oblasti pornografie.....	48
7.6. Výsledky výzkumu	50
7.6.1. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině věk prvního kontaktu jedince s pornografií?.....	50
7.6.2. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině pozdější konzumaci pornografie u jedince?.....	51
7.6.3. Jak ovlivňuje věk prvního osobního kontaktu s pornografickým obsahem jeho pozdější konzumaci?.....	51
7.6.4. Jaký je vliv pohlaví na první kontakt s pornografií?.....	52
7.6.5. Jaký je vliv pohlaví na četnost konzumace pornografie?.....	53
7.7. Interpretace výsledků	54
7.7.1. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině věk prvního kontaktu jedince s pornografií?.....	55
7.7.2. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině pozdější konzumaci pornografie u jedince?.....	56
7.7.3. Jak ovlivňuje věk prvního osobního kontaktu s pornografickým obsahem jeho pozdější konzumaci?.....	57
7.7.4. Jaký je vliv pohlaví na první kontakt s pornografií?.....	58
7.7.5. Jaký je vliv pohlaví na četnost konzumace pornografie?.....	60
7.8. Diskuse.....	61
8. Závěr.....	63
9. Literatura.....	64
10. Přílohy.....	68

1. Úvod

Téma pornografie není v české společnosti obecně moc probírané. Nejedná se přímo o tabu, jak tomu ještě celkem nedávno bylo, ale rozhodně to není klasické konverzační téma. Což je možná dobře. Otázkou ale zůstává, jestli se o pornografii nemluví málo. Případně, a to je možná ještě důležitější, jestli se o ní nemluví špatně.

Pornografie je fenoménem 21. století. Ne, že by před tím neexistovala, ale s rozvojem internetu, chytrých telefonů a obecně moderních technologií se stala dostupnější. Pornografický obsah je dostupný, doslova na dvě kliknutí myši. A to nejen pro dospělé, ale i pro děti a mládež.

Tato diplomová práce se zaměřuje na velmi specifickou skupinu mladých lidí. Na římské katolíky od 15 do 27 let. Pokud ve většinové společnosti neužijeme pro pornografii označení „tabu“, v katolické církvi se toho bát nemusíme. I když jsou, co se týká sexuality a jiných intimnějších témat v církvi za poslední desetiletí znát velké pokroky, pornografie stále zůstává jakoby za oponou. „Katolíci přeci na porno nekoukají“. To je jeden z velkých předsudků a omylů. Na základě výzkumu, který byl v souvislosti s touto prací proveden se ukázalo, že 93 % respondentů se někdy s pornografickým obsahem setkala. Další vysoká procenta respondentů pak mají s přímou konzumací pornografického obsahu osobní zkušenost. A několik respondentů uvádí dokonce závislost na pornografii. Tento výzkum, stejně, jako celá diplomová práce tak ukazuje, že pornografie se katolické mládeže týká.

Diplomová práce otevírá téma pornografie jako takové. Představuje její stručné dějiny, respektive dějiny erotiky a sexuálního obsahu až po dějiny samotné pornografie. Zabývá se vlivem explicitního sexuálního a pornografického obsahu na vývoj dítěte, ale i na jeho vliv na dospělého jedince. Neopomíná ani problém závislosti na pornografii. Dále se zabývá otázkou přístupu katolické církve k tématu pornografie a sexuality obecně

V praktické části práce je pak podrobně rozebrán výzkum, který se věnoval konzumaci pornografického obsahu katolickou mládeží. Do dotazníkového šetření se zapojilo přes 140 katolických mladých ve věku od 15 do 27 let z celé České republiky. Data z dotazníku jsou pak doplněna výpověďmi několika participantů, kteří byli ochotní poskytnout na dané téma rozhovor. Data, která z dotazníku vyplynula jsou zpracována v rámci popisné statistiky do přehledných grafů.

Dále jsou pak data k pěti hypotézám vyhodnocována pomocí testu dobré shody (kontingenční tabulky postavené na chi kvadrát testu).

Data, která jsme získali díky výzkumu a popisné statistice byla dále srovnávána s výsledky podobných výzkumů v ČR. Díky tomu můžeme v diplomové práci nabídnout širší kontext celé problematiky ilustrovaný exaktními daty z dalších výzkumů.

K diplomové práci byly také provedeny rozhovory, které měly za cíl blíže a osobněji přiblížit problematiku konzumace pornografického obsahu mladými katolíky. Rozhovory nebyly dále kvalitativně zpracovávány, nicméně jsou v práci použity jako doplnění a ilustrace některých fenoménů. Celé rozhovory jsou pak k dispozici v přílohách práce.

Tato diplomová práce vznikla za velké podpory mnoha mladých lidí z katolické církve, ale i kněží a laiků. Téma, které otevírá není příjemné, ale je potřeba o něm mluvit.

2. Obecně k pornografii

2.1. Definice pornografie

Abychom mohli začít mluvit o pornografii, musíme si vydefinovat o co přesně se jedná. Přes to, že většina lidí bude mít asi hrubou představu o významu slova „pornografie“, každý pod ním vnímá něco trochu jiného a naše jednotlivé osobní definice pojmu se mohou drobně, nebo i zásadně lišit. Je proto důležité se v tomto sjednotit. Není to nicméně jednoduchý úkol, neboť definic pojmu je mnoho. Začneme u čistě etymologického významu slova jako takového, protože i ten je zajímavý a celkem výmluvný.

Slovo pornografie pochází původem z řečtiny. Jeho základ můžeme hledat u slova *pórni* (πόρνη), které znamená prostitutka. Přidáním slova psát, *gráfo* (γράφω) pak vzniká slovo *pornografía* (πορνογραφία), tedy doslova „píšící o nevěstkách“. Slovo pornografie dříve označovalo obscénní obrazy, nebo cokoli nemravného, případně klasické umění s erotickými motivy. (Online etymology dictionary; 2022)

Co se týká významu, tak je velmi těžké, ne-li nemožné pornografii dobře definovat. Obecně jsou věci týkající se lidské sexuality těžko definovatelné. Nacházíme se na tenkém ledě, vzhledem k různosti kultur, norem, tradic a tak podobně. Snahy o definice se zde střetávají s odlišným vnímáním studu, lidské sexuality, toho, co je a není normální, přípustné, nebo vhodné. Nejen jednotlivé kultury, ale i rodiny, nebo jednotlivci se budou v názorech na tato témata lišit. Nemluvě o historických rozdílech ve vnímání lidského těla, sexuality, nebo intimity. O tom, co pornografie je můžeme vést dlouhé diskuse, většina autorů se ale shoduje na tom, k čemu pornografie slouží, nebo by měla sloužit. Účelem pornografie je tedy vyvolání sexuálního vzrušení jedince. (Hartl, 1993) (Kraus, 2017) (Weiss a kol., 2010)

Psychologický slovník přidává, že jde o „text, či vizuální výtvar obscénního charakteru.“ (Hartl, 1993, s.150) Český slovník cizích slov nevybíravě označuje pornografii za pseudoumělecký brak, který cíleně ukojuje primitivní pohlavní pud. (Český slovník cizích slov, 1965 in Weiss a kol., 2010). Slovník sociální patologie zase uvádí, že pro pornografický obsah je důležité, že je pornografický celý, nejen jeho část. Zároveň takový obsah vyvolává pocity studu a překračuje určité normy. (Kraus a kol, 2017)

I přesto, že v pornografii se setkáváme s nahými těly, sexuálním aktem, nebo intimnostmi, ne vše, kde se toto objevuje je automaticky považováno za pornografii. A zde narážíme opět na problém vnímání nahoty, intimity a studu. Mnozí lidé by označili za pornografii film, kde se jednou objeví nahý člověk, jiní by takovou scénu nepovažovali za jakkoli pohoršující. Proto je problém definice pornografie tak ošemetný. Každopádně současná odborná literatura se většinově shoduje na tom, že pornografii je nutné odlišovat od uměleckých předmětů, nebo vyjádření, které zobrazují nahotu, nebo intimitu, ale pornografií nejsou. Stejně tak nemůžeme považovat za pornografii materiály, které mají vědecké, výzkumné, umělecké, nebo osvětové cíle, přes to, že jinak by mohl být jejich charakter pornografický. (Weiss, 2010) (Kraus, 2017)

2.2. Legislativa v ČR

Vzhledem k explicitnímu zobrazování nahoty a sexuálního aktu je pornografie v České republice přístupná až od osmnácti let. Tato informace by se měla objevovat všude, kde se s pornografickým obsahem můžeme setkávat a k takovému obsahu by se neměly dostat osoby, které ještě nedovršily osmnáct let. Bohužel to v praxi takto nefunguje, a to i přes to, že má pornografie, vzhledem ke své povaze, velký prostor v Českých zákonech.

Pornografii a nakládání s ní upravuje trestní zákoník. Konkrétně §190 až §193.

Tato práce směřuje zejména k tématu prevence pornografie u dětí, proto se zaměříme i zde zejména na věci, týkající se dětí, i přes to, že zákony upravující pornografii upravují mnohem širší oblast. Dítětem je v této práci myšlena osoba mladší osmnácti let, kterou přesně definuje zákon č.359/1999 Sb. o sociálně – právní ochraně dětí. Konkrétně §2a. (§2a zákona č.359/1999 Sb. O sociálně – právní ochraně dětí)

Děti by se teoreticky neměly nikdy dostat do kontaktu s pornografickým obsahem, neboť jeho šíření mezi děti, nebo i jen přechovávání na místě, kde je dítěti dostupný (tak můžeme chápat i webovou stránku, ke které má dítě volně přístup) je trestné. Pachatel tak může dostat mimo jiné až dva roky ve vězení, případně více, pokud bude trestný čin páchat jako člen organizované skupiny, bude-li volně zpřístupňovat pornografický obsah, nebo bude-li tak jednat za účelem získání prospěchu. (§ 191 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník)

Výroba, přechovávání, dovážení, vyvážení, nebo jiná manipulace, nebo získání přístupu k dětské pornografii je trestným činem. Hrozí za něj, v závislosti na závažnosti trestného činu, odnětí svobody na tři měsíce až osm let. (§ 192 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník) Odnětí svobody na jeden rok až osm let hrozí pachateli, který zneužije dítě k výrobě pornografie, nebo na takovém zneužívání bude kořistit. (§ 193 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník) Stejně tak je trestným činem i účast na pornografickém představení, ve kterém vystupuje dítě. (§ 193a zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník). Trestným činem je ale nejen samotné páčání těchto trestných činů, ale i jejich nepřekážení, nebo nenahlášení. I za to hrozí tresty odnětí svobody až na tři roky. (§ 367 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník) (§ 368 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník)

Zajímavé nicméně je, že zákon se vyjadřuje pouze ke zprostředkovateli, který poskytne pornografii dítěti. Co se týká konzumenta, zákon mlčí. Konzumace pornografického obsahu v ČR je tedy legální až od osmnácti let, ale pro konzumenty mladší osmnácti let neexistují žádné sankce. Lepší formulace předchozích vět by tedy asi zněla, že konzumace pornografie v ČR je neomezená věkem, ale legální je poskytování jakéhokoli pornografického obsahu pouze osobám starším osmnácti let.

Pornografii zároveň zmiňuje zákon č. 40/1995 Sb. O regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1999 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů. Zákon zde uvádí, že reklamy nesmí obsahovat prvky pornografie. Z toho vyplývá, že vyskakující reklamy na stránky s pornografickým obsahem, nebo online hry s pornografickými motivy apod. jsou nezákonné. (§ 2 zákona č. 40/1995 Sb. O regulaci reklamy a doplnění zákona č. 168/1999 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů)

3. Fenomén 21. století

Pornografie je fenoménem, který se v posledních letech velmi rozrůstá. Mohou za to přirozeně moderní technologie, které přístup k pornografickému obsahu velmi zjednodušují. V dnešní době se k pornografii může dostat doslova každý na pár kliknutí. Není tedy výjimkou, že se k pornografii dostávají děti již ve velmi nízkém věku. Z průzkumů vyplývá, že průměrný věk, kdy se děti poprvé dostanou k pornografii je

okolo jedenáctého a dvanáctého roku života. (Randel, 2016) (Martincová, Sejbalová, 2020)

Epidemie koronaviru, která zavřela školy a uvěznila děti doma na online výuce ke konzumaci pornografického obsahu jen přispěla. Podle statistik, které zveřejnil Pornhub, jedna z nejnavštěvovanějších stránek s pornografickým obsahem, se návštěvnost jejich stránek během karantény zvedla oproti běžnému stavu celosvětově až o 23 %. V Evropě to pak bylo o 24 %. (Pornhub; 2020) Pornografický server Freevideo.cz zase uveřejnil graf, ze kterého vyplývá, že během března 2020 se v České republice zvedla sledovanost pornografických videí na jejich stránkách až o 30 %. Nárůst nastal skokově po vyhlášení karantény 16. března. Denní návštěvnost vzrostla náhle o 25 % a způsobila zhroucení serveru na několik hodin. (Freevideo.cz; 2020)

Nadměrná konzumace pornografického obsahu může negativně ovlivňovat život dospělého člověka. Ukazuje se, že stále více mužů trpí erektilní dysfunkcí. (Park et al., 2016; Voon et al., 2014 in Topić, 2016) Podle výzkumů existuje spojitost mezi sledováním porna a touto poruchou. Pornografie negativně působí i na kvalitu sexuálního života obecně. (Fight the new drug; 2021). Na pornografii může také vznikat závislost. Což je velmi problematické, neboť vzhledem k tabuizaci celého tématu se lidé závislí na pornografii jen málokdy dostanou do péče odborníků. (Ne pornu; 2022) Pornografie může být nebezpečná, a to jak pro dospělého jedince, tak pro dítě. Mozek dítěte se teprve vyvíjí a pornografický obsah není něco, na co by byl připraven. U dětí může konzumace pornografického obsahu ovlivnit jejich psychosexuální vývoj. Z výzkumů vyplývá, že sledování pornografie u dětí může vést k rozvoji depresí, násilného chování, promiskuity, úzkostných stavů a podobně. (Lupton; 2019)

Z uvedených dat vyplývá, že konzumace pornografického obsahu není nijak výjimečná. Naopak, jedná se o celospolečenský problém, který je potencionálně nebezpečným a měl by se nějak řešit. Výzkum uvedený v této práci se však nezaměřuje na problematiku pornografie celospolečensky, ale u velmi specifické skupiny. V katolické církvi moc dokumentů, knih, nebo publikací, zabývajících se pornografií, nenajdeme. Toto téma je tabuizováno a z toho důvodu se stává ještě větším problémem, než by muselo být. Pornografie nás obklopuje a je velmi těžké se jí vyhnout. Rozvoj technologií a možností šíření tohoto obsahu je tak rychlý, že reagovat na něj je velmi náročné. I proto možná katolická církev nestíhá držet krok v této oblasti a zanechává tak mladé lidi na pospas modernímu světu.

4. Historie pornografie

4.1. Před začátkem našeho letopočtu

Sexualita a sex patří k životu a lidské civilizaci přirozeně od úplného začátku. Jedná se o jedno z nejoblíbenějších témat nejen dnešního světa, ale i historie. Jak bylo již uvedeno, ne všechno zobrazování (třeba i literární) sexu může být považováno za pornografii. Hranice je nicméně velmi tenká a těžko v současné době určíme, k jakému přesně účelu sloužily určité předměty, nebo texty, které se nám dochovali z let minulých. Je také potřeba se na jakékoli vyobrazení sexu z historie dívat optikou té doby. Kontext vnímání jakéhokoli díla je podstatný pro určení jeho účelu. Pojetí a vnímání sexu, nahoty a intimity je totiž v různých etapách lidských dějin velmi různé a stejně tak se různí i účel a účinek jejich vyobrazení.

První záznamy o zobrazování nahých, zejména ženských těl, máme z doby paleolitu. Jsou to sošky staré asi 8 000 let, které se dochovaly díky odolnosti materiálu. Je pravděpodobné, že v této době existovala i další díla podobného charakteru, nicméně se nedochovala. Příkladem dochovaného díla může být například soška Věstonické Venuše. K jakému přesně účelu sloužila můžeme jen odhadovat. Odborníci se, stejně tak jako u ostatních podobných děl z konce doby kamenné, přiklání k tomu, že tato zobrazení nebyla primárně chápána jako sexuální symboly, ale jejich účel byl náboženský. Nicméně nemůžeme vyloučit ani vedlejší, stimulační, tedy řekněme pornografickou, funkci předmětů.

I když se z pravěku dochovala spousta sošek se sexuální tematikou, zobrazení pohlavního styku jako takového se poprvé objevuje výrazně později, a to na starých egyptských papyrech z roku asi 1 500 př.n.l. Stejně tak se nám do dnešní doby ze starého Egypta dochovaly útržky povídek pojednávajících o sexu. Jsou to nejspíše nejstarší doklady o literárním popisu sexu vůbec.

V literatuře se se sexem setkáváme ještě o něco dříve v Eposu o Gilgamešovi z roku asi 1 800 př.n.l. Nicméně nejde o explicitní popis pohlavního styku, tedy jen těžko tuto zmínku můžeme považovat za pornografii. Stejně tomu je například u některých Biblických textů ze Starého zákona (9.-3. stol. př.n.l.), které sex zmiňují, ale většinou se jedná o metaforické, nebo velmi kulantní popisy.

V roce 2022 byla celosvětově nejvyhledávanější kategorií pornografie na serveru Pornhub kategorie „lesbians“ tedy pornografie s lesbickou tematikou. (PornHub, 2022). Lesbická tematika se historicky poprvé objevila v 6. stol. př.n.l. u básničky Sapphó z řeckého ostrova Lesbos. Sapphó psala o lásce a sexu mezi ženami, její texty ale nebyly explicitní a těžko je tedy považovat za pornografii. Podobně na tom je spousta dalších děl z této doby, která se o sexu nějakým způsobem zmiňují, ale nejedná se o explicitní, nebo popisné texty. Spíše obsahují narážky, nebo sexuální podtext.

Řecká literatura byla ohledně explicitního zobrazování sexu zdrženlivější než výtvarné umění. V něm není o explicitnost nouze. Již 500 let před naším letopočtem zde vznikaly amfory, nebo další nádoby s vyobrazením sexuálních situací. A to včetně homosexuálních, nebo skupinových praktik. Sexuálnímu podtextu, nebo sexu jako takovému se nevyhýbalo ani sochařství, nebo další výtvarné směry.

V sexuální literatuře byl průkopníkem řecký autor Aristeides, který tvořil okolo roku 100 př.n.l. napsal sbírku erotických novel, kterou nazval *Milésiaka*. Byla později přeložena do latiny a čerpali z ní další autoři. Z období kolem roku 50 př.n.l. se nám dochoval anonymní text, který se věnuje intimním zálibám královny Kleopatry a podrobně je popisuje.

(Poštulka, 2007)

4.2. Počátek našeho letopočtu

Na počátku našeho letopočtu se již v umění běžně objevují velmi explicitní až pornografická díla. Za zmínku stojí rozhodně Ovidiovo *Umění milovat*. Báseň sice není explicitní a sexuální situace popisuje metaforicky, ale Ovidius byl kvůli ní vypovězen císařem Augustem do dnešního Rumunska. Z této doby pochází také vůbec první historické psané zmínky o skupinovém sexu. Objevují se v dobových textech, popisujících promiskuitní život císařovi vnučky Julie.

Obecně lze říci, že byl Řím na začátku našeho letopočtu centrem sexuálních neřestí. Odráží se to ve výtvarných i historických dílech z té doby. Kromě klasických sexuálních situací byly velmi oblíbeným námětem příběhy o bozích a objevovala se i témata deviantní, jako například soulož se zvířaty a podobně. Na nezřízené sexuální chování v Římě reaguje velmi rychle počínající křesťanství, které na ně odpovídá přemrštěným

puritánstvím. Tento přístup nebyl z počátku brán vážně, ale jeho zastánců přibývalo a puritánství vyvrcholilo ve středověkém katolickém světě.

Pornografie, tak, jak ji vnímáme dnes, tedy obsah vytvořený za účelem sexuálního vzrušení, vznikla nejspíše někdy kolem druhého století našeho letopočtu. Jednou z prvních knih, které bychom mohli označit čistě za pornografii je rozhodně *Kámasútra*. Byla napsána nejspíše někdy kolem 4. stol. n.l. indickým mnichem a básníkem Vátsajánou. Možné je také, že vznikla dříve a Vátsajána ji pouze upravil. Kniha byla nejspíše neustále přepisována, znovu ilustrována a přepracovávána, a tak se dochovaly pouze svazky z pozdější doby. Kresby v těchto svazcích jsou velmi názorné a z dnešního pohledu můžeme říci, že se jedná o pornografický materiál.

Na konci prvního tisíciletí se v Evropě chystá zásadní obrat ve vnímání sexuality. Do té doby byl sex vnímán celosvětově jako něco přirozeného, krásného a jako součást života, za kterou není třeba se stydět. S posilujícím vlivem křesťanství se začínají pomalu prosazovat puritánské tendence. Nicméně mimo Evropu je sexualita nadále oslavována a dále vznikají díla se sexuální tematikou, která jsou vnímána velmi pozitivně, nikoli nesouhlasně.

Začátek druhého tisíciletí našeho letopočtu se nesl v duchu pevné cenzury katolické církve, i přes to se tu a tam objevovala nějaká pornografická literární, nebo umělecká díla. Ta byla však odsuzována a neschvalována. K puritánskému proudu katolické církve se nicméně nepřidali všichni její členové, což způsobovalo konflikty uvnitř církve. V podobném duchu se neslo vnímání sexuality až do konce 14.století, kdy začal pomyslný boj za svobodu sexuálního slova.

(Poštulka, 2007)

4.3. Boj za svobodu sexuálního slova

V roce 1371 n.l. píše Giovanni Boccaccio v Itálii knihu *Dekameron*, která se skládá z nejrůznějších povídek a historek, které mají často velmi silný sexuální a erotický nádech. Historky rámuje příběh útěku před morem ve Florencii. Tento rukopis byl velmi provokativní, a tak byl opisován a rozšiřován tajně. Tištěného vydání se dočkal v roce 1497 n.l., kdy se stal vůbec první tištěnou erotickou literaturou. Podobná literární díla s popisem sexuálních scén, nebo silným erotickým až pornografickým nábojem se objevovala v období renesance po celé Evropě. V Anglii například Canterburské

povídky (1384 n.l.) Ve Francii Román o růži (1390), který obsahoval pornografické ilustrace. I ve výtvarném umění se v období renesance umělci vraceli zpět k antice a nebáli se zobrazování nahoty.

Pietro Aretino byl básníkem z Benátek, který je považován za zakladatele moderní pornografické literatury. Psal a tiskl pornografické materiály. Jeho nejznámějším dílem je sbírka sonetů *Rozličných způsobů milování*. Tato kniha byla velmi oblíbená po celé Evropě a byla doprovázena pornografickými ilustracemi.

První ryze pornografické tištěné literární dílo možná pochází už z roku 1531 n.l., i když k tomu, že bylo vydáno již v šestnáctém století neexistují žádná svědectví, ani dochované verze díla. Jiní autoři se domnívají, že k vydání došlo až později (1650 n.l., nebo 1669 n.l.). Jedná se o knihu *Vzpurňá prostitutka*, kterou napsal neznámý autor. Jde o sbírku povídek bez sofistikovaného děje, se stereotypními postavami a cílem pouze vzbudit sexuální chťič. Dánský kriminolog a historik Berl Kutchinsky k tomuto trefně poznamenává, že se toho od té doby v pornografii moc nezměnilo.

Erotické a sexuální motivy se přenesly i do veřejného života. Například za dob Velké francouzské revoluce (1789 n.l.- 1799 n.l.) nebylo výjimkou, že byli různí političtí představitelé pro zesměšnění vyobrazováni na letácích při homosexuálním styku, styku se zvířaty a podobně.

(Poštulka, 2007)

4.4. Vizuální obsah

Velký průlom pro svět pornografie znamenala první polovina 19. století a vynález fotoaparátu. Pornografické fotografie se začaly objevovat již velmi brzy po tomto vynálezu. Již v roce 1850 byly první mírně pornografické fotografie v Anglii zabaveny policií. Ve Francii byly sice povoleny fotografie nahých těl, tedy aktů, ale muselo jít o umělecké snímky pořizované v atelieru. První dochované vysloveně pornografické fotografie, které zachycují páry při pohlavním styku, nebo ženy ve vyzývacích vulgárních pózách, pak pocházejí z roku 1855. Pořizování, prodej a šíření pornografických fotografií byl napříč Evropou perzekuován. Zákon o zákazu pornografických materiálů pak začal v roce 1868 platit i v USA. I přes snahy zamezení pornografii se pornografické snímky šířily dále a v roce 1875 se ve Francii dostala na

divadelní prkna hra *Jako plátek růže*. Šlo o vůbec první erotickou divadelní hru, která položila základy erotického filmu.

Dalším důležitým milníkem pro pornografický průmysl byl rok 1888, kdy byla patentována první kamera. Před ní tančila téměř nahá tanečnice Fatima již v roce 1894 a dala tak vzniknout prvnímu filmovému snímku, který byl vytvořen s cílem stimulovat v publiku sexuální vzrušení. Na přelomu devatenáctého a dvacátého století se objevovalo stále více krátkých filmů se sexuálním, nebo erotickým podtextem.

Vůbec prvním pornografickým filmem v historii je argentinský *Krejčovský sval*. Je ovšem otázkou, kdy přesně vznikl. Pokud by to bylo v roce 1907, můžeme jej označit za první právem, někteří historici se ale domnívají, že vznikl až o čtyři roky později. Pokud by tomu tak bylo, nejstarším pornografickým filmem by byl snímek *Hospoda*, který vznikl v roce 1908 ve Francii. Ani o jeho existenci však neexistují přímé důkazy.

Nejstarší dochovaný pornografický film se jmenuje *Snídaně v trávě* a jde o anglické dílo parafrázující slavný Manetův obraz. I u tohoto díla se však ne všichni shodují na datu natočení. Obecně se tvrdí, že snímek vznikl v roce 1909, ale Americký Kinseyho institut například tvrdí, že byl natočen až v roce 1915 a to v USA. První polovina dvacátého století bývá někdy nazývána jako „první zlatá éra porno filmu“. S vývojem technologií vznikají stále kvalitnější filmy. Zároveň státy různým způsobem přistupují k cenzuře vzhledem k velkému rozvoji pornografického filmového průmyslu.

(Poštulka, 2007)

4.5. Dvacáté století

Dvacáté století se snaží o definici pornografie, snaží se najít rovnováhu a hranice, zkrátka zorientovat se v novém vnikajícím fenoménu. Vzkvétající pornografický průmysl je ale záhy přerušen dvěma světovými válkami. Ve čtyřicátých a padesátých letech pak vzniká spousta „pánských časopisů“ s často lechtivým, erotickým, až pornografickým obsahem. Mimo jiné například časopis *Play Boy* založený v roce 1953. (New York Times, 2017)

Vynález internetu a jeho komercializací v roce 1994 spustil novou kapitolu v historii pornografického průmyslu. V tomtéž roce začaly masově vznikat webové stránky s pornografickým obsahem a chatovací místnosti vytvořené za účelem sexuálního

uspokojení. Virtuální svět s sebou přinesl celosvětové a nekontrolovatelné šíření pornografie.

(Poštulka, 2007)

Historie pornografie je neoddělitelnou součástí historie lidstva. Možná že jde o historii nezmiňovanou, nicméně velmi bohatou. Sexualita je pro lidi tématem od pradávna a ani dnes tomu není, a v budoucnu nejspíš nebude, jinak.

5. Pornografie a katolická církev

Tato práce se zaměřuje na konzumaci pornografického obsahu velmi specifickou skupinou. Jsou jí mladí katoličtí křesťané. Proto považujeme za nutné alespoň stručně představit pohled římskokatolické církve na pornografii.

Není asi překvapující, že katolická církev pornografii neschvaluje. Katechismus katolické církve se k ní vyjadřuje takto: *„Pornografie spočívá v tom, že se skutečné nebo předstírané pohlavní úkony odcizí intimitě partnerů, aby se záměrně ukazovaly třetím osobám. Pornografie uráží čistotu, protože znetvořuje manželský úkon, důvěrné darování jednoho manžela druhému. Těžce zraňuje důstojnost těch, kteří se k tomu propůjčí (herci, obchodníci, diváci), protože jeden se stává pro druhého předmětem nízké rozkoše a nedovoleného zisku. Jedny i druhé ponořuje do přeludu neskutečného světa. Je to těžký hřích. Občanské zákony mají výrobu a rozšiřování pornografického materiálu zabránit.“* (Katechismus katolické církve, 2000. odst.2354 s.393)

Jedním z hlavních důvodů pro odmítnutí pornografie je narušování manželské intimity. Jde o celkový církevní pohled na pohlavní styk, jako na něco vyhrazeného pouze manželům, o dovršení a naplnění manželské lásky. Jedná se o akt odevzdání a darování se. Církev přikládá manželské intimitě velkou váhu a je tedy nemyslitelné ji zneužívat pro vytváření pornografického obsahu. (Katechismus katolické církve, 2000. odst.2361)

Dalším důvodem, který vyplývá z formulace v katechismu je odmítnutí pornografie kvůli zraňování důstojnosti herců, nebo lidí kteří se na výrobě, distribuci, ale i konzumaci pornografie podílejí. Člověk je, podle křesťanského učení, obrazem Boha a je pozván k tomu, aby budoval společenství, vztah, s Bohem. Katechismus se velmi často odvolává u

slova „důstojnost“ právě k tomu, že lidé jsou odrazem Božím a mají usilovat o společenství s Bohem. (Katechismus katolické církve, 2000. odst.27) Proto by měli respektovat důstojnost svou i ostatních. Zneužívání člověka pro účely výroby pornografie je jistě, v kontextu učení katolické církve, proti jeho důstojnosti. Stejně tak se ale proti důstojnosti provinuje každý, kdo se podílí na rozkvětu pornografického průmyslu. Svou důstojnost může totiž člověk zraňovat stejně snadno, jako důstojnost lidí okolo.

Youcat, katechismus pro mladé, vysvětluje pornografii jako obměnu prostituce. I u pornografie totiž platí, že se jedná o „lásku za peníze“. Jak ale napsal již Jean Jacques Rousseau „Protože láska je neprodejná, peníze ji určitě zabíjejí.“ (J.J.Rousseau in Youcat, 2011) Láska a fyzická rozkoš jsou tedy dvěma odlišnými věcmi, které se spojují pouze a jen v manželské intimitě. (Youcat, 2011)

Problémem pornografie není ale jen její vytváření a distribuce, ale hlavně její konzumace. Každý, kdo pornografii konzumuje, se podílí na miliardovém obchodu se sexem. (Youcat, 2011) Zároveň vystavuje svůj mozek velmi intenzivním impulsům, které mohou mít vliv na další vývoj vztahů, myšlení, nebo i fyzického prožívání. (Martináková, 2019)

V kontextu církve se s pornografií pojí pojem „hřích“. Mnoho mladých katolíků vnímá sledování pornografie, nebo konzumaci jakéhokoli jiného pornografického obsahu jako hříšné (viz. příloha č. 2. a kapitola 7.5.7). Odkazují se zejména na šesté přikázání. Tedy přikázání „nesesmilníš“, doslova nezczizoložíš. (Slovo na cestu, 2019. Ex 20,14)

Při vyhledání hesla „smilstvo“ v katechismu ale nenajdeme nic jiného, než odkaz na intimní spojení muže a ženy mimo manželství. Konzumace pornografie je tedy spíše než hříchem proti šestému přikázání hříchem proti lásce. (Youcat, 2011)

Stejně jako smilstvo je ale pornografie zařazována do kategorie hříchů, které odporují čistotě. (Katechismus katolické církve, 2000. odst.2396) Každý křesťan je povolán k čistotě křtem, tedy „oblečením se v Krista“. (Slovo na cestu, 2019. Gal 3,27) S čistotou souvisí vůle. Právě slabá vůle a touha po dosažení fyzické lásky a rozkoše jinak, než v manželství vede ke hříchům proti lásce. (Katechismus katolické církve, 2000. odst.2352)

Katolická církev tedy pornografii neschvaluje zejména z morálních a mravních důvodů. Má velkou snahu o uchování krásy sexuality pro manželství. Pornografie z intimního spojení

dvou manželů dělá spotřební zboží, byznys a show. To je něco, čemu chce církev bránit. Perverze a objektivizace sexuality je totiž hříchem proti lásce.

6. Vliv pornografie na člověka

6.1. Pornografie a dětský mozek

Pravidelné konzumování pornografického obsahu je do určité míry nebezpečné pro kohokoli, neboť se na pornografii může vyvinout závislost. Nicméně pro děti je konzumace pornografického obsahu ještě rizikovější. Je tomu tak z mnoha důvodů. Dítě se vyvíjí a zkoumá svět, zjišťuje informace, které určitým způsobem ukládá a zpracovává. (Muller, 2014)

Dítě se se sexualitou seznamuje postupně během vývoje. Začíná to hrou s vlastními pohlavními orgány, zkoumáním svého těla a zjišťováním, jak vypadá chlapeček a jak holčička. Díky rozhovorům s rodiči, otázkám a odpovědím se postupně seznamuje s tím, jak se rodí děti. Citlivě, pozvolna dostává další a další informace podle toho, nakolik je připraveno, až je nakonec jeho obraz o lidské sexualitě kompletní. Tento postupný vývoj respektuje vývoj dětského vnímání. Brzký kontakt s pornografií ho naopak drastickým způsobem narušuje. Dítě nedostane informace postupně, ale najednou, a to v té nejsurovější formě. Dítě se učí sociálnímu a partnerskému chování pozorováním situací. Pornografické materiály mohou tedy značně uškodit, neboť dítě může mít pocit, že situace vyobrazené, nebo popisované v pornu jsou reálné. To má pak přirozeně negativní vliv na prožívání jeho vztahů a sexuality. (Muller, 2014) (Trojan, 2009)

Otázky na sexualitu přichází od různých dětí v různou dobu. Neexistuje tedy věk, který je ideální pro začátek konverzací o sexualitě v rodině. Nicméně je jisté, že dříve, či později se děti začnou ptát, nebo i rodiče začnou mít pocit, že je třeba začít dětem věci vysvětlovat. Otevřená diskuse o sexu je pro dítě velmi důležitá. Na rodiče je tedy kladen nelehký úkol vysvětlit dítěti vše v čas, citlivě a tak, aby sexualitu nevykreslili v negativním světle, ale dbali při tom i na potřebnou prevenci v této oblasti. Zdravý přístup k sexualitě v rodině je základním kamenem pro zdravý a šťastný sexuální život později. (Trojan, 2009)

Lidský mozek se neustále vyvíjí, nicméně dozrává okolo 21.-25. roku života. Během dospívání a dětství se v mozku tvoří synapse, které tvoříme aktivně tím, čemu se věnujeme, nebo jak se říká, „čím náš mozek krmíme“. Dr. Dean Belnap hovoří o tzv. imprintingu, ve

významu vtiskování obrazů a prožitků do mysli člověka. Imprinting určitým způsobem formuje mozek a může ovlivnit budoucí uvažování, nebo rozhodování jedince. (Muller, 2014)

Mozek dítěte není připraven na explicitní sexualitu. Pokud se děti setkají s pornografií v předškolním, nebo raném školním věku, často ani neví, na co se dívají. V tomto věku by se ideálně k pornografii dítě vůbec nemělo dostat. Pokud se tak stane, je značně ohrožen jeho zdravý sexuální vývoj.

6.2. Rizika pornografie

Při kontaktu s pornografií si vytváříme sexuální scénáře, podle kterých pak náš mozek funguje během samotného, reálného sexuálního aktu. Kromě nerealistických očekávání a extrémních sexuálních praktik může dojít k neschopnosti vyvrcholení, nebo k objektivizaci sexu. Může dojít i ke stavu, kdy není jedinec schopný prožívat intenzivní sexuální vzrušení s partnerem. Někteří lidé hovoří až o asexualitě ve vztahu k ostatním lidem. I přes to, že většina lidí ví, že pornografie nezobrazuje reálný sex, je velmi těžké v životě pornografii a realitu oddělit. Ze sexu se vlivem pornografie stává něco běžného, ztrácí se z něj láska a jakási „magičnost“, která k němu dříve patřila. Pornografie zabíjí fantazii a negativně ovlivňuje psychickou a emoční stránku sexuálního aktu. I přesto, že na začátku může pornografie působit pozitivně na partnerský sexuální život, v dlouhodobém horizontu ho obecně spíše ničí. (Paul, 2007)

Pornografický obsah (zejména ten vizuální) pak negativně ovlivňuje také sebeobraz jedince. Pornohvězdy z filmů pro dospělé jsou vyobrazovány jako ideál moderního sexuálního člověka. Na ženy i muže může tento obraz působit velmi negativně, neboť při srovnávání s tím, co vidí v pornu většinou neobstojí. I přes to, že si lidé uvědomují, že se dívají na herce, stejně se nevyhnou alespoň podvědomému srovnávání. Kromě sebevědomí a pozitivního sebeobrazu to pak může mít vliv i na sexuální, nebo partnerský život obecně. Zároveň může vést konzumace pornografie k neautentickému sexuálnímu chování, které zapříčiňuje nespokojenost ze sexuálního, nebo i partnerského života. (Foubert, 2016)

Dr. Jill Manning v roce 2005 uvedla před výborem Senátu USA znepokojující statistiky, ve kterých mimo jiné zmínila, že vystavování pornografickému obsahu zvyšuje riziko sexuální deviace (o 31 %), sexuálních trestných činů (o 22 %), nezdravých intimních vztahů (o 20 %) a riziko víry v mýty ohledně znásilnění (o 31 %). Zároveň se ukazuje, že mladí lidé konzumující pornografický obsah bývají dříve sexuálně aktivní než jejich vrstevníci, kteří

pornografii nekonzumují. Děti, vystavené pornografickým materiálům jsou průkazně více sexuálně agresivní než ty, které k takovým materiálům přístup nemají. (Muller, 2014) Různé výzkumy také ukazují, že lidé, kteří často konzumují pornografický obsah častěji trpí psychickými obtížemi. (Foubert, 2016)

Pornografie má prokazatelně vliv i na činnost a vývoj mozku. (Muller, 2018) Podle amerického neurochirurga D. Hiltona závislosti (a to jak látkové, tak nelátkových) způsobují viditelné zmenšení frontálních oblastí mozku, které jsou mimo jiné zodpovědné za kontrolu chování. Je tedy možné, že lidé závislí na pornografii mají ovlivněný úsudek, a i proto mohou pak být agresivnější, nebo bezohlednější. Pozitivní je, že podle Hiltona je možné zmenšenou část mozku zase uzdravit, a to pomocí abstinence. (Hilton 2011 in Muller, 2014)

6.3. Závislost na pornografii

Závislost na pornografii je velmi nebezpečná. Spojuje v sobě dva druhy závislosti, a to jak fyzickou, tak psychickou. Během sexuálního vzrušení se v těle vyplavují hormony. Nejvýraznějším z nich je **dopamin**, jinak také hormon štěstí. Tento hormon se uvolňuje v hypotalamu a ledvinách. Přímě stimuluje centrum odměn, a tedy vyvolává pocity spokojenosti, štěstí. Ve vztahu soustředí pozornost a energii na partnera. Způsobuje jakousi zdravou závislost na vztahu a pomáhá překonávat záporné stránky partnera. Vyplavování dopaminu ale nastává nejen při kontaktu s partnerem, ale i právě při konzumaci pornografie. Mozek je ošálen a sexuální vzrušení nastává vlivem pornografie. Stejně jako mozek vytváří závislost na partnerovi, pod vlivem dopaminu soustředí veškerou svou pozornost na pornografii a tvoří závislost na ní. Dopaminová závislost na pornografii bývá srovnávána se závislostí na kokainu. (Zehentbauer, 2021) (WikiSkripta, 2021) (Muller, 2014)

Dalším hormonem je **noradrenalin**, nebo norepinefrin, uvolňuje ho zejména dřeň nadledvin. Hormon krátkodobě zvyšuje aktivitu organismu a přispívá k dobré náladě. Také má ale zásadní vliv na paměť. Pomáhá zapamatovat si prožitky z intimního zážitku s partnerem, nebo zapíše do mozku konkrétní detaily pornografického obsahu. Noradrenalin tedy pomáhá zapamatovávat si věci během sexuálního vzrušení, nebo i v jinak vypjatých situacích. (Zehentbauer, 2021) (Muller, 2014)

Hormon lásky, tedy **oxytocin** se uvolňuje z neurohypofýzy a je spojován zejména s porodem a mateřstvím. Zároveň se ale uvolňuje během líbání, objímání, nebo držení za ruku. Zkrátka během trávení intimního (nejen sexuálního) času s partnerem. Během

vyvrcholení při sexuálním styku dochází k vytvoření silné vazby mezi partnery právě díky uvolňování oxytocinu. Při sledování pornografie se oxytocin vyplavuje během orgasmu. Výzkumy však ukazují, že uvolňování oxytocinu při vyvrcholení během sledování pornografie je nižší než při orgasmu ve zdravém dospělém partnerském vztahu. (Muller, 2014) To může vést k tomu, že po vyvrcholení u pornografie následuje pocit osamění, nenaplnění... Tyto pocity pak vedou k opakovanému sledování pornografie v touze naplnit „prázdnost“, které nedostatečné vyplavení oxytocinu způsobuje. To se ale nikdy, bez skutečného mezilidského kontaktu nemůže podařit. (Zahentbauer, 2021) (WikiSkripta, 2021) (Muller, 2014)

Posledním hormonem, který chceme v souvislosti s pornografií zmínit je **serotonin**. Tento hormon se vyplavuje během a bezprostředně po vyvrcholení. Dochází díky němu k uklidnění, pocitu spokojenosti a uvolnění. Pornografie je často vyhledávána kvůli uklidnění, útěku od stresu a podobně. Díky serotoninu člověk tedy může takové pocity uspokojení krátkodobě zažívat. To, že člověk vyhledává pornografii ve snaze utéct před vnějším světem, je nebezpečné a hrozí velmi silné riziko vytvoření závislosti na pornografii. (Zehentbauer, 2021) (WikiSkripta, 2021) (Muller, 2014)

Stejně jako u každé jiné látkové závislosti, i u pornografie si tělo po čase na dávku hormonů, vyplavovaných během konzumace pornografického obsahu, zvykne a nebude mu stačit. V takové chvíli se zvyšuje konzumace, nebo explicitnost vyhledávaného obsahu. Případně je vyhledáván a konzumován stále drsnější obsah deviací, zoofilie, nebo pedofilie nevyjímaje. To je provázáno ztrátou citlivosti vůči patologičnosti takového obsahu.

7. Výzkum

7.1. Výzkumná metodika

K výzkumu byl využit kvantitativní výzkumný design. Data byla sbírána pomocí dotazníku skrz platformu Google formuláře. Dotazníky byly šířeny prostřednictvím sociálních sítí, nejhojněji využívanou sítí byl Facebooku, případně Instagram, nebo email. Dotazník s otázkami se nachází v přílohách této práce. (viz. příloha č. 1.)

Dotazník byl konstruován tak, že automaticky nabízel další otázky podle předchozích odpovědí respondenta tak, aby respondent odpovídal pouze na relevantní otázky vzhledem k jeho předchozím odpovědím. Proto ne všichni respondenti odpovídali na všechny otázky. Dotazník obsahoval jak položky s uzavřenými, tak otevřenými otázkami a na konci možnost vyjádřit se k tématu, nebo dotazníku jako takovému.

Respondenti se do výzkumu zapojovali formou záměrného výběru (posílání emailů a sdílení ve specifických skupinách na sociálních sítích) a sněhové koule (sami dotazník sdíleli mezi další své přátele a kontakty, případně přes své sociální sítě).

Návratnost tohoto dotazníku nejde přesně určit, neboť při šíření přes sociální sítě nebylo možné sledovat kam všude se dotazník dostal. Odhadem, podle počtu členů ve facebookových skupinách, kam byl sdílen, nebo podle počtu emailových adres, na které byl rozeslán měl potenciál oslovit přes 550 lidí. Poměrově k tomuto číslu je pak návratnost okolo 26 %.

Sebraná data byla zpracovávána v excelových tabulkách. Nejprve bylo určeno, zda mezi vybranými daty existuje statisticky významná souvislost. To se testovalo pomocí testu dobré shody (kontingenční tabulky postavené na chi kvadrát testu). Z důvodu ne úplně vysokého počtu odpovědí bylo nutné sloučit některé kategorie, což mohlo ovlivnit výsledky výzkumu.

7.2. Časový harmonogram výzkumu

Samotný výzkum začal určením výzkumného tématu, otázek a hypotéz. Tato fáze probíhala v prosinci 2021. Následovala fáze sestavování dotazníku a jeho testování po technické stránce. Ta končila v lednu 2022, kdy byl dotazník sdílen a začala se sbírat data. Dotazník byl respondentům k dispozici jeden měsíc a to od 11.1.2022 do 11.2.2022. Během tohoto měsíce byl dotazník opakovaně sdílen a rozesílán.

Po ukončení sběru dat z dotazníku byla data kódována, vyhodnocována a nejprve statisticky zpracovávána. Statistika byla zpracovávána od února do května 2022. Po létě 2022 začalo zpracovávání a vyhodnocování dat v excelu pomocí testů. Data byla kompletně zpracována ke konci října 2022.

Po zpracování dat začala probíhat analýza a prezentace výsledků výzkumu pro účely diplomové práce.

Určení výzkumného tématu, otázek a hypotéz	Prosinec 2021
Sestavování a testování dotazníku	Prosinec 2021–leden 2022
Zahájení sběru dat	11.1.2022
Ukončení sběru dat	11.2.2022
Popisná statistika	Únor–květen 2022
Zpracovávání a vyhodnocování dat pomocí testů	Září–prosinec 2022
Analýza a prezentace výsledků výzkumu	Leden–únor 2023
Dokončení výzkumu	Únor 2023

Tab. č. 1. Časový harmonogram výzkumu

7.3. Výzkumné cíle, otázky a hypotézy

7.3.1. Výzkumné cíle

Tato práce se zabývá konzumací pornografie katolickými mladými. Na toto téma byl proveden výzkum, který byl jakousi sondou do skupiny mladých katolíků. Cílem celého výzkumu bylo zjistit, jestli je téma pornografie pro katolickou mládež vůbec aktuální a má smysl se jím dále zabývat. Výzkum jako takový se zaměřoval zejména na prevenci pornografie v rodině a pozdější konzumaci, nebo vztah jedince k pornografii právě ve vztahu k prevenci. Zároveň otevíral otázky na možnost sdílení se o pornografii a to, jak vnímají mladí katoličtí křesťané přístup katolické církve k ožehavým, nebo tabuizovaným tématům, jako je sexualita, nebo pornografie.

Pokud hlavním cílem výzkumu bylo zmapovat situaci mladých katolíků na poli pornografie, pak dílčími cíli bylo ověřit pravdivost některých obecně tradovaných

výroků (například, že „katolíci na porno nekoukají“, nebo že „dívek se téma pornografie netýká“). A zároveň zjistit, zda se prevence pornografie v rodinách promítá do pozdější konzumace pornografického obsahu, nebo jestli ovlivňuje vztah jedince k pornografii jako takové.

7.3.2. Výzkumné otázky

Výzkum se zabýval pěti konkrétními otázkami, které byly dopředu položeny.

Byly stanoveny tyto otázky:

1. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině věk prvního kontaktu jedince s pornografií?
2. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině pozdější konzumaci pornografie u jedince?
3. Jaký vliv má věk prvního osobního kontaktu s pornografií vliv na její pozdější konzumaci?
4. Jaký je vliv pohlaví na první kontakt s pornografií?
5. Jaký je vliv pohlaví na četnost konzumace pornografie?

7.3.3. Hypotézy

Pro účely testování byly stanoveny ke každé výzkumné otázce hypotézy.

1. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině věk prvního kontaktu jedince s pornografií?

HA: Mezi prevencí pornografie v rodině a věkem prvního osobního kontaktu s pornografií existuje statisticky významná souvislost

H0: Mezi prevencí pornografie v rodině a věkem prvního osobního kontaktu s pornografií neexistuje statisticky významná souvislost

2. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině pozdější konzumaci pornografie u jedince?

HA: Mezi prevencí pornografie v rodině a konzumací pornografie ve vyšším věku existuje statisticky významná souvislost

H0: Mezi prevencí pornografie v rodině a konzumací pornografie ve vyšším věku neexistuje statisticky významná souvislost

3. Jak ovlivňuje věk prvního osobního kontaktu s pornografickým obsahem jeho pozdější konzumaci?

HA: Mezi věkem prvního osobního kontaktu s pornografií a konzumací pornografie ve vyšším věku existuje statisticky významná souvislost

H0: Mezi věkem prvního osobního kontaktu s pornografií a konzumací pornografie ve vyšším věku neexistuje statisticky významná souvislost

4. Jaký je vliv pohlaví na první kontakt s pornografií?

HA: Mezi pohlavím respondenta a věkem prvního osobního kontaktu s pornografií existuje statisticky významná souvislost.

H0: Mezi pohlavím respondenta a věkem prvního osobního kontaktu s pornografií neexistuje statisticky významná souvislost.

5. Jaký je vliv pohlaví na četnost konzumace pornografie?

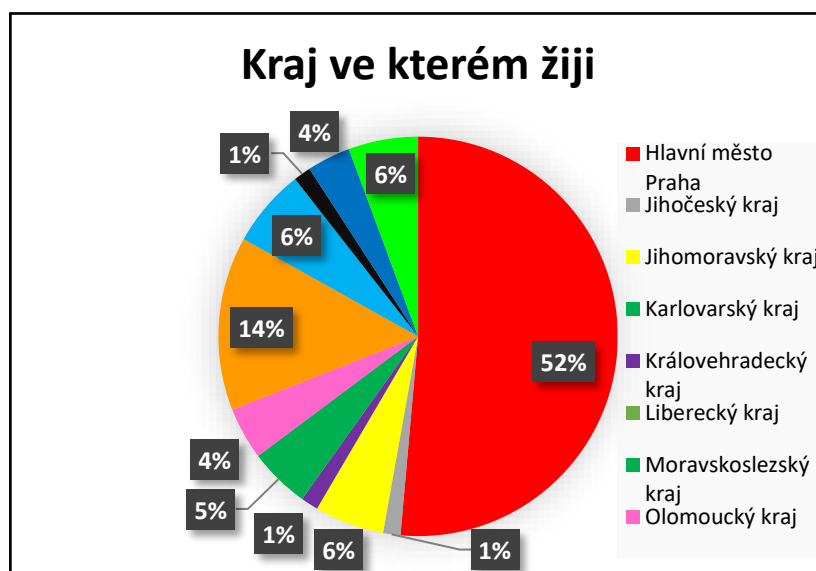
HA: Mezi pohlavím a konzumací pornografie existuje statisticky významná souvislost.

H0: Mezi pohlavím a konzumací pornografie neexistuje statisticky významná souvislost.

7.4. Výzkumný vzorek

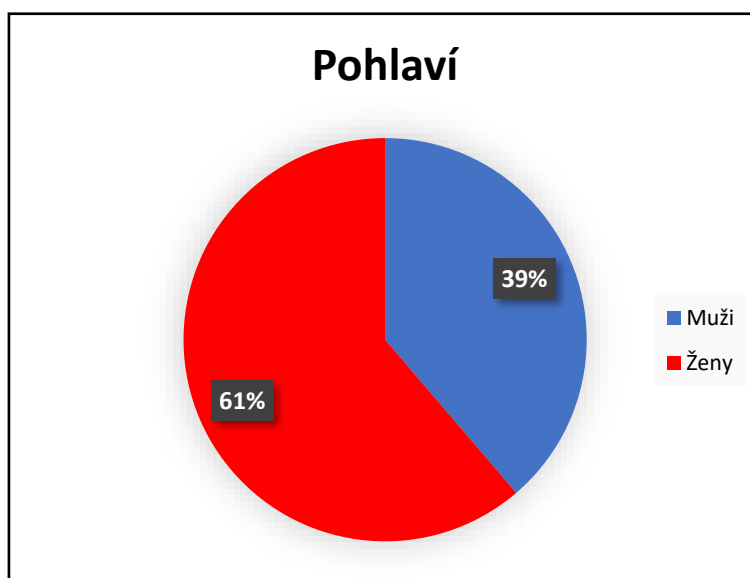
Základním souborem tohoto výzkumu byli mladí katoličtí křesťané z České republiky ve věku 15-27 let. Skupina respondentů je velmi specifická a byla cíleně vybrána z několika důvodů. Zaprvé bylo snazší získat data od této cílové skupiny, neboť se v ní autorka výzkumu sama pohybuje a identifikuje se s ní. Zajímavé bylo zároveň propojení tématu pornografie s církevní problematikou. A v neposlední řadě katolická mládež je většinovou společností často považována za „svatou“ a téma pornografie se v katolické církvi řeší velmi málo. Otázkou bylo, zda je tomu tak, protože není potřeba ho řešit, nebo proto, že se do toho lidově řečeno „nikomu nechce“. Výzkum a jeho výsledky i ohlasy lidí na tuto práci potvrdily spíše druhý důvod.

Do výzkumu se zapojilo 142 respondentů z 11 krajů České republiky. I přes to, že byla velká snaha o rovnoměrné rozprostření respondentů, 52 % z nich uvedlo, že žijí v Praze. Je to nejspíš přirozený důsledek původu autorky výzkumu, kontaktů a známostí, které v Praze má.

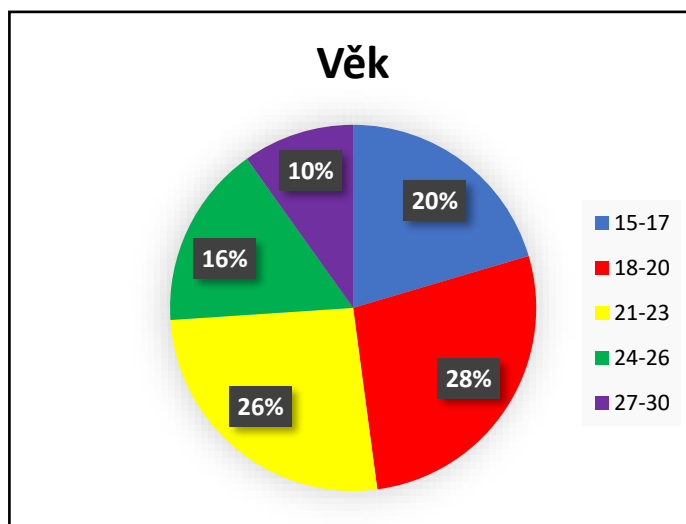
Obr. č. 1. Kraje, ve kterých žijí respondenti dotazníku

61 % respondentů byly ženy a 39 % muži. Podobný poměr mužů a žen byl očekáván. Mimo jiné z důvodu obecně většího zastoupení žen ve věku 10-29 let v katolické církvi (podle ČSÚ se v České republice v roce 2021 hlásilo ke katolické víře 12971 mužů a 13744 žen ve věku 10-29 let) (ČSÚ, 2021)

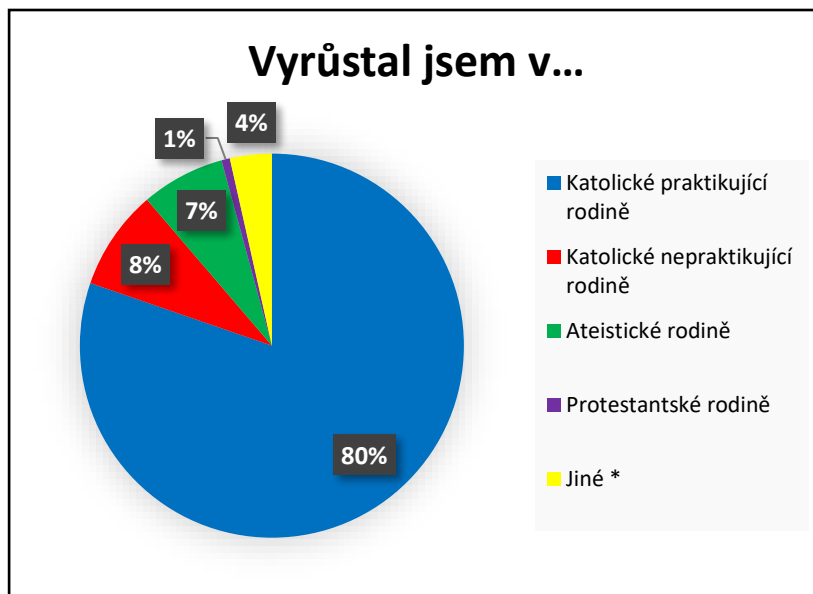
Obr. č. 2. Pohlaví respondentů dotazníku

Věkový průměr všech respondentů byl 21 let, přičemž věkové rozprostření všech respondentů bylo téměř pravidelné. Nejzastoupenější věkovou skupinou, která na dotazník odpovídala byli respondenti mezi 18 a 20 lety. (viz. popisná statistika)

Obr. č. 3. Věk respondentů dotazníku

80 % respondentů uvádí, že pochází z praktikující katolické rodiny. Procenta u žen a mužů se tady příliš neliší. Z katolické rodiny pochází přesně 80 % mužských respondentů a 80,5 % respondentů ženských. Z neprotikující katolické rodiny pochází 8 % respondentů. U žen je to 10,5 % u mužů 5,5 %. 7 % respondentů uvádí, že pochází z ateistické rodiny. Procenta u mužů a žen se významně liší a to tak, že z ateistické rodiny pochází 3,4 % ženských respondentů a 12,72 % respondentů mužských. Z protestantské rodiny pochází necelé jedno procento respondentů. Zbylá čtyři procenta respondentů uvádí, že jejich rodina nelze označit ani jako katolická ani jako ateistická, nebo že se vyznání rodičů liší s tím, že často je jejich katolický rodič k víře vedl.

Obr. č. 4. Prostředí, ze kterého pochází respondenti dotazníku

Respondenti pro výzkum nebyli nijak speciálně vybíráni. Byli osloveni katoličtí křesťané ve věku, 15-27 let prostřednictvím sociálních sítí. Výběr lidí, kteří odpovídali na dotazník je tak náhodný.

7.5. Popisná statistika

7.5.1. Obecné informace o respondentech

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkově 142 respondentů z jedenácti krajů České republiky. 61 % respondentů byly ženy, 39 % muži.

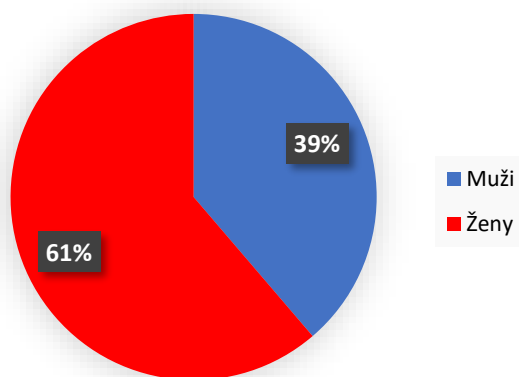
Věkové rozprostření respondentů bylo celkem rovnoměrné. 20 % respondentů uvedlo svůj věk mezi 15 a 17 lety. Nejpočetněji zastoupenou věkovou skupinou byli respondenti mezi 18 a 20 rokem života. Tato skupina tvořila 28 % z celkového počtu respondentů. Mezi 21 a 23 lety se nachází 26 % respondentů. 24 až 26 let uvedlo 16 % respondentů. Nejméně zastoupenou věkovou skupinou byli respondenti mezi 27 a 30 rokem, kterých bylo 10 %.

Průměrný věk všech respondentů je 21 let. Průměrný věk žen, které na dotazník odpovídaly je 20,5 roku. Průměrný věk mužských respondentů je vyšší. Mužům, kteří na dotazník odpovídali bylo průměrně 21,9 let.

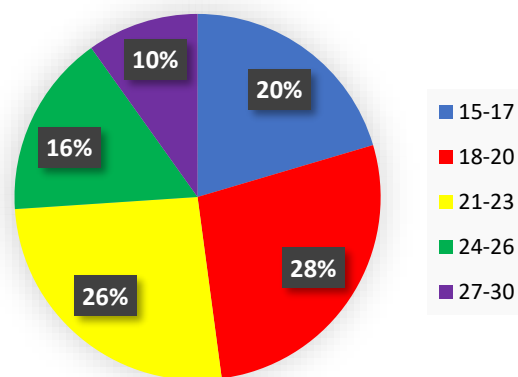
Respondenti dotazníku žili v jedenácti krajích České republiky. Nejvyšší procentuální zastoupení respondentů má Hlavní město Praha s 52 %. Další je pak Pardubický kraj se 14 %. Následuje Středočeský kraj s 9 % a hned za ním kraje Zlínský a Jihomoravský s 8 %. Respondentů z Moravskoslezského kraje bylo 7 %, těch z kraje Olomouckého pak 6 %. Kraj Vysočina má zastoupení 5 %. Nejnižší procentuální zastoupení respondentů mají kraje Jihočeský, Královehradecký a Ústecký. Každý z nich po dvou procentech.

80 % respondentů uvádí, že pochází z praktikující katolické rodiny. Procenta u žen a mužů se tady příliš neliší. Z katolické rodiny pochází přesně 80 % mužských respondentů a 80,5 % respondentů ženských. Z neprotikující katolické rodiny pochází 8 % respondentů. U žen je to 10,5 % u mužů 5,5 %. 7 % respondentů uvádí, že pochází z ateistické rodiny. Procenta u mužů a žen se významně liší a to tak, že z ateistické rodiny pochází 3,4 % ženských respondentů a 12,72 % respondentů mužských. Z protestantské rodiny pochází necelé jedno procento respondentů. Zbylá čtyři procenta respondentů uvádí, že jejich rodina nelze označit ani jako katolická ani jako ateistická, nebo že se vyznání rodičů liší s tím, že často je jejich katolický rodič k víře vedl.

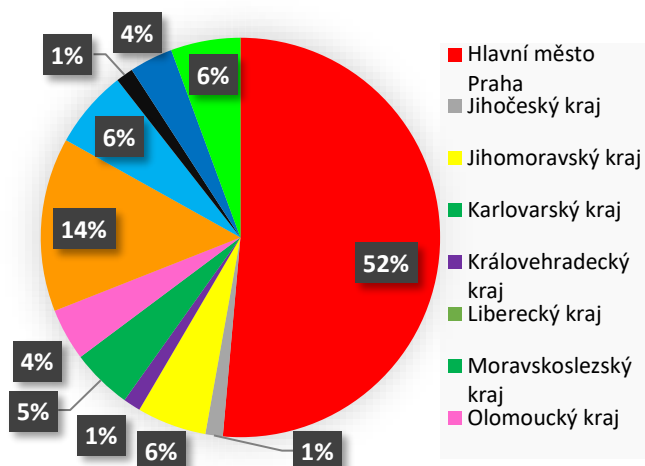
Pohlaví

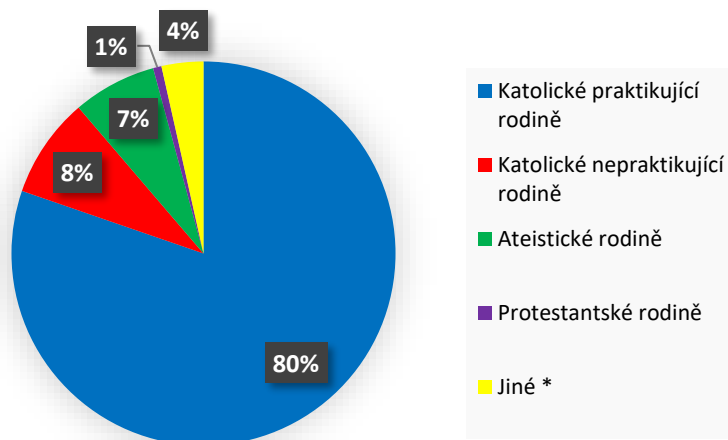
Věk

Kraj ve kterém žiji

Vyrůstal jsem v...

7.5.2. Obecně k pornografii

Na otevřenou otázku „Co si představíte pod pojmem pornografie“ se sešlo 138 relevantních odpovědí. Tři respondenti se rozhodli na otázku neodpovědět a jedna opověď byla vyhodnocena jako nerelevantní.

Většina respondentů se v odpovědích shoduje na tom, že pornografie je nějaký obsah, který znázorňuje nebo popisuje sexuální aktivitu a má vést k sexuálnímu vzrušení pozorovatele. Někteří respondenti uvádí konkrétní podoby pornografie (videozáznamy, audiozáznamy, texty, obrázky...) jiní si pod pojmem pornografie představují pouze videozáznam. Objevují se výrazy jako „sexuální obsah“, „vulgární nahota“, „obchod se sexem“, „neslušné“, „veřejné“, „uspokojení“. Několikrát se objevuje i slovo „závislost“.

Obecně je pohled katolických mladých na pornografii spíše negativní. 29 % respondentů uvedlo, že vnímá pornografii jako něco hodně špatného a škodlivého. 48 % respondentů pak uvádí, že pornografie je něco špatného a škodlivého. Jako neutrální (ani špatně, ani dobře) vnímá pornografii 22 % respondentů. Necelé jedno procento respondentů pak vnímá pornografii pozitivně, a to jako něco dobrého, prospěšného. Možnost, že pornografie je něco hodně dobrého a prospěšného nezvolil v dotazníku nikdo z respondentů. Na základě výsledků dotazníku lze také usuzovat, že lidé, kteří nemají osobní zkušenost s pornografií hodnotí pornografický obsah negativněji než lidé, kteří se s pornografií někdy setkali.

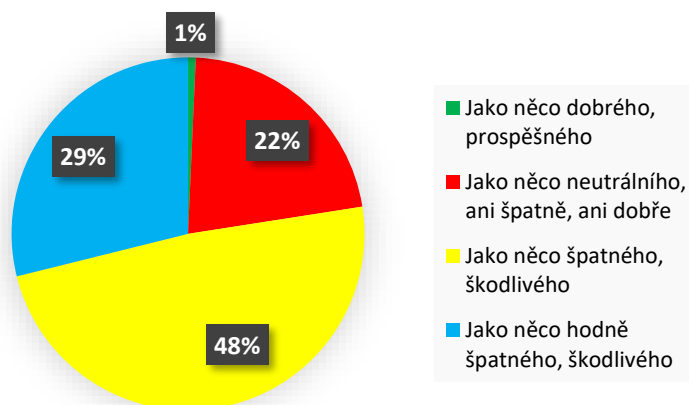
Pohled žen a mužů na pornografii se neliší nijak zásadně. Jako něco dobrého vnímají pornografii téměř dvě procenta dotazovaných mužů. Žádná žena tuto možnost v dotazníku nezvolila. 20,7 % žen vnímá pornografii jako něco neutrálního. U mužů je to 23,6 %. Jako něco špatného vnímá pornografii téměř 46 % žen a 53 % mužů. 33,3 % žen a 21,8 % mužů se pak vyjádřilo tak, že pornografie je něco hodně špatného a škodlivého.

V otázce sexuální výchovy v rodině se 70 % respondentů vyjádřilo tak, že nepochází z rodiny, kde by se otevřeně hovořilo o sexualitě. 30 % respondentů naopak z takové rodiny pochází. 31 % žen uvedlo, že se v jejich rodině o sexualitě otevřeně hovořilo, 69 % uvedlo, že nikoli. U mužů se otevřeně hovořilo o sexualitě 27 %, v rodinách 73 % mužů se naopak o sexualitě otevřeně nehovořilo. Se 27 % respondentů někdy jejich rodiče hovořili o pornografii. S 73 % nikoli. 24 % žen uvádí, že se s rodiči někdy o

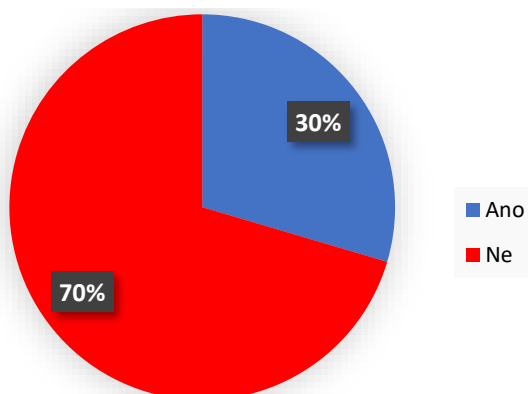
pornografii bavily. U mužů je procento o maličko vyšší. Rozhovor o pornografii s rodiči potvrzuje 31 % dotazovaných mužů.

S jakýmkoli pornografickým obsahem se setkala 93 % respondentů. 7 % respondentů pak uvádí, že se nikdy s pornografickým obsahem nesetkala. Žen se setkala s pornografickým obsahem 90,8 %, mužů 96,36 %. Nikdy se s pornografickým obsahem nesetkala necelá 4 % mužů a 9 % žen.

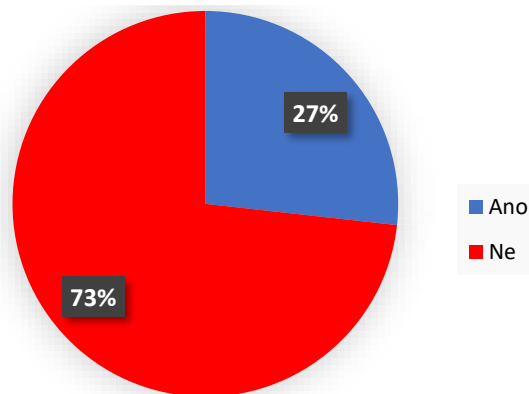
Jak vnímáte pornografii?

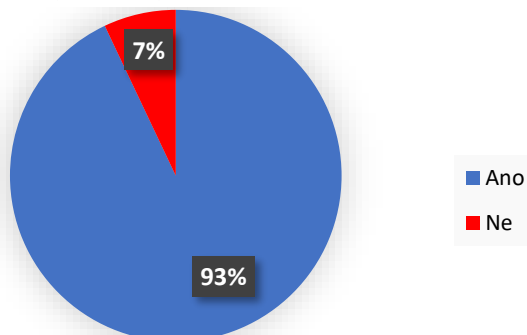
Pocházíte z rodiny, kde se otevřeně hovoří o sexualitě?

Bavili se s vámi vaši rodiče někdy o pornografii?

Setkali jste se někdy s jakýmkoli pornografickým obsahem?

7.5.3. První informace o pornografii

Respondenti, kteří se setkali s pornografickým obsahem uvádějí, že se o pornografii dozvěděli průměrně ve věku 11,8 let. Průměrný věk, kdy se poprvé dozvěděli o pornografii se u mužů a u žen neliší. U respondentů, kteří tvrdí, že se s pornografií nikdy nesetkali je věk, kdy se o pornografii dozvěděli průměrně vyšší, a to o téměř o 2,5 roku. Průměrný věk, kdy se tito respondenti poprvé dozvěděli o pornografii je 14,1 let. Průměrný věk prvních informací o pornografii u žen, které se s pornografickým obsahem nikdy nesetkaly je 14,3 let, u mužů je to dříve a to ve 13,25 letech.

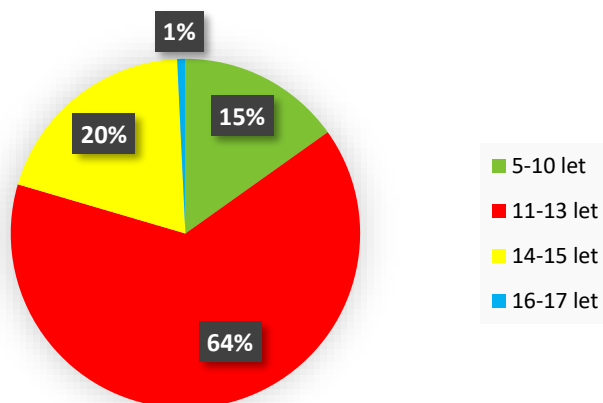
Z dat respondentů, kteří uvedli, že se s pornografií někdy setkali, vyplývá, že 15 % z nich se dozvědělo o existenci pornografie ve věku 5-10 let. 64,5 % pak ve věku 11-13 let. U respondentů, kteří se s pornografií nikdy nesetkali byl věk 11-13 let zastoupen 30 %. Ve věku 14-15 se o pornografii dozvědělo 19,5 % respondentů kteří se s pornografií setkali a 50 % respondentů, kteří se s takovým obsahem nikdy nesetkali. 1 % respondentů, kteří se setkali s pornografií se pak dozvědělo o existenci pornografie ve věku 16-18 let, u respondentů, kteří se s pornografií nesetkali to bylo 20 %.

Respondenti, kteří se s pornografií nikdy nesetkali uvádí, že se o ní nejčastěji dozvěděli od kamarádů a spolužáků. Tuto možnost uvádí 60 % z nich. 30 % respondentů pak uvedlo, že si nepamatuje od koho, nebo jakým způsobem se o pornografii poprvé dozvědělo. 10 % uvádí, že se o pornografii dozvědělo díky seriálu, nebo filmu.

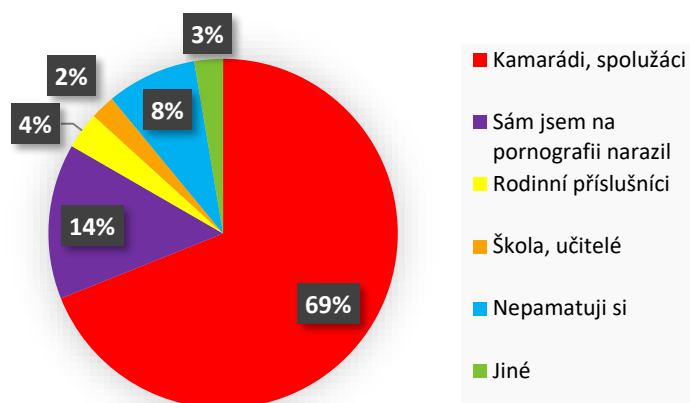
69 % respondentů, kteří se s pornografickým obsahem někdy setkali uvádí, že první informace o pornografii měli od spolužáků, nebo kamarádů. Na pornografii samo narazilo 14,5 % respondentů, kteří mají zkušenost s pornografií. 3,5 % respondentů uvádí, že se o pornografii dozvědělo od rodinných příslušníků, nejčastěji sourozenců. Ve škole, to znamená od učitelů, nebo v rámci nějakých přednášek ve škole se o pornografii dozvědělo necelých 2,5 % respondentů. 8 % respondentů uvádí, že si nepamatují, odkud měli první informace o pornografii a zbylých 2,5 % respondentů uvádí, že se o pornografii dozvědělo jiným způsobem (křesťanské setkání, internet).

Setkal jsem se s pornografickým obsahem

V kolika letech jsem se poprvé o pornografii dozvěděl?

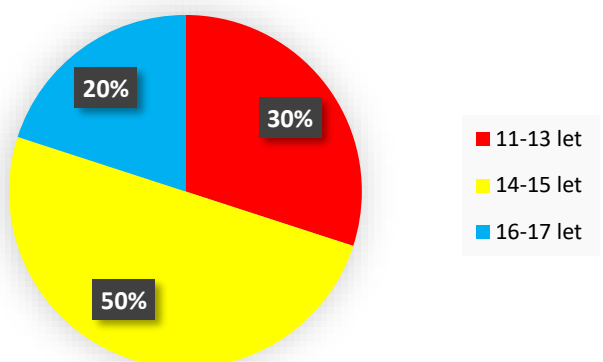

Od koho jsem se poprvé o pornografii dozvěděl?

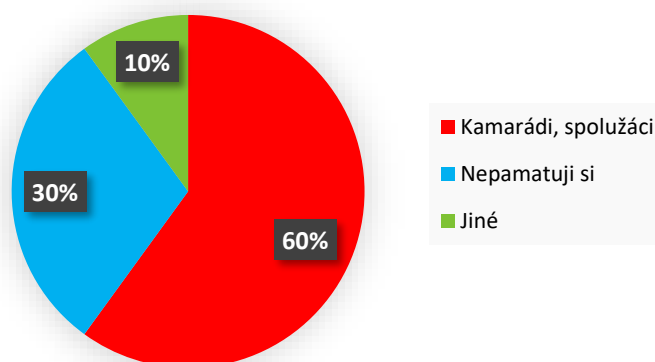

Nesetkal jsem se s pornografickým obsahem

V kolika letech jsem se poprvé o pornografii dozvěděl?

Od koho jsem se poprvé o pornografii dozvěděl?

7.5.4. První osobní kontakt s pornografií

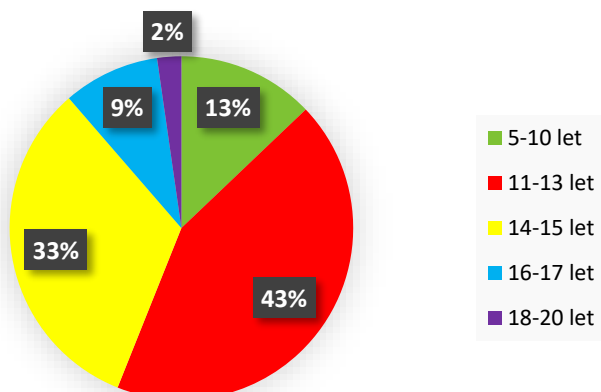
Průměrný věk, kdy se respondenti poprvé setkali osobně s pornografickým obsahem je 12,8 let. U žen je průměrný věk prvního kontaktu s pornografií vyšší, než u mužů a činí 13,3 let. U mužů je to pak 12,5 roku.

13 % respondentů uvádí, že se s pornografií osobně setkalo ve věku 5-10 let. Nejvíce respondentů, a to 43 %, se s pornografickým obsahem setkalo osobně ve věku 11-13 let. 32,5 % respondentů se pak setkalo s pornografií ve věku 14-15 let. Ve věku 16-17 let to pak bylo 9 % respondentů. Nejmenší zastoupení mezi respondenty měli ti, kteří se setkali s pornografií poprvé ve věku 18-20 let. Tvořili necelých 2,5 %.

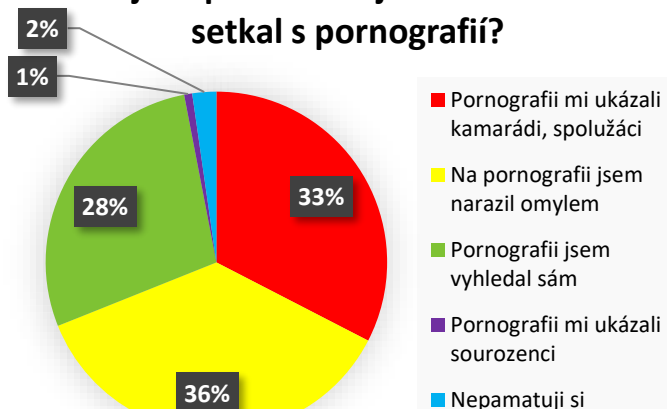
Respondenti nejčastěji uváděli, že na pornografický obsah narazili omylem ať už jako vyskakující okno na internetu, nevhodně zvolený film, časopisy v trafice... Takto se s pornografií poprvé osobně setkalo 36,5 % respondentů. Druhá nejčastější situace, kterou respondenti uváděli bylo, že jim pornografický obsah ukázali spolužáci, nebo kamarádi. Stalo se to tak u 32,5 % respondentů. 28 % respondentů uvádí, že poprvé vyhledali pornografický obsah sami. 2 % respondentů tvrdí, že si nepamatují situaci, kdy se s pornografií setkali poprvé a 1 % respondentů uvedlo, že mu pornografický obsah ukázali sourozenci.

Nejčastější formou pornografického obsahu, se kterou se respondenti poprvé setkali byly obrázky, nebo fotografie. Setkala se s nimi více než polovina respondentů, celkově 53 %. Téměř 29 % respondentů pak uvádí, že poprvé se setkalo s pornografií ve formě videozáznamu. Pornografickou počítačovou hru, jako první osobní setkání s pornografií uvádí 10,5 % respondentů. Necelá čtyři procenta respondentů uvádí, že se poprvé setkala s pornografií ve formě textu a necelé jedno procento ve formě audiozáznamu. Zbýlá tři procenta respondentů uvádí, že si formu pornografického obsahu, se kterým se setkali poprvé, nepamatují.

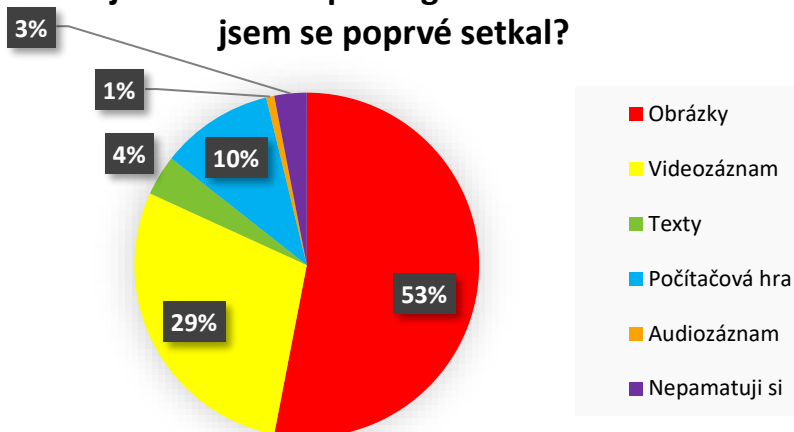
V kolika letech jsem se poprvé osobně setkal s pornografií?

Při jaké příležitosti jsem se osobně setkal s pornografií?

S jakou formou pornografického obsahu jsem se poprvé setkal?

7.5.5. Vyhledávání pornografického obsahu

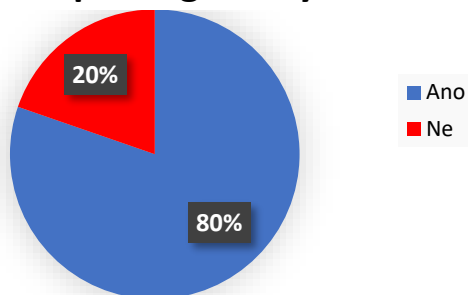
Přes 80 % respondentů pak udává, že někdy sami vyhledali pornografický obsah. 20 % respondentů pak tvrdí, že nikoli. Zde se procenta žen a mužů velmi liší. Z žen vyhledalo někdy pornografický obsah 69,5 %, u mužů to bylo přes 96 %.

Poprvé vyhledalo pornografický obsah nejvíce respondentů ve věku 14-15 let. Jednalo se o 41,5 %. Dříve, to znamená ve věku mezi 11 a 13 lety vyhledalo pornografický obsah poprvé necelých 36 % respondentů. Necelých pět procent respondentů pak uvádí, že sami vyhledali pornografický obsah ve věku 5 až 10 let. Ve věku mezi 16 a 17 lety vyhledalo pornografický obsah 12 % respondentů. V souladu se zákonem, to znamená po osmnáctém roku života (§ 191 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník) pak poprvé vyhledalo pornografický obsah necelých šest procent respondentů.

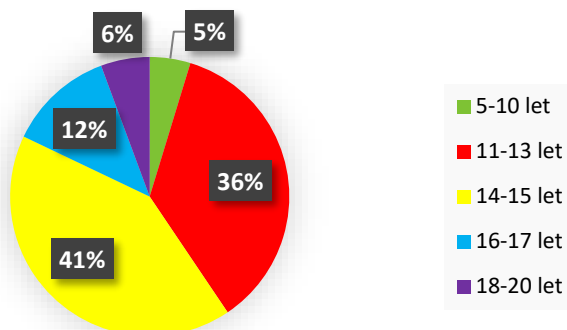
Respondenti uvádějí, že nejčastěji vyhledávali jako první formu pornografie videozáznam. Uvádí to přes 44 % z nich. 33 % pak vyhledalo jako první obrázky, nebo ilustrace. Počítačové hry, nebo texty byly zastoupeny stejně, a to každá kategorie 10,4 % respondentů. Nejméně vyhledávali respondenti jako první formu pornografie audiozáznam. Vyhledala ho napoprvé téměř dvě procenta respondentů.

Ohledně dalšího vyhledávání pornografického obsahu se respondenti ve výzkumu vyjádřili následovně. Pornografický obsah nadále nevyhledává 32 % respondentů. Dalších 32 % respondentů se vyjádřilo tak, že pornografický obsah pravidelně nevyhledává, ale jednou za čas nějaký vyhledají. Asi 13 % respondentů uvádí, že pornografický obsah vyhledává cca 1x za měsíc. 1 x za týden pak vyhledává pornografický obsah necelých 9,5 % respondentů. 7,5 % respondentů udává, že vyhledávají pornografický obsah vícekrát za týden. Denně vyhledávají pornografii skoro 4 % respondentů a vícekrát za den pak 1 % respondentů.

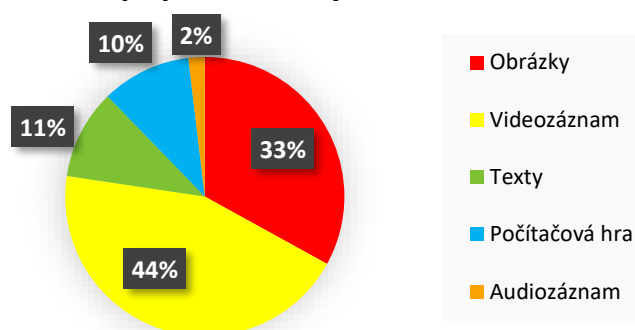
Vyhledali jste někdy sami pornografický obsah?

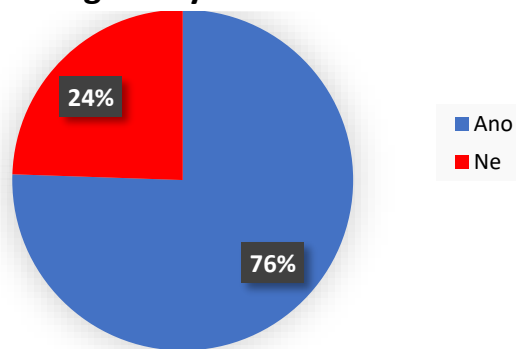
V kolika letech jsem sám poprvé vyhledal pornografii?

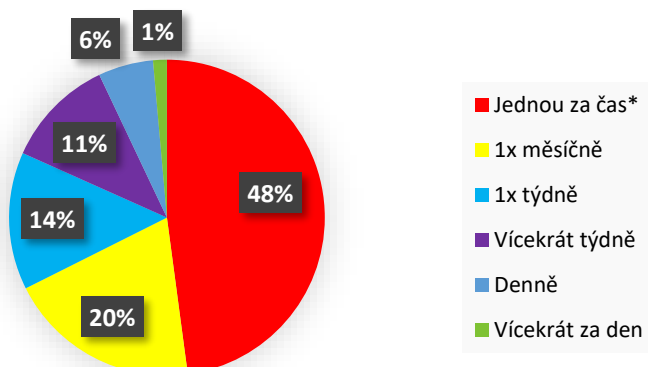
Jakou formu pornografie jsem poprvé sám vyhledal?

Vyhledávám sám pravidelně pornografický obsah?

Jak často vyhledávám pornografii?

*Pornografický obsah pravidelně nevyhledávám, ale jednou za čas nějaký vyhledám

7.5.6. Konzumace pornografického obsahu

Z výpovědí respondentů, kteří pravidelně, nebo i příležitostně vyhledávají pornografický obsah se ukázalo, že celkově nejvíce vyhledávaným obsahem je videozáznam (necelých 42 %), nebo obrázky/ilustrace (46 %). Text (povídka, příběh) je na třetím místě, co se vyhledávání pornografického obsahu týče, a to s necelými 8,5 %. Vyhledávání audiozáznamu tvoří 3 % a posledním jsou počítačové hry, které tvoří necelé jedno procento.

V dotazníku byla možnost zaškrtnout více odpovědí. U respondentů, kteří zaškrtnuli pouze jeden preferovaný a nejčastěji vyhledávaný pornografický obsah je nejpobulárnější videozáznam se 74 %. Dále pak následují obrázky/ilustrace s osmnácti procenty a texty, nebo audiozáznam každý po dvou procentech.

U respondentů, kteří zaškrtnuli dva druhy nejčastěji vyhledávaného pornografického obsahu se nejčastěji objevuje kombinace videozáznamu a obrázků/ilustrací. Tvoří přes 56,5 %. Další je pak kombinace videozáznamu a textů (povědek, příběhů) s 26 %. Následují kombinace obrázků/ilustrací a textů, nebo audiozáznamu. Ty tvoří 10,5 % každá.

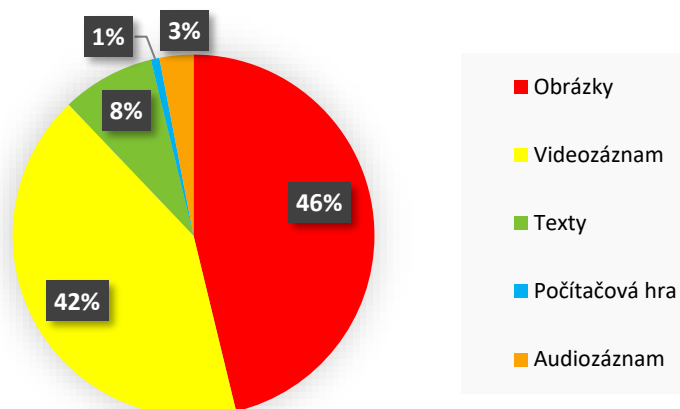
Několik respondentů zaškrtnulo tři možnosti z nabídky. Zde se ukázala jako nejčastější kombinace videozáznamu, obrázků/ilustrací a textů (přes 66,5 %). Druhou nejčastější kombinací pak byl videozáznamu, obrázky/ilustrace a hry (přes 33 %).

Na otevřenou otázku, z jakého důvodu vyhledávají respondenti pornografický obsah většina respondentů uvádí masturbaci, sexuální uspokojení, nebo vybití, případně uvolnění. Často také nudu, nebo odreagování, úlevu od stresu, nebo zvědavost, zkoumání sebe sama, objevování toho, co se mi líbí. Malé procento respondentů vnímá pornografii jako součást partnerského života, nebo naopak pornografií zahání samotu. Několikrát se objevuje i slovo „závislost“. Jeden respondent uvádí, že pornografii (soft-porno) vnímá jako část své cesty ke zdravé sexualitě vzhledem ke zkušenostem se sexuálním obtěžováním.

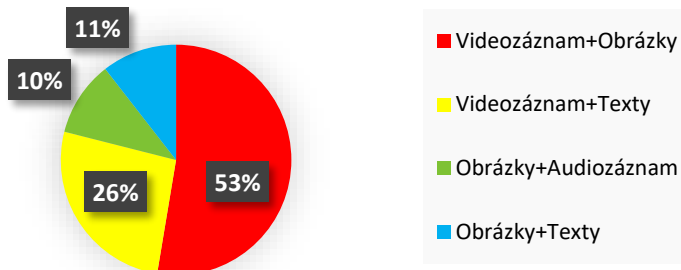
Z respondentů, kteří pravidelněji vyhledávají pornografický obsah jich 48,5 % uvedlo, že o jejich vyhledávání pornografického obsahu nikdo neví. 51,5 % naopak uvádí, že o nich někdo ví, že pornografický obsah vyhledávají. Více než polovina respondentů výzkumu, kteří pornografický obsah vyhledávají má partnera, nebo partnerku.

Na otázku, zda o nich ví jejich partner, že jsou konzumenty pornografického obsahu odpovědělo 54 %, že ano, jejich partner o tom ví. U zbylých 46 % o tom partner neví. Zajímavé je zde porovnání žen a mužů při sdílení své konzumace pornografie s partnery. U mužů se ke konzumaci pornografie partnerce přiznalo přes 59 % respondentů. Téměř 41 % mužů pak svým partnerkám svou konzumaci pornografie zatajuje. U žen je trend opačný a většina z nich (60 %) konzumaci pornografie partnerovi neprozradila. O 40 % žen pak jejich partneři ví, že pornografický obsah konzumují.

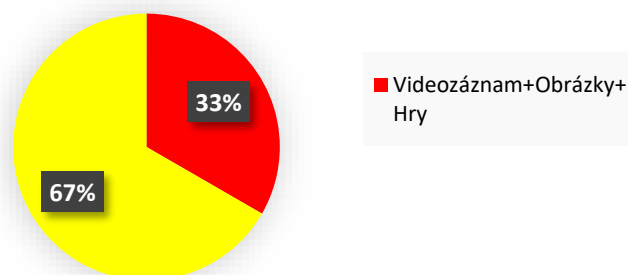
Nejvyhledávanější forma pornografického obsahu.

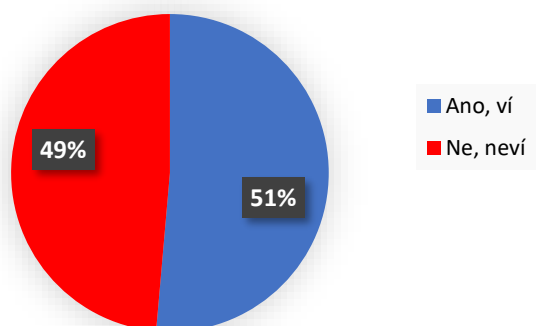
Nejvyhledávanější kombinace dvou forem pornografického obsahu.

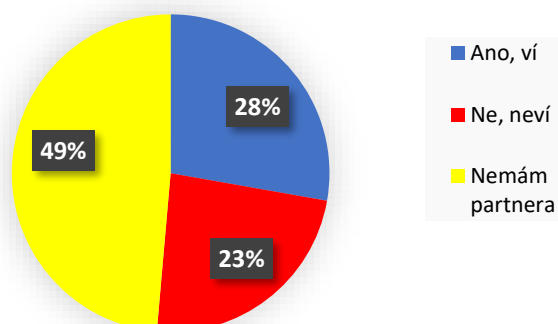
Nejvyhledávanější kombinace tří forem pornografického obsahu.

Ví někdo z mého okolí, že konzumují pornografický obsah?

Ví můj partner, že konzumují pornografický obsah?

7.5.7. Pornografie a církev

Další otevřená otázka výzkumu narážela na problematiku svátosti smíření. Respondenti zde odpovídali na otázku, zda je podle nich dobré vyznávat pornografii u zpovědi. Otevřené odpovědi jsem rozdělila do pěti kategorií, a to na odpovědi, které říkají rozhodně ano, odpovědi, které se také přiklání ke kladnému vyjádření, ale nejsou tak přesvědčivé a jejich pisatelé tak přesvědčení. Na odpovědi z kategorie „nevím“, „nejsem si jist“, dále na odpovědi, které zastávají záporné stanovisko, a tedy, že není dobré vyznávat pornografii u svátosti smíření. A naposledy na odpovědi nerelevantní, či nevyplněné. 40 % respondentů zastává stanovisko, že je rozhodně dobře vyznávat pornografii u svátosti smíření. A to nejčastěji proto, že vnímají konzumaci pornografického obsahu jako hřích, nebo jako nevěru, vzdaluje je od Boha, ničí vztahy. Zároveň je často zmiňováno dodání síly v boji proti pornografii, nebo závislosti. Více, než 16.5 % respondentů pak odpovídá, že ano, je dobré vyznávat pornografii ve svátosti smíření, ale dodává další věci, díky kterým pak není jejich odpověď tak jednoznačná, jako u předchozích 40 %. Nejčastěji se jedná o slovní formulace jako „asi ano“ „myslím, že ano“ „nejsem si jist, ale ano“ a podobně. Dále se objevují například názory, že je dobře pornografii vyznávat u zpovědi až když překročí nějakou mez a stane se z ní závislost, nebo že to má smysl pouze, pokud člověk svého činu skutečně lituje a je rozhodnutý s konzumací pornografie přestat. Téměř 14 % respondentů neodpovědělo ani kladně ani záporně. Často se u těchto odpovědí objevovala slova jako „nevím“ „nemám na to názor“ „neumím odpovědět“, případně věty začínající slovem „záleží“. Respondenti se přiklání k individuálnímu posuzování jednotlivých lidí, ale také situací nebo druhů a typů pornografie. 11 % respondentů pak zastává názor, že vyznávání pornografie u svátosti smíření není dobré, nebo potřebné. Většinou to vysvětlují tak, že nevnímají konzumaci pornografického obsahu jako hřích. Několikrát se objevuje i odkaz na negativní reakci kněze, která respondenta odradila od dalšího vyznávání pornografie ve zpovědi. Necelá tři procenta odpovědí pak byla vyhodnocena jako nerelevantní.

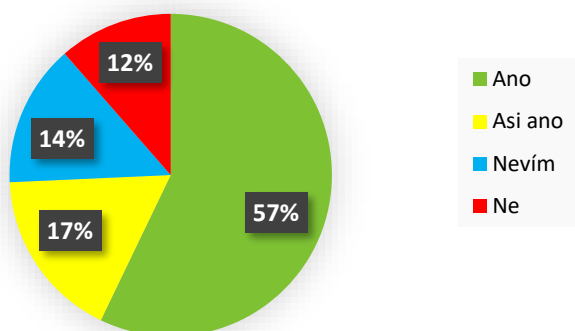
Kromě již uvedeného se v odpovědích často objevovalo slovo „stud“, které bylo několikrát skloňováno.

Na otázku, zda reálně respondenti vyznávají pornografii ve svátosti smíření odpovědělo 43 % že ano a 33 % že ne. 8 % respondentů uvádí, že ano, konzumaci pornografie ve zpovědi vyznává, ale ne pokaždé, případně nějak nekonkrétně, nebo „zaobaleně“.

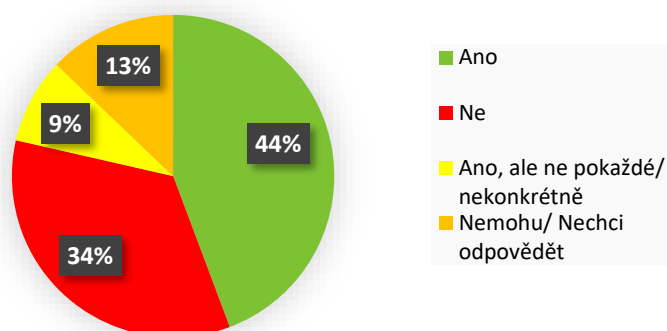
Někteří z respondentů uvádí jako důvod stud, nebo nervozitu, případně nedostatek odvahy k tomu vyznat pornografii naplno a upřímně. 12.5 % respondentů udává, že nechtějí, nebo nemohou odpovědět, u zpovědi dlouho nebyli, nebo vůbec nechodí. Někteří z nich udávají, že dříve konzumaci pornografie ve svátosti smíření vyznávali, ale dnes už ne. Necelá tři procenta odpovědí byla opět vyhodnocena jako nerelevantní.

Ohledně otevírání tématu pornografie v katolické církvi se vyjádřilo necelých 84 % respondentů tak, že by se o pornografii mělo v církvi více hovořit. Zbýlých 16 % pak zastává názor, že nikoli.

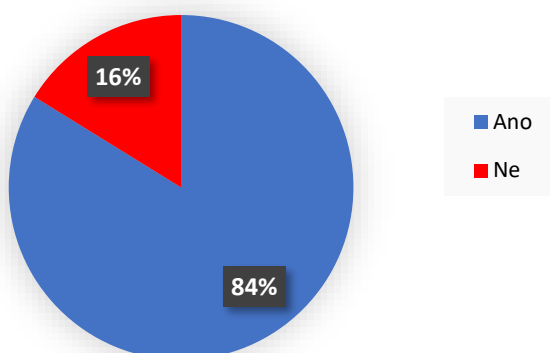
Je dobré vyznávat pornografii u svátosti smíření?

Vyznávám já sám pornografii ve svátosti smíření?

Myslíte si, že by se o problematice pornografie mělo v církvi více mluvit?

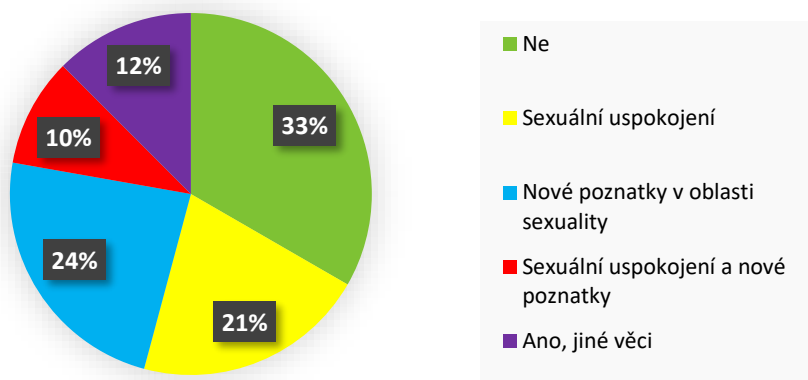
7.5.8. Vliv pornografie na život respondentů

Na otázku, zda konzumace pornografie přinesla něco dobrého do života respondentů odpověděla třetina, že ne. 19,5 % respondentů uvádí, že jim konzumace pornografie přinesla sexuální uspokojení, odreagování se a relaxaci. Nové poznatky v oblasti sexuality, sexuálních praktik a intimity přinesla pornografie 23,5 % respondentů. Kombinaci sexuálního uspokojení a jakési formy sexuálního vzdělávání uvedlo v dotazníku téměř 10 % dotazovaných. Jiné kladné věci pak přinesla konzumace pornografie 12,5 % respondentů. Mezi tyto věci patří například větší pochopení většinové společnosti, pochopení pro lidi se bojující závislostí na pornografii, psychické vyrovnání se sám se sebou a další.

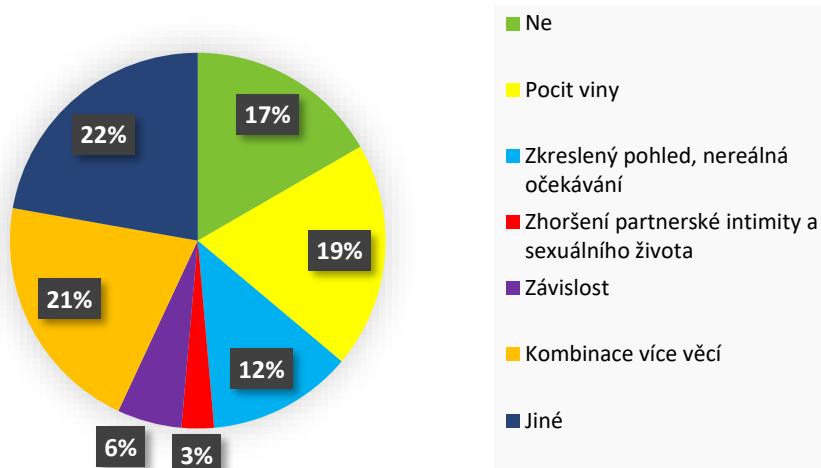
Nic špatného pornografie nepřinesla do života více než 16,5 % respondentů. Naopak 19,5 % respondentů uvádí, že spolu s konzumací pornografie přišel do jejich života pocit studu, hříšnosti a špinavosti. 12,5 % respondentů vnímá ve svém životě v souvislosti s pornografií zkreslený pohled na sexualitu, lidské tělo, nebo společnost, uvádí že mají nereálné představy a nerealistická očekávání od sexu, nebo opačného pohlaví. 5,5 % respondentů dokonce odpovídá na otázku „co vám pornografie přinesla do života špatného?“ slovem „závislost“. Necelá tři procenta respondentů uvádí jako negativní dopad pornografie na jejich život zhoršení partnerské intimity a sexuálního života. Necelých 21 % respondentů pak uvádí kombinaci více uvedených negativních věcí, které jim do života přinesla pornografie. 22 % respondentů poté uvádí ještě jiné věci. Například nedostatečnou vůli, strach z toho, že je člověk jiný, odtazítost od blízkých, touhu hledat víc... A malá část respondentů pak odpovídá jednoslovně a svou odpověď nerozvádí.

Podle výzkumu se 86 % respondentů někdy snažilo s konzumací pornografického obsahu přestat. Zbylých 14 % se o to nikdy nesnažilo. Z výše zmíněných 86 % nikdo neuvedl, že by nadále pornografii nevyhledával. 42 % respondentů, kteří se snažili někdy s konzumací pornografického obsahu přestat je příležitostnými konzumenty pornografie. Zbývajících 48 % je konzumenty pravidelnými.

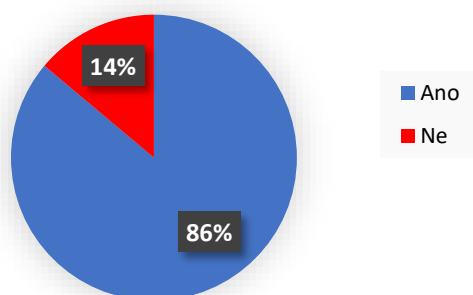
Přinesla mi pornografie do života něco dobrého?

Přinesla mi pornografie do života něco špatného?

Snažil jsem se někdy přestat s konzumací pornografického obsahu?

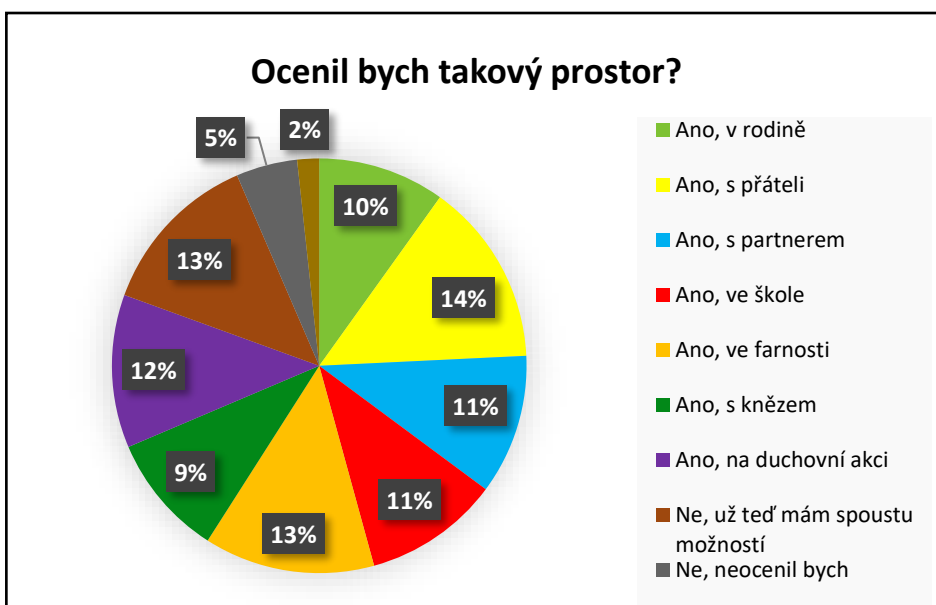
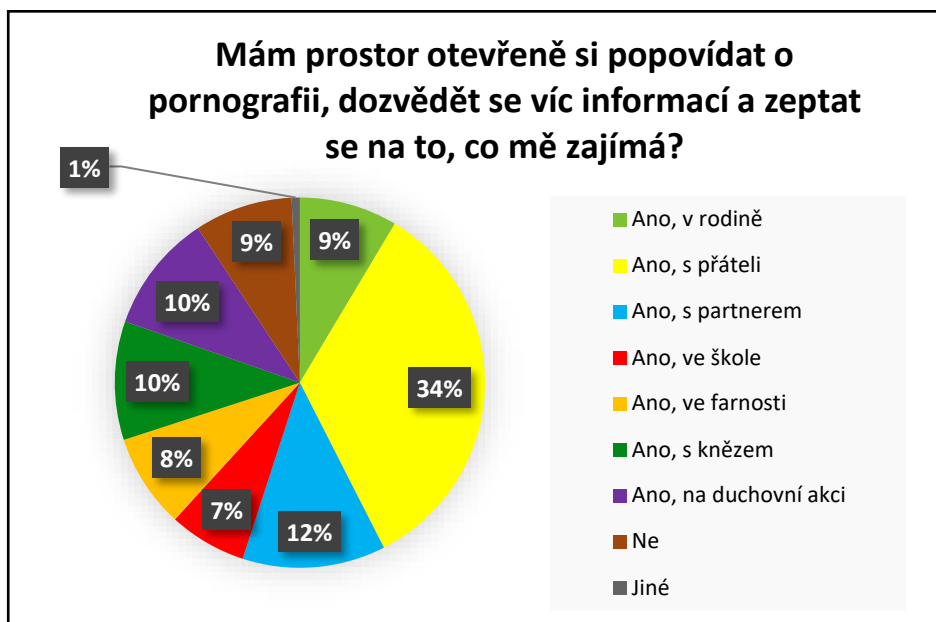

7.5.9. Preventivní působení v oblasti pornografie

Poslední částí výzkumu byly otázky zaměřené na preventivní působení v oblasti pornografie. Respondentům byla položena otázka, zda mají v současné době bezpečný prostor kde si popovídat o pornografii, dozvědět se víc informací a zeptat se na to, co je zajímavé, nebo zda takový prostor vůbec potřebují. Byla možnost zaškrtnout více odpovědí. Rodina představuje takový prostor pro 8,5 % respondentů. 34 % respondentů nachází bezpečný prostor ke komunikaci ohledně pornografie se svými přáteli. Partnera a rozhovory s ním uvedlo do dotazníku 12 % respondentů. Necelých 4,5 % respondentů považuje za bezpečný prostor pro komunikaci o pornografii školu. Ve farnosti v rámci společenství se baví o pornografii přes osm procent respondentů. 10,5 % respondentů uvedlo rozhovory s knězem (v rámci svátosti smíření, osobního rozhovoru...) a stejné procento také duchovní akce, jako jsou tábory, setkání mládeže a podobně. Na druhé straně před 8,5 % respondentů žádný takový bezpečný prostor nemá. Že o něj vyloženě nestojí uvedlo 12,5 % z nich. Ani ne jedno procento respondentů pak odpovědělo jinak. Většinou uváděli, že nevědí, je jim to jedno, nebo by rádi o tématu poslouchali, ale přímo diskutovat o něm jim není komfortní.

Do protikladu k těmto datům se pak staví druhá otázka, která se soustředovala na to, zda respondenti o takový prostor stojí, zda mají dost možností a příležitostí si o pornografii povídat. Opět byla možnost zvolit více odpovědí. 10 % respondentů by ocenilo takový prostor v rodině, necelých 14,5 % respondentů s přáteli. S partnerem by si o pornografii rádo povídalo 11 % respondentů. 10,5 % respondentů by ocenilo, kdyby bezpečným prostorem pro komunikaci o pornografii byla škola. Téměř 13, 5 % respondentů uvádí, že by bylo rádo za otevírání tématu pornografie v rámci společenství ve farnosti. 9,5 % respondentů pak uvádí, že by ocenili možnost mít prostor na konverzaci o pornografii s knězem v rámci svátosti smíření, osobního rozhovoru, nebo podobně. Na duchovní akci, jako jsou tábory, víkendové akce, setkání mládeže a podobně by téma pornografie rádo otevřelo 12 % respondentů. Přes 17,5 % respondentů pak uvedlo, že o takový prostor nestojí. 73 % z nich uvedlo že již takhle mají spoustu možností o pornografii hovořit, zbylých 27 % nestojí o to se o tématu bavit. Necelá dvě procenta respondentů pak odpověděla jinak. Často byly odpovědi nejednoznačné a respondent uváděl, že se nemůže rozhodnout, případně, že jemu samému na tom nezáleží, ale někdo další by mohl nějaký prostor na konverzaci na téma pornografie ocenit. Objevovaly se také často odpovědi, že respondent prostor má, ale nevyhovuje

mu přístup ze strany církve. Časté byly také odpovědi, které v sobě obsahovaly slova jako „stud“ „odsouzení“ a podobně.

7.6. Výsledky výzkumu

Statisticky zpracované a přehledné výsledky celého dotazníku přináší podrobně popisná statistika. Zde jsou pro přehlednost uvedeny pouze odpovědi na pět hlavních výzkumných otázek celého výzkumu.

7.6.1. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině věk prvního kontaktu jedince s pornografií?

Při odpovídání na tuto výzkumnou otázku se pracovalo s daty z odpovědí na otázku, zda v rodině docházelo k prevenci v oblasti pornografie (konkrétně otázka v dotazníku zněla „bavili se s vámi rodiče někdy o pornografii?“) a s věkem, který respondenti uvedli jako věk jejich prvního osobního kontaktu s jakýmkoli pornografickým obsahem. Pomocí testu pro chí kvadrát bylo zjišťováno, zda mezi těmito daty existuje, nebo neexistuje statisticky významná souvislost.

Při testu jsme pracovali s hladinou významnosti 0,05. Hodnota p dosáhla hodnoty 0,51161, to znamená, že v tomto případě musíme odmítnout alternativní a přijmout nulovou hypotézu, a to tedy že „Mezi prevencí pornografie v rodině a věkem prvního osobního kontaktu s pornografií neexistuje statisticky významná souvislost“

Je možné, že zde narážíme na nedostačený počet respondentů. Vzhledem k ne úplně velkému počtu respondentů docházelo ke slučování kategorií, které mohlo vést ke zkreslení výsledků. Tato problematika by tak mohla být předmětem dalšího zkoumání.

Co je ovšem z hlediska prevence zajímavé, a vyplývá to z popisné statistiky, je, že téměř $\frac{3}{4}$ respondentů v rodině nikdy o pornografii nemluvalo. O pornografii se děti a mladí lidé v katolické církvi nejčastěji dozvídají od kamarádů, nebo spolužáků (asi 69 % respondentů) nebo na ni sami náhodou narazí (asi 14 % respondentů). (viz. popisná statistika).

	5-10 let	11-13 let	14-15 let	16-20 let	
ANO	4	17	14	2	37
NE	13	40	29	13	95
celkem	17	57	43	15	132

Tab. č. 2. pozorované četnosti

7.6.2. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině pozdější konzumaci pornografie u jedince?

V tomto případě byla opět použita data ohledně prevence pornografie v rodině a data z odpovědí na otázku, zda je, či není respondent konzumentem pornografického obsahu a pokud ano, tak jak často pornografický obsah konzumuje.

Při testu jsme pracovali s hladinou významnosti 0,05. Hodnota p dosáhla hodnoty 0,78848, to znamená, že v tomto případě musíme odmítnout alternativní a přijmout nulovou hypotézu, a to tedy že „Mezi prevencí pornografie v rodině a konzumací pornografie ve vyšším věku neexistuje statisticky významná souvislost“

Ani zde test dobré shody neukázal žádnou významnou statistickou souvislost a opět to může být slučováním kategorií z důvodu nedostatku respondentů.

	denně	týdně	1 x měsíčně	jednou za čas	nevyhledávám	
ANO	2	7	5	8	11	33
NE	3	11	13	26	23	76
celkem	5	18	18	34	34	109

Tab. č. 3. pozorované četnosti

7.6.3. Jak ovlivňuje věk prvního osobního kontaktu s pornografickým obsahem jeho pozdější konzumaci?

U tohoto testu se testovala závislost dat z odpovědí na otázku v kolika letech se respondenti poprvé osobně potkali s jakýmkoli pornografickým obsahem a data z otázky, zda je, či není respondent konzumentem pornografického obsahu a pokud ano, tak jak často pornografický obsah konzumuje.

Při testu jsme pracovali s hladinou významnosti 0,05. Hodnota p dosáhla hodnoty 0,00252206, to znamená, že v tomto případě musíme odmítnout nulovou a přijmout alternativní hypotézu, a to tedy že „Mezi věkem prvního osobního kontaktu s pornografií a konzumací pornografie v pozdějším věku existuje statisticky významná souvislost“

U tohoto testování tedy test ukázal, že mezi daty existuje statisticky významná souvislost. I z popisné statistiky pak vyplývá, že lidé, kteří se setkají s pornografií ve věku 11-13 let konzumují později pornografický obsah významně více než jiní. Dalo by se tedy říci, že věk 11-13 let je z hlediska pozdější konzumace pornografie nejrizikovější.

	min. 1x týdně	1 x měsíčně	jednou za čas nebo vůbec	
5-10 let	2	4	10	16
11-13 let	16	3	28	47
14-15 let	4	6	24	34
16-20 let	1	1	6	8
celkem	18	7	38	63

Tab. č. 4. pozorované četnosti

7.6.4. Jaký je vliv pohlaví na první kontakt s pornografií?

U tohoto testování se využívala data z odpovědí na otázku pohlaví a z odpovědí na otázku v kolika letech se respondenti poprvé osobně setkali s pornografickým obsahem.

a pokud ano, tak jak často pornografický obsah konzumuje.

Při testu jsme pracovali s hladinou významnosti 0,05. Hodnota p dosáhla hodnoty 0,02059, to znamená že v tomto případě musíme odmítnout nulovou a přijmout alternativní hypotézu, a to tedy že „Mezi pohlavím respondenta a věkem prvního osobního kontaktu s pornografií existuje statisticky významná souvislost.“

Test hypotézu potvrdil, a tedy můžeme prohlásit, že muži se dostávají k pornografii v průměru dříve než ženy. Popisná statistika tento výzkum také potvrzuje, vyplývá z ní, že ženy se v průměru poprvé s pornografií setkávají ve věku 13,2 let. Muži již ve věku 12,5 roku.

Ze znaménkového schématu pak vyplývá, že velký rozdíl mezi ženami a muži nastává mezi 16. a 17. rokem života. V tomto věku se dívky dostávají k pornografii výrazně častěji než chlapci. Z výsledků popisné statistiky pak můžeme odvozovat, že chlapci se

k pornografii dostávají výrazně dříve, než v 16. a 17. letech, proto tam dochází k tak velkému rozdílu.

	5-10 let	11-13 let	14-15 let	16-20 let	
MUŽ	5	27	20	1	53
ŽENA	12	30	23	14	79
celkem	17	57	43	15	132

Tab. č. 5. pozorované četnosti

Pohlaví * První osobní kontakt s pornografií Crosstabulation							
			První osobní kontakt s pornografií				
			1	2	3	4	5
Count	Pohlaví	1	5	27	20	1	0
		2	12	30	23	11	3
	Total		17	57	43	12	3
Sign Scheme	Pohlaví	1	o	o	o	-	o
		2	o	o	o	+	o

Tab. č. 6. znaménkové schéma

7.6.5. Jaký je vliv pohlaví na četnost konzumace pornografie?

V tomto případě byla využita data z odpovědí na otázky na pohlaví respondentů a z odpovědí na otázku, zda je, či není respondent konzumentem pornografického obsahu a pokud ano, tak jak často pornografický obsah konzumuje.

Při testu jsme pracovali s hladinou významnosti 0,05. Hodnota p dosáhla hodnoty $>0,001$, to znamená, že v tomto případě musíme odmítnout nulovou a přijmout alternativní hypotézu, a to tedy že „Mezi pohlavím a četností konzumace pornografie existuje statisticky významná souvislost.“

I zde výzkum potvrdil hypotézu, že mezi pohlavím a konzumací pornografie existuje statisticky významná souvislost. Podle znaménkového schématu i popisné statistiky můžeme tedy říci, že muži konzumují pornografii častěji než ženy, a to významně.

	min. 1x týdně	1 x měsíčně	jednou za čas	nevyhledávám	
MUŽ	21	8	10	11	50
ŽENA	2	6	24	23	55
celkem	23	14	34	34	105

Tab. č. 7. pozorované četnosti

Pohlaví * Konzumace Crosstabulation							
			Konzumace				
			1	2	3	4	5
Count	Pohlaví	1	1	4	7	9	8
		2	0	0	1	1	6
	Total		1	4	8	10	14
Sign Scheme	Pohlaví	1	o	+	+	++	o
		2	o	-	-	--	o

Tab. č. 8. znaménkové schéma

7.7. Interpretace výsledků

Výzkum prokázal mnoho zajímavých souvislostí. Bohužel se v mnoha otázkách odrazil nedostatečný počet respondentů, který vedl k umělému slučování kategorií, které mohlo významně ovlivnit výsledky výzkumu. Nabízí se tedy možnost provést výzkum znovu s větším výzkumným vzorkem. Je možné, že by se v takovém případě ukázaly další zajímavé souvislosti. Větší vzorek by bylo možné získat například delší dobou zpřístupnění dotazníku, oslovením více lidí přes sociální sítě i osobně a obrácením se s prosbou o šíření dotazníku na autority (kněze, vedoucí mládeže ve farnostech...). Během tohoto výzkumu k takovému oslovování docházelo, ale jednalo se o jednotlivce, nikoli o cílené masové oslovování lidí.

Kvůli nedostatečné nasycenosti kategorií muselo dojít nejčastěji ke slučování kategorií věku. To přirozeně mělo vliv na výsledky výzkumu. Obecně byl věkový rozsah respondentů velmi široký. Pracovalo se s výzkumným vzorkem mladých katolíků ve věku 15-27 let. Věkový rozptyl je velmi široký a v případném dalším výzkumu by možná bylo dobré ho

přehodnotit, nebo udělat dva podobné výzkumy s věkově odlišnými základními soubory. Nicméně i přes některá negativa věkového rozptylu respondentů se díky němu dozvídáme různé pohledy na pornografii, které se mohou v průběhu života člověka proměňovat. Tomuto tématu se tento výzkum přímo nevěnuje, ale opět by bylo možná zajímavé se na něj podívat blíže a podrobněji. Věkový rozptyl je nicméně pozitivní v tom, že výzkum tedy přináší informace od opravdu široké skupiny mladých. I když jsou pak bohužel kvůli slučování do kategorií během testování zkreslovány.

U některých výzkumných otázek se při testování prokázala statisticky významná souvislost. A data, která bylo možné díky těmto otázkám získat, a nachází se v popisné statistice, jsou velmi zajímavá a bylo by dobré se jim věnovat dále. Tento výzkum se všemi svými silnými i slabými stránkami přinesl nové impulzy a nápady na další podobná zkoumání a otevřel mnoho dveří pro prevenci v oblasti pornografie v katolické církvi.

7.7.1. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině věk prvního kontaktu jedince s pornografií?

Během testování se ukázalo, že prevence pornografie v rodině nemá na věk prvního kontaktu dítěte s pornografií žádný vliv, respektive že mezi těmito daty neexistuje žádná statisticky významná souvislost. Z popisné statistiky zároveň vyplývá, že 73 % respondentů nikdy nehovořilo se svými rodiči o pornografii. Podobná procenta nicméně vidíme i u rozhovorů o sexualitě a sexu obecně. Pouze 30 % respondentů uvádí, že se u nich v rodině otevřeně hovořilo o sexualitě. O pornografii se poprvé dozvěděly od rodinných příslušníků asi 4 % respondentů.

Koliba, Weiss, Němec a Dibonová ve své publikaci „Sexuální výchova“ uvádí, že přátelská forma komunikace, poskytování informací a otevřenost k diskusi nad tématem sexuality ze strany rodičů vede k větší zodpovědnosti v sexuálním životě adolescentů. (Koliba, Weiss, Němec, Dibonová, 2019) Ideální věk na poskytování informací o sexualitě je, podle odborníků věk, kdy dítě samo začne klást otázky. Takové otázky zpravidla začínají zájmem o to, jak se rodí miminka. Po informaci, jak se dostane dítě z břicha ven se dítě začíná okolo pátého roku života zajímat také o to, jak se dostane dovnitř. Je samozřejmě důležité vysvětlovat věci s citem a úměrně k věku dítěte. (Uzel, 2006)

Názory odborníků na důležitost sexuální výchovy v rodině se ale podle výsledků popisné statistiky velmi rozcházejí s praxí, kde se reálně s otevřenou diskusí o sexualitě setkalo jen velmi málo respondentů. Zůstává otázkou, zda se jedná o specifikum katolického prostředí, nebo sexuální výchova v rodinách není celospolečensky rozšířená.

V rozhovorech, které byly uskutečněny v souvislosti s touto prací se participantů (všech pět) vyjádřili tak, že se o pornografii s rodiči nebavili nikdy, nebo velmi sporadicky. Stejně to bylo i se sexualitou. Několikrát se objevoval názor, že by to bylo trapné. I z toho důvodu odborníci hovoří o tom, že je potřeba se sexuální výchovou začít co nejdříve, aby nedocházelo k trapným situacím, které by mohly toto téma v rodině ještě více tabuizovat. (viz. příloha č. 2.)

Obecně pak z výsledků popisné statistiky i rozhovorů vyplývalo, že by respondenti ocenili jiný přístup svých rodičů k sexuální výchově. Nicméně respondenti sami si uvědomují citlivost tématu a rozumí tomu, proč se rodičům často do hovorů o sexualitě nechce. Jedna participantka se v rozhovoru zmínila o tom, že je potřeba rodiče vzdělávat, aby věděli, jako o sexualitě, pornografii a podobných tématech s dětmi mluvit. (viz. příloha č. 2.)

Tento výzkum a celá tato práce si, mimo jiné, klade za cíl zmapovat situaci prevence pornografie v katolické církvi, aby mohla být prakticky upravena tak, jak by to mladí potřebovali. Výchovou mladých totiž vzděláváme budoucí rodiče, kteří budou snad vzdělanější a otevřenější k diskusi ohledně intimních témat a přispějí tak k prevenci u svých dětí.

7.7.2. Jak ovlivňuje prevence pornografie v rodině pozdější konzumaci pornografie u jedince?

Stejně jako u předchozího testování, ani zde test neukázal statisticky významnou souvislost mezi daty. Můžeme tedy na základě tohoto výzkumu tvrdit, že prevence pornografie v rodině nemá vliv na konzumaci pornografie v pozdějším věku.

Mohlo by se tedy zdát, že prevence pornografie je tedy u dětí zbytečná. Odborníci se nicméně, jak bylo uvedeno výše, shodují na tom, že včasná prevence vede

k zodpovědnějšímu chování v sexuální životě obecně. A pornografie do sexuálního života ve 21.století patří. (Koliba, Weiss, Němec, Dibonová, 2019)

V případě výzkumu je opět možné, že narážíme na problém se slučováním kategorií a nedostatek relevantních dat, které může vést ke zkreslení výsledků. Bylo by tedy dobré výzkum opakovat a ověřit výsledky s účastí většího množství respondentů.

7.7.3. Jak ovlivňuje věk prvního osobního kontaktu s pornografickým obsahem jeho pozdější konzumaci?

Podle testování mezi věkem prvního osobního kontaktu s pornografickým obsahem a jeho pozdější konzumací existuje statisticky významná souvislost. Můžeme tedy tvrdit, že věk prvního kontaktu s pornografií má vliv na její pozdější konzumaci.

Z popisné statistiky můžeme vyčíst, že existuje kritický věk, ve kterém, když se dítě poprvé setká s pornografií, má pak větší pravděpodobnost u konzumace pornografického obsahu setrvat i v budoucnu.

Tímto rizikovým věkem je 11.-13. rok života. Z popisné statistiky vyplynulo, že děti, které se setkají poprvé osobně s pornografií ve věku 11-13 let konzumují v pozdějším věku pornografický obsah výrazně častěji než děti, které se s takovým obsahem setkají v jiném věku.

V předškolním, nebo nižším školním věku (5-10 let) se podle našeho výzkumu setkala osobně s pornografií 13 % respondentů (z těch, kteří uvedli, že se někdy s pornografií setkali). Z popisné statistiky vyplývá, že necelých 6,5 % respondentů, kteří se s pornografií setkali poprvé ve věku 5-10 let pornografii v současné době dále pravidelně konzumuje, a to minimálně jednou za týden. Z respondentů, kteří se s pornografickým obsahem setkali osobně ve věku 11-13 let konzumuje v současnosti pravidelně minimálně jednou týdně pornografii více než dvakrát tolik. A to 15,5 % respondentů. Z lidí, kteří se s pornografickým obsahem setkali poprvé osobně naopak v pozdějším věku, to znamená od čtrnácti do patnácti let nadále pravidelně minimálně jednou týdně konzumuje pornografický obsah necelých šest procent. Podobně je to pak u respondentů, kteří uvedli, že se poprvé osobně s pornografickým obsahem setkali ve věku od 16. do 20. let. Pravidelnými konzumenty, kteří pornografický obsah vyhledávají minimálně jednou týdně je 6,3 % z nich. (viz. popisná statistika)

Z biologického hlediska je to velmi logické. Období mezi 11. a 13. rokem života označujeme za pubescenci. Jde o začátek pohlavního dospívání, kdy se z těla dítěte stává pomalu tělo dospělého člověka. Jedná se o náročné období občas označované termínem „hormonální bouře“. Na člověka působí hormony, které přirozeně působí i na sexualitu, kterou si v tuto dobu dítě začíná uvědomovat možná více než kdy dříve. (Říčan, 1989). Langmaier mluví v souvislosti se sexuálním životem pubescentů spíše o autosexualitě než o prožívání intimních vztahů (Langmaier, 1983). I proto je logické, že v období poznávání sebe i sexuality obecně některé děti dříve, či později narazí na pornografii.

Tyto roky jsou ale pro děti také velmi citlivé, neboť se během nich utváří kromě těla také osobnost dítěte. Nerealistickým (a často až dehonestujícím, nebo násilným) zobrazením intimního styku v pornografii tak může dítě získávat pokřivený obraz o sexualitě obecně. Tento obraz pak může ovlivňovat jeho sexualitu, sexuální preference a vztahy obecně.

Existují teorie, že konzumace pornografie v citlivém věku u dívek může způsobovat genderovou dystrofii. Teorie vychází z přesvědčení, že dívky se v pornografii setkávají s neuctivým zobrazením ženy, objektivizací ženského těla a často až extrémními sexuálními praktikami. V důsledku konzumace takového obsahu ztrácí úctu ke svému ženskému tělu, nebo jsou jím až znechuceny. To může vést k velké nespokojenosti se sebou samým, nebo dokonce až k transsexualitě. (Chvála, Trapková, 2022)

7.7.4. Jaký je vliv pohlaví na první kontakt s pornografií?

Výzkum ukázal, že mezi pohlavím a věkem prvního osobního kontaktu s pornografií u respondentů existuje statisticky významná souvislost.

Muži se podle výzkumu setkávají s pornografickým obsahem v průměru téměř o rok dříve než ženy. Průměrný věk prvního osobního kontaktu s pornografickým obsahem je u mužů 12,5 roku, u žen pak 13,2 let. (viz. popisná statistika)

Na pornografický obsah jak chlapci, tak dívky nejčastěji narazí omylem (36 %). Podobně často jim pak pornografii ukáží kamarádi, nebo spolužáci (33 %). Velmi častá je také situace, že pornografický obsah vyhledá dítě samo (28 %).

Vzhledem k problematice prevence pornografie, která je pro tuto práci důležitá je na místě rozebrat první osobní kontakt s pornografií detailněji. Pokud totiž zjistíme jak a kdy se děti s pornografickým obsahem setkávají, budeme možná schopni lépe a efektivněji zacílit prevenci. Zároveň tak získáváme materiál pro další případné výzkumy, které by se podobné problematice v budoucnu věnovaly.

Participant rozhovorů, které byly v rámci této práce uskutečněny se k otázce, kde se poprvé osobně setkali s pornografií vyjádřili takto:

„Jako bylo to určitě někde ve škole. Od spolužáků. Prostě si to tam pouštěli na nějakým Samsungu asi (smích).“ Říká František a zároveň uvádí, že to bylo poprvé, co se o existenci pornografie dozvěděl. Situace se podle jeho slov udála někdy ve 4. až 6. třídě základní školy.

Matouš uvádí, že se s pornografií setkal poprvé omylem. Co je to porno věděl z hodin náboženství, ale do té doby s ním neměl osobní zkušenost. *„Bylo mi asi sedmnáct. A byla to videa a různé obrázky. Já jsem četl mangu na jednom webu a nebyl asi úplně dobře chráněný, všude tam bylo milion reklam. Tak jednou jsem nějak omylem, nevím, jestli jsem něco zmáčkl na klávesnici, nebo něco špatně klikl. Dostal jsem se na stránku s manga pornem, což je ještě o level výš, než normální porno. Jmenuje se to hentai. Je to anime, nebo manga porno a je to až drastické, úchylácké. Nevím, na co přesně jsem tam narazil, ale nebyla to jen nahá žena, ale nějaké chapadlové monstrum a byl jsem z toho hodně zhnusený.“*

„No, to záleží, co všechno se do toho počítá. Já jsem dřív koukala na filmy na takových těch filmových portálech a tam bylo hodně vyskakujících reklam s takovým obsahem. Ale nekoukala jsem na to. Všechno jsem vždycky pozavírala. Byly tam různé normální reklamy a pak tohle.“ Marie se poprvé setkala s pornografickým obsahem také přes vyskakovací stránku na internetu, nicméně v rozhovoru uvedla, že se k pornografii sama nikdy nevrátila.

Anna se s pornografií setkala stejným způsobem, tedy na internetu při sledování filmů. I když ji pornografický obsah nejprve nezaujal, později ho začala ho vyhledávat více a u příležitostné konzumace pornografického obsahu zůstala. *„Prvně to bylo asi když jsem koukala na nějaký online film. Byly tam ty vyskakovací reklamy, nebyly úplně explicitní, ale něco takového. Měla jsem strach, že to něco udělá s počítačem, tak jsem*

to rychle zavírala. Ale zas pak jsem nechápala třeba nějaké sprosté vtipy a tak, zajímalo mě, jak to vypadá, tak jsem si hledala obrázky. Takže z edukačních důvodů. (smích)“

„Byla jsem na internetu a vyskočily tam na mě nějaký nahý ženský.“ Popisuje Ester, jak poprvé zjistila, že něco jako pornografie existuje. Bylo jí v té době asi dvanáct, nebo třináct let.

V souvislosti s problematikou náhodného setkání se s pornografickým obsahem na internetu uvedla Jill Manningová v roce 2002, že 70 % mladých lidí ve věku 15 až 17 let přiznává, že na internetu náhodně narazili na pornografický obsah. Dále uvádí, že pouze 3 % webů si opravdu ověří věk uživatele, než mu povolí přístup k pornografickým, nebo sexuálně explicitním materiálům. (Manningová 2002 in Muller 2014)

7.7.5. Jaký je vliv pohlaví na četnost konzumace pornografie?

V tomto případě testování potvrdilo hypotézu, že pohlaví má vliv na četnost konzumace pornografie. A to tak, že muži konzumují pornografii častěji než ženy. Z popisné statistiky vyplývá že 90 % mužů někdy vyhledalo pornografický obsah. U žen je to 69,5 %. (viz. popisná statistika)

Ze všech mužských respondentů našeho výzkumu uvedlo téměř 53 %, že konzumují pornografii pravidelně minimálně jednou za měsíc a častěji. Z ženských respondentů to pak bylo něco málo přes devět procent. Ženy naopak uvádí častější příležitostné konzumování pornografického obsahu. Jednou za čas tedy nějaký pornografický obsah vyhledá 27,6 % žen a 18,2 % mužů.

Zde se tedy potvrzuje tradovaná pravda, že muži konzumují pornografii častěji než ženy. Ukazuje se tak i ze statistik pornografického serveru Pornhub. Kdy v roce 2022 bylo 64 % jeho návštěvníků mužských. Zbylých 36 % pak tvořily ženy. (Pornhub, 2022) Nebo z dalších provedených výzkumů (Bedrošová, Hlavová, Macháčková, Dědková, Šmahel, 2018).

7.8. Diskuse

I po vyhodnocení výzkumu stále zůstává mnoho otázek. Možná jich dokonce přibývá s postupným pronikáním do tématu. Jedna z největších je, zda je katolické prostředí něčím specifické, co se týká konzumace pornografie u mladých lidí a dětí. Výzkum, který na tuto otázku může poskytnout alespoň částečné odpovědi byl proveden v roce 2020 Petrou Sejbalovou a Janou Martincovou.

Jejich výzkumu se účastnilo přes 1600 dětí a studentů ze středních a základních škola a gymnázií ve věku 13-20 let bez ohledu na náboženské vyznání. Tento výzkum ukázal, že přes 55 % respondentů výzkumu někdy navštívilo internetové stránky s pornografií. Konkrétně internetové pornografii se výzkum prováděný v rámci této diplomové práce nevěnuje, ale i tak jsou data zajímavá. Pro srovnání 74,5 % respondentů výzkumu, který byl prováděn mezi katolickou mládeží někdy pornografii vyhledalo. Nevíme, jestli se jednalo přímo o pornografii na internetu, ale vzhledem k dalším odpovědím, kdy 44 % respondentů poprvé samo vyhledalo videozáznam a 10 % respondentů počítačovou hru, můžeme usuzovat, že se blížíme k podobným, ne-li vyšším číslům, než Martincová a Sejbalová. (Martincová, Sejbalová, 2020)

Průměrně se dostávají děti k pornostránkám poprvé okolo dvanáctého roku, jak ukázal výzkum Sejbalové a Martincové. (Martincová, Sejbalová, 2020) U katolických mladých je průměrný věk prvního vyhledání pornografického obsahu, podle provedeného výzkumu vyšší a činí téměř 14 let.

Vzhledem k ne úplně stejnému zaměření obou výzkumů není možné data přesně porovnávat. I tak ale oba výzkumy potvrzují hypotézu, že se k pornografii dostává více než polovina dětí a mladých lidí, a to ve velmi raném věku. Dobré je také dodat že po porovnání výsledků výzkumů nejspíš nemá náboženské vyznání na konzumaci pornografie dětmi a mládeží zásadnější vliv. (Martincová, Sejbalová, 2020) Nicméně i tato tematika by se mohla stát předmětem dalšího zkoumání.

Výzkum Martincové a Sejbalové se dále zabýval i tím, proč je sledování pornografie pro děti nevhodné. Alarmující je zjištění, že téměř 34 % respondentů jejich výzkumu považuje věci zobrazené v pornografických materiálech za normu, což může vést k pokřivenému pohledu na sexualitu, ztrátě sebevědomí, nebo až k nejružnějším deviacím. Zároveň výzkum ukázal, že v čím nižším věku se dítě setká s pornografií, tím

náchylnější je potom k tomu stát se obětí sexuálního agresora na internetu. (Martincová, Sejbalová, 2020)

Další výzkum, který byl proveden na téma bezpečnosti dětí na internetu proběhl mezi lety 2016 a 2019 v rámci projektu EU Kids Online, a zapojilo se do něho devatenáct evropských států. Do části výzkumu, prováděné v České republice se zapojilo 2 825 dětí od 9 do 17 let. Sběr dat od respondentů trval od října 2017 do února 2018.

Pro srovnání s naším výzkumem se zaměříme na otázku zaměřenou na „seeing sexual images“, tedy shlédnutí obrazů (videí, obrázků...) se sexuálním obsahem (nemusí se tedy nutně jednat čistě o pornografii). Děti zde uváděly, že na takovýto obsah narážely na internetu významně častěji než v televizi, nebo ve filmech. 30 % z nich uvedlo, že se s takovým obsahem setkává alespoň jednou do měsíce. 12 % z respondentů uvádí, že se se sexuálním obsahem na internetu setkává denně. Zkušenosti s takovým obsahem pak rostou spolu s věkem dětí s tím, že chlapci inklinují k pravidelné konzumaci pornografie více než dívky, což se potvrdilo i v našem výzkumu.

Zajímavé je, že většina dětí, účastnících se výzkumu uvedla, že setkání s takovým druhem obsahu nijak významně negativně neovlivnila jejich pocity. Nicméně pět procent dotazovaných dětí uvedlo, že byly po shlédnutí sexuálního obsahu velmi rozrušení (smutní, rozzlobení). Pro srovnání s naším výzkumem, většina našich respondentů (77 %) uvádí, že vnímá pornografii jako něco špatného, nebo velmi špatného a 86 % z těch, kteří pornografii v současné době konzumují by s tím rádo přestalo. Zároveň z rozhovorů (viz. příloha č. 2.) vyplývá, že konzumace pornografie v nich zanechává negativní pocity.

„...byl jsem z toho hodně zhnusený.“ (Matouš)

„...cítila jsem hlavně vinu, takže smazat historii v počítači a tak. A tak jsem měla pocit, že jsem nechutná, že nikdo jiný nikdy nic takového nehledá.“ (Anna)

„A měla jsem takový ten pocit, že se to nesmí, že to nikdo nesmí zjistit, nebo vědět. Že se to nikomu jinému nestalo a jsem jediná.“ (Ester)

Informace z dalších výzkumů byly dobrou inspirací pro další zkoumání opět v řadách katolické církve. A rozhodně podnětem k efektivnější a systematictější prevenci pornografie u dětí.

8. Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zrealizovat výzkum týkající se konzumace pornografie katolickými mladými a zjistit tak postoje této cílové skupiny k problematice pornografického obsahu. Zároveň nás zajímala prevence v oblasti pornografie i sexuality obecně, a to zejména v katolických rodinách.

Výzkum byl v rámci této práce úspěšně zrealizován a kvantitativně vyhodnocen. Spolu s pěti rozhovory, které téma doplňují a rozšiřují, nabízí zajímavý pohled do vnímání a uvažování mladých v katolické církvi. Informace z výzkumu i rozhovorů jsou velmi užitečné a mohou sloužit k dalšímu zpracovávání, nebo jako inspirace pro další podobné výzkumy, nebo práce.

V teoretické části práce jsme se věnovali pornografii jako takové. Nachází se v ní definice pornografie, její historie, nebo zakotvení v právním řádu České republiky. Dále jsme stručně představili pohled katolické církve na pornografii a vliv pornografie na člověka.

Některá témata, která jsme v práci otevřeli by si jistě zasloužila podrobnější zkoumání, nebo více kapitol, které by se jim věnovaly. Stejně tak i některé výzkumné hypotézy by bylo dobré znovu ověřit s upraveným výzkumným vzorkem. V tomto výzkumu jsme často naráželi na nedostatečný počet respondentů, který vedl k umělému slučování kategorií. To mohlo významně ovlivnit výsledky výzkumu.

Tato práce může být inspirací pro další, podrobnější zkoumání této problematiky. Jisté je, že téma pornografie je u mladých římských katolíků aktuální a má smysl se jím dále zabývat. Tato práce by byla ráda pomyslným začátkem otevírání tématu pornografie mezi mladými katolíky, a v budoucnu možná nejen tam. Mluvit v církvi o obtížných tématech je důležité a ukázal to i náš výzkum.

V současné době slouží výzkum, a celá práce jako podklad pro připravovanou přednášku a workshop na téma pornografie pro mladé v katolické církvi.

Literatura

Knihy:

FOUBERT, John, 2016. *How Pornography Harms: What Today'S Teens, Young Adults, Parents, and Pastors Need to Know*. Bloominhton: LifeRich Publishing. ISBN: 9781489710222

HARTL, Pavel, 1993. *Psychologický slovník*. Praha: Budka. ISBN:80-90-15-49-0-5

KATECHISMUS KATOLICKÉ CÍRKVE, 2001. 2.vydání. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 817 s. (KKC) ISBN 80-7192-488-1

KOLIBA, Peter, WEISS, Petr, NĚMEC, Martin, DIBONOVÁ, Markéta, 2019. *Sexuální výchova*. Praha: Grada Publishing. ISBN: 9788027126552

KRAUS, Blahoslav, a kol., 2017. *Slovník sociální patologie*. Praha: Grada Publishong. ISBN:80-27-10-59-9-4

LANGMEIER, Josef, 1983. *Vývojová psychologie pro dětské lékaře*. Praha: Avicenum. ISBN: 80-20-10098-7

MULLER, Mary, 2014. *Jak ochránit děti před pornografií na internetu*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-262-0694-1

MULLER, Mary, 2014. *Jak ochránit dítě před pornografií na internetu*. Praha: Portál. ISBN:978-80-262-0694-1

PAUL, Pamela, 2007. *Pornified: How Pornography Is Transforming Our Lives, Our Relationships, and Our Families*. Londýn: Macmillan. ISBN: 9781429900799

POŠTULKA, Vladimír, 2007. *Dějiny pornografie v datech*. Praha: Nakladatelství XYZ. ISBN: 978-80-87021-30-9

ŘÍČAN, Pavel, 1989. *Cesta životem*. Praha: Pyramida. ISBN: 80-70-38078-0

SLOVO NA CESTU-Bible s poznámkami, 2012. Praha: Česká biblická společnost, 1935 s. ISBN: 978-80-87287-48-4

SPÁN, Václav, 2001. *Malé dějiny pornografie*. Praha: ADONAI. ISBN: 80-86500-16-0

TROJAN, Ondřej, 2009. *Jak mluvit s dětmi o sexu – rádce pro rodiče a učitele*. Praha: Fragment. ISBN: 978-80-253-0833-2

WEISS, Petr, a kol., 2010. *Sexuologie*. Praha: Grada Publishing. ISBN: 80-24-72-49-2-8

YOUCAT, 2011. *Youcat*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 301 s. ISBN: 978-80-7195-495-8

ZEHENTBAUER, Josef, 2021. *Drogy lidského těla – bez vedlejších účinků*. Praha: Portál. ISBN: 9788026201595

Články a brožury:

BEDROŠOVÁ, M., HLAVOVÁ, R., MACHÁČOVÁ, H., DĚDKOVÁ, L., ŠMAHEL, D., 2018. *Czech children on the internet: Report from a survey at primary and secondary schools. Project EU Kids Online IV – the Czech Republic*. Brno: Masaryk University. [online]. [cit. 25.2.2023]. Dostupné z: https://irtis.muni.cz/media/3137007/eu_kids_online_report_2018_en_main.pdf

CHVÁLA, Vladislav, TRAPKOVÁ, Ludmila, 2022. *Genderová dystrofie jako fenomén naší doby?* Psychiatrie pro praxi 2022 (1). [online]. [cit. 20.1.2023]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2022/01/16.pdf>

MARTINÁKOVÁ, Eva, 2019. *Partnerské vztahy a pornografie*. Online psycholog [online] [cit. 22.8.2022] Dostupné z: <https://www.online-psycholog.com/l/partnerske-vztahy-a-pornografie/>

MARTINCOVÁ, Jana, Petra SEJBALOVÁ, 2020. *Děti ohrožené pornem a lovci na síti – výsledky průzkumu u dospívajících*. In: Babyonline.cz: Dítě od AZ [online]. [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.babyonline.cz/vysledkysexualniho-pruzkumu>

MULLER, Kendra, 2018. *Pornography's Effect on the Brain: A Review of Modifications in view of Modifications in the Prefrontal Cortex* [online][cit.8.3.2023]. Dostupné z: <https://scholarsarchive.byu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1029&context=intuition>

New York Times, 2017. *Play Boy in popular culture*. [online] [cit. 25.2.2023] Dostupné z: <https://www.nytimes.com/interactive/2017/09/28/business/media/playboy-hugh-hefner.html>

Pornhub insights, 2022. *The 2022 year in Review*. [online][cit.22.1.2023]. Dostupné z: <https://www.pornhub.com/insights/2022-year-in-review#gender-demographics>

TOPIĆ, Peter, 2016. *Sexual Addiction – A Challenge for Mental Health Professionals*. Kairos 10/3-4/2016. [online] [cit. 22.8.2022] Dostupné z: https://www.skzp.si/wp-content/uploads/2018/03/kairos_10_34_2016.pdf#page=143

UZEL, Radim, 2006. *Sexuální výchova*. Praha: Vzdělávací institut ochrany dětí. [online]. [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <http://ww.vyzkum-mladez.cz/zprava/1385374360.pdf>

Internetové stránky:

ČSÚ, 2021. *Obyvatelstvo podle náboženské víry, desetiletých věkových skupin a pohlaví*. [online][cit.08.4.2022]. Dostupné z: [Výstupní objekt VDB \(czso.cz\)](https://vystupniobjekt.vdb.czso.cz)

Fight the new drug, 2021. *What Is Porn-Inducted Erectile Dysfunction And How Can You Stop It?* [online][cit.06.1.2022]. Dostupné z: <https://fightthenewdrug.org/science-behind-porn-induced-erectile-dysfunction/>

Freevideo; 2022. *Vliv koronaviru na sledovanost porna v Česku a na Slovensku*. [online][cit.06.1.2022]. Dostupné z: <https://freevideo.cz/novinky.html>

LUPTON, Pete; 2019. *Kdy se děti poprvé setkají s pornem?* [online][cit.06.1.2022]. Dostupné z: <https://nepornu.cz/kdy-se-deti-poprve-setkaji-s-pornem/>

Ne pornu; 2022. *Ne pornu*. [online][cit.06.1.2022]. Dostupné z: <https://nepornu.cz/>

Online etymology dictionary, 2022. *Pornography*. [online][cit.02.05.2022]. Dostupné z: https://www.etymonline.com/word/pornography#etymonline_v_18481

Pornhub insights; 2020. *Coronavirus Traffic Update*. [online][cit.06.1.2022]. Dostupné z: <https://www.pornhub.com/insights/coronavirus-update-june-18>

RANDEL, Jane; 2017. *Parenting in the Digital Age of Pornography*. [online][cit.06.1.2022]. Dostupné z: https://www.huffpost.com/entry/parenting-in-the-digital-age-of-pornography_b_9301802

WikiSkripta, 2016. *Oxytocin*. [online][cit.8.3.2023]. Dostupné z: <https://www.wikiskripta.eu/w/Oxytocin>

WikiSkripta, 2018. *Serotonin*. [online][cit.8.3.2023]. Dostupné z: <https://www.wikiskripta.eu/w/Serotonin>

WikiSkripta, 2021. *Dopamin*. [online][cit.8.3.2023]. Dostupné z: <https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=Dopamin&oldid=445662>

Zákony a právní normy:

Zákony pro lidi, 1999. *Zákon č.359/1999 Sb. O sociálně – právní ochraně dětí*. [online][cit.02.05.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-359>

Zákony pro lidi, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník* [online][cit.02.05.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Zákony pro lidi, 2022. § 191 (odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb. *Trestní zákoník-znění od 1.2.2022* [online][cit.3.6.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Zákony pro lidi, 2023. § 2 (odst. 3) zákona č. 40/1995 Sb. *O regulaci reklamy a doplnění zákona č. 168/1999 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů – znění od 22.12.2022* [online][cit.8.3.2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-40>

Konzumace pornografického obsahu mladými katolíky

Děkuji, že jste si našli chvíli času a rozhodli se vyplnit dotazník na téma "konzumace pornografického obsahu mladými katolíky".

Prosím Vás, pokud nesplňujete podmínky pro respondenty dotazníku, to znamená, nejste římskými katolíky ve věku od 15 do 30 let, dotazník nevyplňujte. Ohrozili byste tak relevanci výzkumu. Pokud máte zájem o výsledky, samozřejmě mě kontaktujte, po vyhodnocení a zpracování výzkumu Vám je moc ráda poskytnu.

Všechny respondenty bych chtěla ujistit o naprosté anonymitě dotazníku a jejich bezpečí. Výsledky budu zpracovávat s ohledem na choulostivost tématu a stejně tak budu nakládat se všemi údaji, které v dotazníku budou.

Moc vám děkuji za spolupráci.

**Povinné pole*

Informace o respondentech

1. Váš věk *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ 15-17
☐ 18-20
☐ 21-23
☐ 24-26
☐ 27-30

2. Vaše pohlaví *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Muž
☐ Žena

3. V jakém kraji žijete? *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Hlavní město Praha
- ☐ Jihočeský kraj
- ☐ Jihomoravský kraj
- ☐ Karlovarský kraj
- ☐ Královéhradecký kraj
- ☐ Liberecký kraj
- ☐ Moravskoslezský kraj
- ☐ Olomoucký kraj
- ☐ Pardubický kraj
- ☐ Plzeňský kraj
- ☐ Středočeský kraj
- ☐ Ústecký kraj
- ☐ Vysočina
- ☐ Zlínský kraj

4. Vyrůstal jsem v... *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ateistické rodině
- ☐ Katolické nepraktikující rodině
- ☐ Katolické praktikující rodině
- ☐ Jiné: _____

Obecně k pornografii

5. Stručně popište, co si představíte pod pojmem "pornografie" *

6. Jak vnímáte pornografii? *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Jako něco hodně dobrého, prospěšného.
- ☐ Jako něco dobrého, prospěšného.
- ☐ Jako něco neutrálního. Ani špatně ani dobře.
- ☐ Jako něco špatného, škodlivého.
- ☐ Jako něco hodně špatného, škodlivého.

7. Pocházíte z rodiny, kde se otevřeně hovoří o sexualitě? *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
- ☐ Ne

8. Bavili se s vámi vaši rodiče někdy o pornografii? *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
- ☐ Ne

9. Setkali jste se někdy s jakýmkoli pornografickým obsahem? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Ano *Přeskočte na otázku 10*

☐ Ne *Přeskočte na otázku 28*

Setkal jsem se s pornografií

10. V kolika letech jste se dozvěděli o pornografii poprvé? (alespoň odhadem) *

Označte jen jednu elipsu.

☐ 5-10 let

☐ 11-13 let

☐ 14-15 let

☐ 16-17 let

☐ 18-20 let

☐ Později

11. Od koho jste se o pornografii dozvěděli poprvé? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Rodiče

☐ Sourozenci

☐ Jiní rodinní příslušníci

☐ Kamarádi, spolužáci

☐ Učitelé

☐ Sám jsem na pornografii narazil

☐ Nepamatuji si

☐ Jiné: _____

12. V kolika letech jste se poprvé osobně setkali s nějakým pornografickým obsahem? (alespoň odhadem) *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ 5-10 let
☐ 11-13 let
☐ 14-15 let
☐ 16-17 let
☐ 18-20 let
☐ Později

13. Při jaké příležitosti jste se poprvé setkali s pornografickým obsahem? *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Vyhledal jsem si pornografický obsah sám.
☐ Pornografický obsah mi ukázali kamarádi, spolužáci
☐ Pornografický obsah mi ukázali sourozenci
☐ Pornografický obsah jsem viděl omylem (vyskakovací okna na internetu...)
☐ Nepamatuji si
☐ Jiné: _____

14. S jakou formou pornografického obsahu jste se setkali poprvé? *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Texty (povídky, příběhy...)
☐ Obrázky (Fotografie, ilustrace...)
☐ Počítačové hry
☐ Audiozáznam
☐ Videozáznam
☐ Nepamatuji si

15. Vyhledali jste sami někdy pornografický obsah *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Ano *Přeskočte na otázku 16*

☐ Ne *Přeskočte na otázku 30*

Vyhledal jsem sám pornografický obsah

16. V kolika letech jste poprvé sami vyhledali nějaký pornografický obsah? (alespoň odhadem) *

Označte jen jednu elipsu.

☐ 5-10 let

☐ 11-13 let

☐ 14-15 let

☐ 16-17 let

☐ 18-20 let

☐ Později

17. O jakou formu obsahu se jednalo? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Texty (povídky, příběhy...)

☐ Obrázky (Fotografie, ilustrace...)

☐ Počítačové hry

☐ Audiozáznam

☐ Videozáznam

☐ Nepamatuji si

18. Jste pravidelným konzumentem pornografického obsahu?

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ne, pornografii nevyhledávám. *Přeskočte na otázku 30*
- ☐ Ne, ale jednou za čas nějaký pornografický obsah vyhledám.
- ☐ Ano, pornografii vyhledávám cca 1x do měsíce
- ☐ Ano, pornografii vyhledávám cca 1x do týdne
- ☐ Ano, pornografii vyhledávám vícekrát týdně
- ☐ Ano, pornografii vyhledávám denně
- ☐ Ano, pornografii vyhledávám vícekrát za den

Přeskočte na otázku 19

Jsem konzumentem pornografického obsahu

19. Jaký obsah nejčastěji vyhledáváte? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- ☐ Texty (povídky, příběhy...)
- ☐ Obrázky (fotografie, ilustrace...)
- ☐ Počítačové hry
- ☐ Audiozáznam
- ☐ Videozáznam

20. Popište stručně z jakého důvodu pornografický obsah vyhledáváte? *

21. Ví o vás někdo z vašeho okolí, že jste konzumentem pornografického obsahu? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Ano

☐ Ne

22. Ví o vás váš partner, že jste konzumentem pornografického obsahu? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Nemám partnera

☐ Ne, neví

☐ Ano, ví

23. Myslíte si, že je dobré vyznávat konzumaci pornografického obsahu ve svátosti smíření? Proč? *

24. Vyznáváte vy sami pornografii ve svátosti smíření? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Ano

☐ Ne

☐ Jiné: _____

25. Máte pocit, že vám konzumace pornografického obsahu přinesla něco dobrého? Co to bylo/je? *

26. Máte pocit, že vám konzumace pornografického obsahu přinesla něco špatného? Co to bylo/je? *

27. Snažili jste se někdy s konzumací pornografického obsahu přestat? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Ano

☐ Ne

Přeskočte na otázku 30

Nesetkal jsem se s pornografií

28. V kolika letech jste se dozvěděli o pornografii poprvé? (alespoň odhadem) *

Označte jen jednu elipsu.

☐ 5-10 let

☐ 11-13 let

☐ 14-15 let

☐ 16-17 let

☐ 18-20 let

☐ Později

29. Od koho jste se o pornografii dozvěděli poprvé? *

Označte jen jednu elipsu.

☐ Rodiče

☐ Sourozenci

☐ Jiní rodinní příslušníci

☐ Kamarádi

☐ Učitelé

☐ Sám jsem na pornografii narazil

☐ Nepamatuji si

☐ Jiné: _____

Přeskočte na otázku 30

Prevence

30. Máte prostor otevřeně si popovídat o pornografii, dozvědět se víc informací a zeptat se na to, co vás zajímá? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- ☐ Ano, v rodině
- ☐ Ano, s přáteli
- ☐ Ano, s partnerem
- ☐ Ano, ve škole
- ☐ Ano, ve farnosti (v rámci společenství)
- ☐ Ano, s knězem (v rámci svátosti smíření, osobního rozhovoru...)
- ☐ Ano, na nějaké duchovní akci (tábor, víkendovka, CSA, CSM...)
- ☐ Ne
- ☐ Jiné: _____

31. Ocenili byste možnost mít takový prostor? Pokud ano, kde? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- ☐ Ano, v rodině
- ☐ Ano, s přáteli
- ☐ Ano, s partnerem
- ☐ Ano, ve škole
- ☐ Ano, ve farnosti (v rámci společenství)
- ☐ Ano, s knězem (v rámci svátosti smíření, osobního rozhovoru...)
- ☐ Ano, na nějaké duchovní akci (tábor, víkendovka, CSA, CSM...)
- ☐ Ne, neocenil bych
- ☐ Ne, už takhle mám spoustu možností
- ☐ Jiné: _____

32. Myslíte si, že by se o problematice pornografie mělo v církvi více mluvit? *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
- ☐ Ne

Závěr

Moc Vám děkuji za Váš čas, který jste věnovali vyplnění dotazníku.

Celý výzkum budu postupně vyhodnocovat a pak bych ráda udělala pár rozhovorů na téma "konzumace pornografického obsahu mladými katolíky katolickými mladými". Hledám jakékoli mladé katolíky, ať už se zkušeností s pornografií, nebo bez ní. Ženy i muže ve věkovém rozpětí 15-30 let.

Pokud byste se byli ochotní mi rozhovor poskytnout, zanechte mi na sebe dole v dotazníku kontakt, nebo se mi ozvěte na k.derflova@seznam.cz, případně na facebook Kateřina Derflová.

Uvědomuji si velkou intimitu a choulostivost celého tématu. Naprostá anonymita a Vaše bezpečí je proto samozřejmostí.

Ozvat se mi můžete i v případě, že byste stáli o výsledky výzkumu, který tvořím. Po jeho vyhodnocení výsledky zpracuji a moc ráda poskytnu dál.

Děkuji ještě jednou.
Kateřina Derflová

33. Cokoli, co byste chtěli doplnit k tématu...

34. Máte svůj příběh, o který byste se chtěli podělit, ale nechcete se mnou dělat rozhovor? Napište mi ho stručně sem. Děkuji.

35. Kontakt na vás

Obsah není vytvořen ani schválen Googlem.

Google Formuláře

2. Přepisy rozhovorů

Rozhovor 1.- FRANTIŠEK

Obecně k rozhovoru

Byla použita forma polostrukturovaného rozhovoru.

Rozhovor proběhl 15.2.2022. S respondentem jsme se setkali v klubovně, kde jsme byli sami, nikdo nás proto při rozhovoru nerušil. Udělala jsem vše pro to, aby prostředí bylo příjemné, bezpečné. Respondent byl ujistěn o anonymitě rozhovoru. Požádala jsem ho o svolení se zveřejněním přepisu rozhovoru a použití rozhovoru v diplomové práci, ale i o jeho využití pro další účely (konference, články, přednášky, další projekty) se vším výše zmíněným souhlasil. Nabídla jsem, že mu přepsaný rozhovor poskytnu pro kontrolu před zveřejněním. Řekl, že to není nutné. Co se týká záznamu rozhovoru, dohodli jsme se na psaní poznámek během rozhovoru.

Respondent byl seznámen s tím, že jsem podrobně procházela data z dotazníkového šetření, ale nespojovala jsem jeho jméno s odpověďmi uvedenými v dotazníku. Proto nevím, jak v dotazníku odpovídal. Bylo mu také zopakováno, že pokud na cokoli nebude chtít odpovídat, nebo pokud bude chtít rozhovor ukončit, je to určitě možné.

V rozhovoru zaznělo několik jmen, která vzhledem k bezpečí respondenta nebudou v přepisu rozhovoru uvedena. Jméno respondenta samotného byl změněno. Sám respondent si vybral jméno František.

Během celého setkání vládla velmi příjemná atmosféra, která pomáhala otevírat náročná témata.

Přepis rozhovoru byl uskutečněn bezprostředně po rozhovoru podle paměti a psaných poznámek.

Přepis rozhovoru

- K: Když řeknu slovo pornografie, co se ti vybaví, nějaké pocity, obrazy, situace, definice, slova...
- F: Soukromí. Zakázané ovoce. Strach.
- K: Proč strach? Mohl bys to nějak rozvést?
- F: Tak třeba z dětství, když jsem se bál, že na to přijdou rodiče. My jsme měli jeden počítač žejo, tak jsem musel mazat historii. To si pamatuju, že jsem se ptal jednoho spolužáka ve škole, jak se to dělá.
- K: Myslíš, že je konzumace pornografie něco dobrého, špatného, neutrálního? Proč? Úplně obecně, ne pro tebe konkrétně.
- F: Tak je to špatně, ale ne na 100 %. Teď myslím z pohledu konzumenta. Jsou tam určitě nějaké náboženské důvody, potom taky nerealističnost toho porna. I když to se teď trochu smazává třeba šířením domácího porna. Myslím, že sexualita by měla patřit jen

mezi ty dva lidi... A v pornu se taky dají najít fakt divný věci. Až třeba věci proti lidskosti. A ty mají rozhodně negativní vliv... Ale jak jsem říkal, podle mě to není na 100 % špatně. Já třeba pocházím z rodiny, kde se o sexualitě vůbec nemluvílo, takže pro mě bylo porno jediným zdrojem k tomu zjistit, jak vypadá ženské tělo, nebo jak to celé funguje.

K: Kdy ses poprvé dozvěděl o pornografii?

F: Tyjo, to si přesně nepamatuju. Ale podle mě to byla nějaká čtvrtá až šestá třída. Nebo možná pátá až šestá. Čtvrtá je možná brzo. I když vlastně si není, co?

K: A pamatuješ si tu situaci?

F: Nepamatuju... Jako bylo to určitě někde ve škole. Od spolužáků. Prostě si to tam pouštěli na nějakým Samsungu asi (*smích*).

K: Tohle byla situace, kdy jsi porno poprvé viděl, ale bylo to tak, že ses o něm dozvěděl dřív, než jsi ho poprvé viděl, nebo takhle ses dozvěděl že vůbec něco takového existuje?

F: Tyjo, asi jo. Protože od rodičů jsem vůbec žádné informace neměl... Pamatuju si, že jsme se třeba koukali na film, kde se dva lidi začali líbat a táta to vypnul, protože mu to prostě přišlo nevhodné. Takže já jsem si vůbec nedovedl představit, jak sex vypadá. No a pak asi prostě přišel spolužák a bylo to něco jako „koukejte volové co jsem našel“.

K: Vyhledal jsi někdy pornografii sám?

F: Ano.

K: Vzpomínáš si, kdy to bylo?

F: Já si myslím, že nějak kolem šesté třídy, ale nevím přesně.

K: A můžeš mi nějak popsat tu situaci?

F: Já si to nepamatuju, ale určitě to bylo u rodičů na počítači, když jsem byl doma sám. Což teda bylo pak docela složitý vzhledem k počtu sourozenců. (*smích*). Bylo to nejspíš freevideo.cz. Což bylo teda strašný, protože tam byla ta videa rozkouskovaná třeba do dvacetisekundových sekvencí...

K: Pamatuješ si nějaké pocity, emoce, které se s tím pojily.

F: No určitě stres, že se něco začne třeba stahovat, nebo tak. Já jsem s počítačem moc neuměl, i na mazání historie jsem se musel ptát toho spolužáka. Takže to bylo docela stresový (*smích*). Ale jinak si nevzpomínám. Jako určitě se nedostavil pocit nějakého znechucení, nebo tak.

K: Takže první tvoje vyhledané porno byla videa?

F: No... Tyjo možná to byly obrázky. A až pak videa. Mmm.

K: A zůstal jsi u toho? U pornografie?

F: Ano. S různými pauzami. Nejsem na to hrdý, ale...

K: A máš pocit, že ti pornografie přinesla do života něco dobrého?

- F: (dlouhé mlčení) Ne, ale vlastně mi rozšířila obzory. V nějakém věku to byla inspirace, dozvěděl jsem se díky tomu, co všechno je v sexu možné, třeba nějaké polohy, které by mě třeba jinak ani nenapadly...
- K: A něco špatného ti to do života přineslo?
- F: To určitě ano! Ta inspirace, co jsem říkal může být pak třeba nereálná. Můžu mít nereálná očekávání od partnera, nebo partnerky. Třeba něco nechce dělat a v pornu to vypadá jako běžná, normální věc. Třeba anální sex, nebo tak. Zároveň nějaká nereálná očekávání od fyzického vzhledu partnera, partnerky. Je zajímavý, jak porno udává „módní trendy“ třeba co se týká ochlupení hereček, nebo tak. Zároveň umělý prsa, i když to díky domácím videím možná mizí.
- K: Máš pocit, že pornografie v jakémkoli směru nějak ovlivnila, nebo ovlivňuje tvůj sexuální život?
- F: Asi jsem to řekl u těch předchozích odpovědí. Asi vlastně pozitivně. Koukal jsem ve věku, kdy jsem už dokázal roztrdit. Ono jako dává dost smysl, proč je sex povolený od patnácti a porno až od osmnácti...
- K: Snažil ses s pornografií někdy přestat?
- F: Ano. A občas se to povedlo i na pár měsíců, třeba šest, nebo sedm. Ale vlastně mě baví s tím bojovat. Ví, že jsem nějaké programy na blokování tohoto obsahu, ale přijde mi to trochu sraťácký. Něco jako takový ty stroje na cvičení, který ti vibrují na těle a spalují tuky a ty pro to nemusíš nic dělat. Nechci se tomu ale vzdát.
- K: A proč jsi s tím chtěl přestat?
- F: Vždycky na začátku vztahu. Bylo mi to blbý vůči té holce.
- K: A věděly to ty slečny? Že koukáš?
- F: Ne, ani moje žena teď neví, že na porno koukám. Ví že masturbuju a že jsem koukal dřív... Já jsem vždycky dostal nějaký takový impulz, kdy jsem si řekl tak, a teď už koukat nebudu, jakože na nějaké duchovní obnově, táboře... A to jsem to pak nějakou delší dobu vydržel.
- K: Myslíš si, že je dobré vyznávat pornografii u svátosti smíření? Ne pro tebe osobně, ale obecně?
- F: Ano.
- K: Proč?
- F: Z křesťanského pohledu je to 100% špatná věc.
- K: A děláš to? Zpovídáš se z toho?
- F: Ano, ale trvalo několik let, než jsem to řekl poprvé. Bylo to na křesťanském táboře a pamatuju si, že to byla velká úleva. Od té doby jsem to říkal asi vždycky. A přijde mi, že v manželství je to vlastně větší prohřešek, což je možná divný...

- K: Ty už jsi o tom trochu mluvil před tím, ale stejně se zeptám ještě jednou. Říkal jsi, že se u vás doma o sexualitě vlastně nemluvílo, ale zajímalo by mě, jestli ti fakt rodiče nikdy nic k tomuhle tématu neřekli.
- F: Táta se mnou o sexu mluvil jednou. Před maturitou jsme jeli se spolužáky na chatu a táta mi před tím řekl něco jako „Kdyby tam někdo dělal takové ty věci, tak ať to tam nedělají“. To bylo všechno. Nevím, jak to měla mamka se sestrami, tam se o tom možná bavily víc, ale se mnou ne a s bráchou podle mě taky ne.
- K: A jak, nebo kde ses teda dozvídal informace? A nejen o sexu, nebo pornu, ale třeba i o menstruaci, nebo tak?
- F: Hlavně od kamarádů a z internetu. Pamatuju si takovou stránku. Sexus.cz se to jmenovalo. Asi to bylo celkem kvalitní. Byla to taková online poradna. Že tam lidi psali dotazy a nějakí odborníci jim na to odpovídali. No a pak když jsem byl starší, tak hodně rozhovory s kamarádkami, knížky... Teď třeba sleduji na Instagramu profil „Vulvagallery“ tam nějaká umělkyně prostě kreslí vulvy, které jí pošlou její sledující vyfoceně. Znáš ten profil?
- K: Neznám...
- F: Tak já ti to pak pošlu, protože mi to přijde zajímavý. No... A tak mě nějak baví poznávat ženskou sexualitu.
- K: Ocenil bys od rodičů nějaký jiný přístup k sexuální výchově v rodině? Nebo ti to takhle vyhovovalo?
- F: Ocenil bych to. Ale zas od kamarádů znám různé historky, jak to bylo trapné, když o tom s nimi rodiče mluvili... Tak zas ty trapné situace bych zažít nechtěl. Přijde mi, že je lepší o tom nemluvit, než aby to bylo trapný. Ono je těžký o těhle věcech mluvit i ve vztahu...
- K: Kdybys měl jednou děti, chtěl bys jako rodič přistupovat k sexuální výchově stejně, jako tvoji rodiče, nebo bys něco udělal jinak.
- F: Tak vzhledem k tomu, že u nás nebyla sexuální výchova vůbec, tak bych to dělal úplně jinak.
- K: Máš teď prostor si o pornografii s někým promluvit?
- F: U pornografie tenhle prostor nepotřebuju. Ale mám pár kámošů, se kterými se bavíme o sexu. Jsou to taky kluci, kteří žijí v manželství. Je dobrý to trochu sdílet.
- K: Už se blížíme k závěru. Myslíš si, že je teď téma pornografie pro mladé katolíky aktuální? Že by se o něm mělo v církvi mluvit?
- F: Ano, je aktuální velmi. A mluvit by se o něm mělo, ale jinak než do teď. Velmi oceňuji lidi, kteří si to uvědomují. Například jedni manželé, kteří objížďali republiku a dělali různé přednášky právě na téma sexuality už to nedělají, protože už prostě nemluví jazykem, kteří mladí potřebují. Přijde mi super, že to rozlišili a začali se věnovat jiným věcem. V České církvi to vypadá, jako by na tahle témata měla monopol skupina lidí 40+ a ta úplně mladou generaci neosloví.

- K: Kdybys mohl něco vzkázat kněžím, rodičům, vychovatelům, nebo učitelům, kteří mají na starosti děti okolo 11, 13 let. Chtěl bys jim něco vzkázat?
- F: Asi ne... Nemám tu zkušenost rodiče. Ale možná, že je těžké mluvit o něčem, co neznáš. Můj táta předpokládám porno nikdy neviděl, takže nevěděl, o čem to je. Řekl bych že v takových případech se nebát využít třeba knížky.
- K: Za mě je to takhle všechno. Moc Ti děkuji za Tvůj čas. Chceš ještě něco říct k rozhovoru?
- F: Nechci, díky!

Rozhovor 2.- MATOUŠ

Obecně k rozhovoru

Byla použita forma polostrukturovaného rozhovoru.

Rozhovor proběhl 5.3.2022 a to online přes platformu Teams. Online setkání probíhalo po předchozí domluvě. Udělala jsem vše pro to, aby se respondent cítil bezpečně a příjemně. Respondent byl ujistěn o anonymitě rozhovoru. Požádala jsem ho o svolení se zveřejněním přepisu rozhovoru a použití rozhovoru v diplomové práci, ale i o jeho využití pro další účely (konference, články, přednášky, další projekty) se vším výše zmíněným souhlasil. Nabídla jsem, že mu přepsaný rozhovor poskytnu pro kontrolu před zveřejněním. Netrval na tom. Co se týká záznamu rozhovoru, dohodli jsme se na psaní poznámek během rozhovoru.

Respondent byl seznámen s tím, že jsem podrobně procházela data z dotazníkového šetření, ale nespojovala jsem jeho jméno s odpověďmi uvedenými v dotazníku. Proto nevím, jak v dotazníku odpovídal. Bylo mu také zopakováno, že pokud a cokoli nebude chtít odpovídat, nebo pokud bude chtít rozhovor ukončit, je to určitě možné.

V rozhovoru zaznělo několik jmen, názvů a podobně, která vzhledem k bezpečí respondenta nebudou v přepisu rozhovoru uvedena. Jméno respondenta samotného byl změněno.

Celý rozhovor probíhal ve velmi příjemné atmosféře. Respondent se velmi ochotně rozpovídal a neměl problém vyjadřovat se i ke složitým tématům.

Přepis rozhovoru byl uskutečněn bezprostředně po rozhovoru podle paměti a psaných poznámek.

Přepis rozhovoru

- K: Když řeknu slovo pornografie, co se ti vybaví, nějaké pocity, obrazy, situace, definice, slova...
- M: Já vím, že jsem o tom v tom dotazníku hodně přemýšlel a počkej, jak jsem to tam psal... Ano, že to nejsou určitě jen videa, ale třeba i obrázky, komiksy... Různé filmy a seriály kde je nahota, pohlavní styk. Jde o neklasický styl filmu, seriálu. Jde proti klasickým normám. Je to taková černá ovce filmu. Vybočuje z řady, což ale nemusí být úplně negativní.
- K: Myslíš, že je konzumace pornografie něco dobrého, špatného, neutrálního? Proč? Úplně obecně pro společnost, ne pro tebe konkrétně.
- M: Pro společnost neutrální.
- K: Můžeš to nějak rozvést? Proč si to myslíš?
- M: No tak tím se vracíme k té definici. Třeba na obrázky často narážíme, určitě si byla někdy v nějaké garáži, kde takové obrázky byly, nebo ne? (*Kateřina kýve hlavou na souhlas*) No, tak víš, o čem mluvím. Dál třeba Playboy, nebo takové časopisy, tam je toho taky spousta. Pro mě osobně to pozitivní není, ale pro někoho třeba jo. Když do

toho člověk úplně nespadne, tak to nevidím jako problém. Jasně, že to nesmí být moc brzo, třeba 5-8 let, to pak problém je. Ale já to ani nevidím jako hřích.

K: Kdy ses ty sám dozvěděl o tom, že pornografie vůbec existuje?

M: Hodně pozdě... Nebo pro tebe to možná pozdě není, ale až někdy v šestnácti letech. Jako měl jsem před tím tušení o tom pojmu, takové to, že tušíš, ale vůbec jsem se o to nezajímal.

K: Vybavuješ si, kde a jak ses o pornografii dozvěděl.

M: Bylo to v hodinách nábožka. Já jsem tam tedy chodil asi od osmi let, tam jsme to vůbec neřešili ale pak později, tak jsme na to narazili. A pak jsem začal hrát fotbal a kdo někdy třeba hrál okresní přebor, nebo tak, tak ví, o čem mluvím. Řešili se holky, a že ta má pěkná prsa a tak, ale nikdy tam nebylo porno.

K: A ve škole ses s tím nesetkal?

M: Ne, mě to moc nebavilo, byli jsme dost na nic třída. Ale nikdy se tam porno neobjevilo. Jenom na nějaké přednášce nám o tom jednou asi někdo povídal, ale to bylo všechno.

K: A, promiň, chodil jsi na státní školu, nebo nějakou soukromou, církevní...

M: Normálně na státní.

K: A pamatuješ si nějaké pocity, emoce, něco, co ti běželo hlavou, když ses o pornu poprvé dozvěděl?

M: No tak porno dává nějaký falešný obrázek o tom, o čem láska může být. Falešný obrázek o vztahu. Člověk pak může mít pocit, že je normální líbání 24/7, že je normální mít sex všude, bez přestávky. Ale tak to není. Jako nevyjdeš ven a nevidíš všude lidi, jak mají sex. Nebo nikde jsem to neviděl. Možná občas na nějaké párty, ale to úplně minimálně.

K: To je pravda. Díky za tenhle postřeh. Setkal ses ty někdy osobně s pornografií? Říkal jsi o těch obrázcích a tak, ještě něco bylo?

M: Ano.

K: Můžeš mi říct kdy a jak?

M: Bylo mi asi sedmnáct. A byla to videa a různé obrázky. Já jsem četl mangu na jednom webu a nebyl asi úplně dobře chráněný, všude tam bylo milion reklam. Tak jednou jsem nějak omylem, nevím, jestli jsem něco zmáčkl na klávesnici, nebo něco špatně klikl. Dostal jsem se na stránku s manga pornem, což je ještě o level výš, než normální porno. Jmenuje se to hentai. Je to anime, nebo manga porno a je to až drastické, úchylácké. Nevím, na co přesně jsem tam narazil, ale nebyla to jen nahá žena, ale nějaké chapadlové monstrum a byl jsem z toho hodně zhnusený.

K: A vyhledal jsi pak ty sám nějaký pornografický obsah?

M: Ano, ale ne tenhle druh.

K: A kolik ti bylo let? Bylo to nějak brzy po tom, co jsi poprvé viděl porno, nebo později?

M: Bylo mi asi těch sedmnáct, osmnáct...

- K: A zase nějaké pocity, emoce, myšlenky? Něco, co si pamatuješ?
- M: (dlouhé ticho) No takový divný obrázek o tom. Ale zároveň se mi to líbilo. Jakože vypadalo to hodně pěkně. Líbilo se mi to, ale zároveň jsem z toho měl divný pocit.
- K: Zůstal jsi u toho potom? Myslím u pornografie. Jestli tenhle obsah vyhledáváš nadále?
- M: Ne. Protože to člověku nepomůže. Myslím ve vztazích. Tohle přesně je dobrý nedělat. Může to udělat dobře, jako když se člověk podívá na nějaký film. Ale je tam risk toho, že pak si člověk o tom udělá úplně špatný obrázek. Místo sledování je dobrý udělat něco pro sebe a pracovat na vztazích. Tohle vztahu nepomůže.
- K: Ty už jsi zmiňoval, že pornografii nevnímáš jako hřích. Můžeš mi o tom říct něco víc? Nějak to rozvést?
- M: No hřích někomu škodí. A komu škodím pornem? Možná sám sobě, ale zas někdo to sleduje jako film. Nebo je to spojené s masturbací. A to taky není hřích. Nejsme už ve středověku, doufám... Když je to závislost, tak pak je to špatný, jako každá jiná závislost. Třeba drogy, káva, kouření, to ničí život. Ono je to obecně dost tabu. Moc se o tom nebaví, ale to lepší než dřív, v minulosti se z toho dělal hřích. Hřích je zabíješ, okradeš, znásilníš. Ale koukneš na film? Měli bychom se posunout ze středověku.
- K: To je zajímavý pohled, díky! Mě v mé práci zajímá hlavně prevence pornografie, nebo konzumace pornografie. Bavili jste se třeba s rodiči o pornu?
- M: Moc ne... Obecně jsme se o těchto věcech moc nebavili. Řekli nám, že porno není dobré. Ale ne, že by bylo hříšné. Ono „hříšné“ totiž není úplně synonymum pro „není dobré“. Tak nám říkali, že to pravidelné sledování není dobré.
- K: A krom rodiny, setkal ses někdy s nějakou prevencí?
- M: No na nábožku, tak nám říkali, že to není dobré.
- K: A ve škole jsi říkal, že jste měli nějakou přednášku?
- M: Jo, jednou jsme měli nějakou přednášku o tom, ale hlavně třeba rodiče nám řekli, že to není dobré a pak jsme si sami hledali informace. A rodiče nad tím ale měli nějakou kontrolu pořád.
- K: A kdybys byl jednou ty rodičem, nebo vychovatelem, jak bys k tomuhle tématu přistupoval? Jak bys ho prezentoval svým, nebo svěřeným dětem.
- M: Asi stejně jako moji rodiče. Dělat to v brzkém věku je chyba...
- K: Promiň, teď myslíš, jakože dělat osvětu v brzkém věku je chyba, nebo sledovat porno v brzkém věku je chyba?
- M: Ne, začít s pornem v brzkém věku. Osvěta je důležitá co nejdřív.
- K: Jo, díky. Jenom jsem si to potřebovala ujasnit. A když mluvíš o osvětě, máš dojem, že by to měla být výsada rodiny, nebo bys byl pro osvětu i jinde? Třeba právě v církvi, kolem které se pořád točíme?

- M: Tak třeba to nábožko bylo u nás fajn. Ne všechno bylo ideální, ale základ byl dobrý, takže to bych asi nechal.
- K: Ocenil bys ty, nebo obecně katoličtí mladí prostor k tomu bavit se o pornografii?
- M: Já mám takovou zkušenost z jednoho křesťanského tábora, kde jsme měli možnost si vybrat mezi dvěma tématy na přednášku, a právě jedno z toho bylo porno, ale většina lidí hlasovala pro druhé téma. Už nevím, co to bylo, jestli něco o Bibli, nebo tak. Ale tak vlastně mi přišlo, že to ti lidé nechtějí, že o to nemají zájem. Ale možností je hodně, jenom je to pořád trochu tabu.
- K: Díky! V dotazníku se velmi často objevoval názor, že církev o těchto věcech, myslím pornografii a sexualitu obecně, mluví docela často, ale špatně. Ztotožnil by ses s tím, nebo máš jiný názor?
- M: Ano! Baví se o tom špatně. Mluví se o tom jako by to byl utrahrích. Ale jako třeba jiné problémy jako znásilňování, nebo tak, ty se tak neřeší, a přitom zrovna s tím má církev spíš problém. Jako znásilňování malých dětí a tak. Asi to nějak řeší všechny organizace na světě, ale církev by měla být reprezentací Boha na zemi.
- (V téhle chvíli se rozhovor stočil úplně jiným směrem. Respondent se rozpovídal na téma církve, znásilňování, kampaní proti používání kondomů v Africe, pohlavně přenosných chorob a podobně. Pro účely mé práce není jeho povídání na toto téma relevantní, proto si ho dovolím z přepisu rozhovoru vynechat)*
- K: Díky moc, tohle je úplný závěr rozhovoru, děkuji ti za tvůj čas a pokud chceš ještě něco dodat, tak teď je poslední možnost.
- M: Já díky, že se tomu věnuješ. Je to super téma a doufám, že ti to projde (smích)
- K: Taky doufám! Děkuji.

Rozhovor 3.- MARIE

Obecně k rozhovoru

Byla použita forma polostrukturovaného rozhovoru.

Rozhovor proběhl 4.5.2022 v bytě respondentky. Místo pro rozhovor vybrala respondentka sama a prostor byl velmi příjemný. Respondentka byla ujistěna o anonymitě rozhovoru. Požádala jsem ji o svolení se zveřejněním přepisu rozhovoru a použití rozhovoru v diplomové práci, ale i o jeho využití pro další účely (konference, články, přednášky, další projekty) se vším výše zmíněným souhlasila. Nabídla jsem, že jí přepsaný rozhovor poskytnu pro kontrolu před zveřejněním, tuto nabídku přijala. Co se týká záznamu rozhovoru, dohodly jsme se na psaní poznámek během rozhovoru.

Respondentka byla seznámena s tím, že jsem podrobně procházela data z dotazníkového šetření, ale nespojovala jsem její jméno s odpověďmi uvedenými v dotazníku. Proto nevím, jak v dotazníku odpovídala. Bylo jí také zopakováno, že pokud a cokoliv nebude chtít odpovídat, nebo pokud bude chtít rozhovor ukončit, je to určitě možné.

V rozhovoru zaznělo několik jmen, názvů a podobně, která vzhledem k bezpečí respondenta nebudou v přepisu rozhovoru uvedena. Jméno respondentky samotné byl změněno.

Celý rozhovor probíhal ve velmi příjemné, uvolněné a přátelské atmosféře. Předcházelo mu dlouhé povídání a po něm následovalo další, velmi zajímavé, rozebírání tématu.

Přepis rozhovoru byl uskutečněn bezprostředně po rozhovoru podle paměti a psaných poznámek.

Přepis rozhovoru

- K: Když řeknu slovo pornografie, co se ti vybaví, nějaké pocity, obrazy, situace, definice, slova...
- M: Tyjo, to je těžký... Teď se mi vybaví ta přednáška o sexuálně reprodukčním zdraví, co jsme měli ve škole. (respondentka mi před rozhovorem vyprávěla o přednášce o sexuálně reprodukčním zdraví, kterou absolvovala několik dní před rozhovorem a která jí přišla velmi zajímavá a přínosná) Pak se mi vybaví, že je to hodně důležité téma a mělo by se o tom víc mluvit. Pak se mi vybaví asi církev. Pak se mi vybaví kluci. Pak se mi vybaví, že jsou věci, kterým nerozumím. Pak nějaký pocit neodsuzování, ale snaha se o tom bavit a pochopit důvody pro nějaké jednání.
- K: Myslíš, že je konzumace pornografie něco dobrého, špatného, neutrálního? Proč? Úplně obecně, ne pro tebe konkrétně.
- M: Vnímám to tak, že to tomu člověku uškodí. Je mi to osobně líto... Protože si nechceš ubližovat. Toho člověka to nějak poškozuje, poznamenává ho to. Je důležité se bavit o těch věcech, které ti to bere, nebo dává. Často jsou na to dost zkreslené názory. Takže

je hodně dobré se bavit o věcech, co si myslíš, že ti to dává, ale i to, co ti to bere. Ale prostě tomu člověku to škodí, a to je mi líto.

K: Kdy ses poprvé dozvěděla o pornografii?

M: Nevím... Nemám nějakou konkrétní vzpomínku, ale asi to bylo na základní škole.

K: Takže si to vůbec nepamatuješ?

M: Ne.

K: Dobře, nevadí. A setkala ses někdy s pornografií?

M: To znamená, jestli bych se já někdy potkala?

K: Ano, prostě jestli jsi někdy viděla, nebo slyšela, nebo prostě narazila na nějaký pornografický obsah, jakýkoli.

M: No, to záleží, co všechno se do toho počítá. Já jsem dřív koukala na filmy na takových těch filmových portálech a tam bylo hodně vyskakujících reklam s takovým obsahem. Ale nekoukala jsem na to. Všechno jsem vždycky pozavírala. Byly tam různé normální reklamy a pak tohle.

K: A zavírala jsi to, protože ses na to nechtěla dívat, nebo věděla jsi třeba co to je?

M: Já jsem vždycky pozavírala všechna ta okna, co tam vyskočila. A já jsem se chtěla dívat na ten film. Možná to bylo i naší církevní výchovou, ale nějak mě to ani nelákalo

K: Díky. A vyhledala jsi někdy sama pornografii?

M: Myslím, že ne... Ale nejsem si jistá.

K: Jak to?

M: Viděla jsem třeba 50 odstínů šedi, ale i když tam jsou nějaké takové scény, tak si nemyslím, že je to porno.

K: Myslíš si, že je dobré, a zase úplně obecně, nejen pro tebe, vyznávat pornografii u svátosti smíření?

M: (dlouhé ticho) Já si myslím, že... U zpovědi předkládám věci, kterými jsem ublížila. A tam je můžu odevzdat, aby je Bůh mohl uzdravit. Porno poškozuje a bere to svobodu. Třeba ve vztahu, kdyby můj partner koukal na porno, tak by mě to bolelo a strašně ubližovalo. Za mě by to patřilo do vyznání hříchů, ale každý hříchy vnímá trochu jinak...

K: Moje diplomka se bude zaměřovat hlavně na prevenci v oblasti konzumace pornografie dětmi a mládeží. A tak by mě zajímalo, jestli jste se doma bavili otevřeně o sexualitě obecně?

M: Za mamkou jsem mohla určitě přijít s jakoukoli otázkou a odpověděla by mi. I když občas to byla odpověď, která mi nestačila. Že řekla „církev říká, že to a to“. Částečně si myslím, že jsem zdravý vztah k sexualitě musela hledat sama. Rodiče se mě snažili

hodně chránit. Jsem prvorozená holka, a tak vždycky, než jsem nějak jela, tak jsem dostala dlouhou přednášku o tom, že kluci chtějí jen sex a tak. Byl to pohled, který jsem si musela nějak zpracovat. Mladší bráchy to podle mě nepoznalo. Myslím si, že to byla trochu prevence proti sexualitě obecně. A já nejsem moc objímací typ, takže to pro mě nebylo nikdy moc téma k řešení.

K: A o pornografii s tebou někdy rodiče mluvili?

M: Já nevím. Myslím, že to bylo spláchnuté v těch přednáškách o sexualitě. Už mě to pak nezajímalo, tak jsem to moc neposlouchala, jak to bylo pořád to samý. Asi o tom mluvili, ale nevybavuju si to.

K: A když jsi třeba chtěla nějaké informace o pornografii, nebo sexualitě obecně, měla jsi někde prostor je získat?

M: Tak mohla jsem se zeptat mamky, ale ne vždy jsem dostala úplně uspokojivou odpověď. A vím, že jednou jsem se dívala na nějaký film s tátou a byly tam sexuální scény a mně to bylo nepříjemné, tak jsem zavírala oči. Táta si toho všiml a říkal, že sexualita není špatná. To bylo poprvé, co se o tom mluvilo nějak v pozitivním světle. Ale to nebylo přímo o pornografii.

A občas na nějakých akcích byla nějaká přednáška o pornu. Rozhovory, příběhy lidí, časopisy, knížky... Mě hodně oslovují příběhy, a tak ráda čtu, nebo poslouchám rozhovory. Zajímalo mě, co to (*pornografie*) lidem dávalo, nebo bralo. Takže třeba rozhovory s nějakými bývalými pornoherečkami a tak. Takže v tomhle směru.

Ale nemám ráda takový to rozdělování na dobrý a špatný. Já jsem se na to nepotřebovala nikdy koukat, ale zajímaly mě zkušenosti jiných. Ráda se bavím s kamarády, jak to vnímají a proč.

K: Až budeš mít jednou svoje děti, nebo nějaké svěřené děti, které ti budou blízké, chtěla bys v sexuální výchově pokračovat jako tví rodiče, nebo bys chtěla něco změnit?

M: Ne. Chtěla bych o tom mluvit otevřeně. Bavit se o tom jak a proč to vnímám já, jak a proč to vnímají oni. Určitě neříkat takové to musíš, nesmíš.

K: Máš teď prostor si o pornografii s někým promluvit?

M: Ano. S kamarády.

K: Myslíš, že je to téma pornografie dnes pro mladé katolíky aktuální a mělo by se o něm mluvit?

M: Jo!

K: (smích) Aha, dobře. A můžeš to nějak rozvést?

M: Přijde mi důležitý to téma otevírat a bavit se o něm spíš, než hodnotit a odsuzovat. Spousta věcí tě samotného ani nenapadne. Někdo to chce dělat, protože chce být in, někomu to přijde normální. Je těžký s tím bojovat, když je člověk sám. Zvlášť u mladých katolíků to téma působí negativně. Nechtějí se o tom bavit, protože mají pocit,

že jsou špatní. Důležité je poslechnout si různé názory, mít nějaké bezpečné prostředí a snažit se pochopit.

K: Často se v dotazníku objevoval názor, že církve o věcech ohledně sexuality mluví hodně, ale špatně. O pornografii nemluví skoro vůbec, nebo jenom jako o něčem strašně špatném. Měl bys třeba nějaký nápad, jak tohle změnit? Nebo nějakou myšlenku, se kterou by se dalo v souvislosti s tímhle tématem pracovat?

M: V poslední době jsem se já osobně na tohle téma s pár lidmi, jakože katolíky, bavila u piva a přišlo mi, že o tmo mluvíme docela dobře (smích). Ale kdysi dávno když jsem jezdila na různé akce, tak se tam o toma bavilo, ale mě to nezajímalo. Nebylo to moje téma. Ale takové to musíš, nesmíš by mi nevyhovovalo. Mohlo by se o tom mluvit ve společenství, ve skupinkách. Prostě moct si o tom popovídat. Třeba rozděleně na kluky a holky a pak by ty skupiny prezentovaly nějaké výstupy před tou druhou skupinou. Protože často máme zkreslené názory na druhou skupinu. Mě hodně oslovují příběhy lidí, takže mi přijde skvělý člověk, co by o tom s ostatními mluvil. Důležitá je tady ta důvěra a nehodnocení. Spíš se bavit o tom proč, co mi to dává, co mi to bere. Takové to „jsi nejhorší člověk na světě“ je blbost.

K: Super, moc děkuji za rozhovor, tohle byla poslední otázka, takže teď už jen, jestli chceš ještě něco dodat?

M: Asi ne. Jenom, že je to důležité téma, tak je super, že to děláš.

K: Díky moc!

Rozhovor 4.- ANNA

Obecně k rozhovoru

Byla použita forma polostrukturovaného rozhovoru.

Rozhovor proběhl 10.5.2022 v prostorách hovorny. Místo poskytovalo bezpečný prostor pro rozhovor. Respondentka byla ujistěna o anonymitě rozhovoru. Požádala jsem ji o svolení se zveřejněním přepisu rozhovoru a použití rozhovoru v diplomové práci, ale i o jeho využití pro další účely (konference, články, přednášky, další projekty) se vším výše zmíněným souhlasila. Nabídla jsem, že jí přepsaný rozhovor poskytnu pro kontrolu před zveřejněním, Řekla, že to není nutné. Co se týká záznamu rozhovoru, dohodly jsme se na psaní poznámek během rozhovoru.

Respondentka byla seznámena s tím, že jsem podrobně procházela data z dotazníkového šetření, ale nespojovala jsem její jméno s odpověďmi uvedenými v dotazníku. Proto nevím, jak v dotazníku odpovídala. Bylo jí také zopakováno, že pokud a cokoli nebude chtít odpovídat, nebo pokud bude chtít rozhovor ukončit, je to určitě možné.

Před rozhovorem jsme si s respondentkou příliš nepovídaly, po něm pak přišla ještě celkem dlouhá a velmi zajímavá diskuse a debata na téma sexuality a církve obecně.

V rozhovoru zaznělo několik jmen, názvů a podobně, která vzhledem k bezpečí respondenta nebudou v přepisu rozhovoru uvedena. Jméno respondentky samotné byl změněno.

Přepis rozhovoru byl uskutečněn bezprostředně po rozhovoru podle paměti a psaných poznámek.

Přepis rozhovoru

- K: Když řeknu slovo pornografie, co se ti vybaví, nějaké pocity, obrazy, situace, definice, slova...
- A: Rozhodně to mám hodně v tom křesťanském kontextu. Vnímám to jako hřích, že je to špinavé. Pak taky byznys. A je to pro mě spojené s internetem, i když vím, že je to mnohem starší a širší téma, ale říká se, že půlka internetu je porno... A je to nebezpečný, hrozí závislost. Ale největší pocit z toho je všechno kolem šestého přikázání. Že se do toho jednou namočíš a je to prostě blbý. Je tam pocit nějaké špinavosti.
- K: Myslíš, že je konzumace pornografie něco dobrého, špatného, neutrálního? Proč? Úplně obecně, ne pro tebe konkrétně.
- A: Neřekla bych, že je to dobrý. Je to někde mezi dobrým a špatným. Hodně záleží na kontextu, nebo na druhu pornografie. Ale ne, dobrý to není, ale třeba k tomu jednou dojdou.
- K: Kdy ses poprvé dozvěděl o pornografii?

- A: No... Zhruba čtvrtá až pátá třída. To ještě nebyl tolik internet. Myslím, že o tom nějak mluvil spolužák, ale moc jsem nevěděla o co jde. Pochopila jsem, že to nějak souvisí s nahotou. Pak přišla první videa, co jsem viděla, ale to bylo až kolem šesté, sedmé třídy.
- K: Pamatuješ si nějaké pocity, emoce, které to v tobě tenkrát zanechalo?
- A: (*ticho*) No, já se pokouším vybavit si nějaké konkrétní situace. Tehdy se stalo, jo, takové ty vyskakovací reklamy, tak jsem měla strach, že to vyskočí a zavíruje počítač. Ale tehdy se člověk začíná dozvídat o sexu. Má pocit, že rodiče to nedělají, že je to něco, co do křesťanského života nepatří, že měli rodiče sex jenom tolikrát, aby měli mě a sourozence. A je tam možná pocit nějaké nadřazenosti, že křesťani jsou lepší, tak to nedělají.
- K: Takže ses tedy s pornografií setkala osobně, někdy kolem té šesté sedmé třídy, je to tak?
- A: Jo.
- K: A pamatuješ si tu úplně první situaci?
- A: Prvně to bylo asi když jsem koukala na nějaký online film. Byly tam ty vyskakovací reklamy, nebyly úplně explicitní, ale něco takového. Měla jsem strach, že to něco udělá s počítačem, tak jsem to rychle zavírala. Ale zas pak jsem nechápala třeba nějaké sprosté vtipy a tak, zajímalo mě, jak to vypadá, tak jsem si hledala obrázky. Takže z edukačních důvodů. (smích)
- K: A zase nějaké pocity, emoce, co to v tobě zanechalo, vzpomínáš si?
- A: Tehdy to se mnou tělesně nic nedělalo. Cítila jsem hlavně vinu, takže smazat historii v počítači a tak. Víím, že jsem hledala v knížkách pro pubertální holky, ale tam o tom nic není. Sex tam vypadá jako nějaký robotický proces (smích). A tak jsem měla pocit, že jsem nechutná, že nikdo jiný nikdy nic takového nehledá.
- K: Jestli to správně chápu, tak jsi teda sama pornografii vyhledala. Pamatuješ si, kdy to bylo?
- A: Jo, bylo mi asi dvanáct, třináct, taj nějak. A tenkrát nebyly smartphony, takže nehrozilo, že by mi to ukázal nějaký spolužák ve škole, nebo tak. Ale třeba v seriálech se o pornu mluvilo. To mi mohlo být tak čtrnáct, patnáct, když jsem koukala na Přátele a tam o tom mluvil Joey...
- K: A teda potom, co jsi vyhledala porno poprvé, vyhledáváš pornografický obsah sama?
- A: Dlouhou dobu potom ne. Pak, v dospělosti, tak mě zajímalo, jak vypadá opravdové porno. Chtěla jsem vědět, co je to zač. A posledních šest až sedm let jsem to otevířela a pak hned zavřela. Nemůžu si to spojit morálně s masturbací. Mám takovou zkušenost z nemocnice, kde jsem byla dlouhou dobu a nebylo tam moc mladých holek. Chodila jsem do parku, který byl v tom areálu a budila jsem velkou pozornost, takže jsem celou dobu poslouchala sexistické, nechutné komentáře chlapů. Jako co by se mnou dělali... Pak jsem z toho měla sny o znásilňování a můj, před tím, neutrální vztah k sexu se stal dost špatným. Nedokázala jsem si představit, že by mě vzal někdo za ruku, natož měl se mnou sex. V rámci toho vyrovnávání se s traumatem tak přišla masturbace a soft

porno. A to jak povídky, tak videa. Mokrát ale ne, protože to bylo tas nějaké orální zatížení. Potřebovala jsem si upevnit, že sex je krásnej.

K: A pomohlo to?

A: Nevím... Vlna a negativní pocity přehlušily to pozitivní. Možná že jo, možná, že ne. Mám přítele a s ním vnímám velké zlepšení.

K: Vnímáš u sebe, kromě toho léčení se z traumatu, nějakou pravidelnost, nebo okolnosti, které vedou k tomu, že pornografii vyhledáváš?

A: Porno vyhledám tak jednou za pár měsíců. A důvodem jsou sexuální touhy. Bez porna to občas nejde, co se týká vzrušení.

K: Máš pocit, že ti porno přineslo něco dobrého do života?

A: V tom traumatu možná trochu jo, jinak... Přestala jsem být úplně mimo, třeba ty vtipy a tak. To bylo v pubertě.

K: A něco špatného to přineslo?

A: Nic dlouhodobě negativního. Měla jsem s pornografií dost sporadický kontakt. A hledala jsem věci, které jsou dost blízké tomu, jak si myslím, že by sex vypadat měl. Zůstává taková provinilost proti učení církve. Proti morálce zvenčí, nebo proti svědomí... Asi obojí.

K: Ovlivnila, nebo ovlivňuje pornografie nějak tvůj sexuální život? A teď nemyslím jen partnerský, ale třeba i prožívání sexuality tebe osobně?

A: Mám určitě konkrétnější sexuální představy. Jasnější představu, jak to asi vypadá. Asi to nic neovlivnilo. Ne tak, abych to vnímala.

K: Snažila ses s konzumací pornografie někdy přestat?

A: Vždycky když to otevřu, řeknu si, že už to víckrát otevírat nepotřebuju.

K: Myslíš si, že je dobře vyznávat pornografii u svátosti smíření?

A: Ano. Pokud je tam zpovědník, co je v pohodě. Zvlášť, když je to překážkou a má to na člověka vliv. Je to dobře. Otázka je, jestli je to hřích, nebo ne? Jestli se řídím katechismem, nebo svědomím...

K: A děláš to ty sama? Vyznáváš, nebo vyznávala jsi pornografii ve zpovědi?

A: Jo.

K: Moje práce tak se bude zaměřovat hlavně na prevenci pornografie. A tak by mě zajímalo, jestli s u vás doma mluvilo otevřeně o sexualitě.

A: Ne. Tečka. (smích)

K: Aha, díky. A ocenila bys to?

A: Myslím si, že kdyby se o to naši pokusili, bylo by to trapný.

K: A kde ses teda dozvíдалa informace? Nejen o pornu a sexu, ale třeba menstruaci a tak?

- A: Od protřelejší kamarádky, která měla velmi specifický styl. A asi když mi bylo deset, tak jsem dostala knížku se slovy „kdyby něco, přijď“ od mamky. V šesté třídě ve škole jsme pak měli nějaké přednášky, ale to bylo strašně pozdě. Menstruaci mají některé dívky už v deseti, jedenácti letech. Někáký základ by to chtělo mít dřív.
- K: A o pornografii s tebou rodiče někdy mluvili?
- A: Ne.
- K: Chtěla bys u svých dětí jednou pokrčovat se sexuální výchovou stejně, jako to dělali tvoji rodiče, nebo bys něco změnila?
- A: Dělala bych to úplně jinak. Chtěla bych o tom jinak komunikovat a víc to probírat.
- K: Máš teď prostor si o pornografii s někým promluvit?
- A: Jo.
- K: A máš tu potřebu?
- A: Teďka ne. Před tím, když jsem se vrátila z nemocnice, tak jsem chtěla mluvit. Můžu mluvit s přítelem, s kamarádkami.
- K: Myslíš, že téma pornografie je pro mladé katolíky aktuální a mělo by se o něm v církvi mluvit?
- A: Aktuální je v naší civilizaci. Může za to internet. Je to lákavé a nějak se to dotkne asi každého. Ale nevím, nemám vhléd do katolické mládeže. Myslím ale, že se neliší od zbytku mladé generace. Mělo by se minimálně psát, nebo nevím úplně formu, ale nějak jo, konstruktivněji, než jen že je to špatně.
- K: Často se v dotazníku objevoval názor, že církve o věcech ohledně sexuality mluví hodně, ale špatně. O pornografii nemluví skoro vůbec, nebo jenom jako o něčem strašně špatném. Měl bys třeba nějaký nápad, jak tohle změnit? Nebo nějakou myšlenku, se kterou by se dalo v souvislosti s tímhle tématem pracovat?
- A: Církve končí u toho, kouření je špatné, alkohol je špatný. Tečka. Je to jen malá část toho, co by zaznívat mělo. Uvítala bych, kdyby bylo možné zpovídat se ženám. Třeba ze zkušenosti s osaháváním, kněz se snažil tu ženu přimět k tomu, aby řekl, kde ona udělala chybu. Žena by to možná udělala taky, ale třeba by měla více pochopení. Mluvíme hodně o sexu, ne o sexualitě. Je rozdíl sexualitu přežít a prožít. Jak s tímhle zacházet, jak s tím žít? Chodím do katolické církve, čtu americké nekatolické blogy... Nevím, je to hodně různorodé, vím, zaznívá i co církve hlásá. A mám pocit, že by to mělo být jinak, ale neumím říct jak. Třeba co se týká předmanželského sexu. Je to samozřejmost, ale osmdesát procent katolíků to nedodrží. Mělo by se na to nějak reagovat, proč to takhle je? Dává to smysl? Nebo masturbace. Říká se, že to dělají jen kluci. Takže když podlehnu té potřebě, je to strašně špatný?
- K: Díky moc za Tvůj čas, otevřenost, myšlenky a postřehy. Chceš ještě něco dodat?
- A: Ne, děkuju.

Rozhovor 5.- ESTER

Obecně k rozhovoru

Byla použita forma polostrukturovaného rozhovoru.

Rozhovor proběhl 27.5.2022 v prostorách klubovny. Místo bylo příjemné, tiché a poskytovalo bezpečný prostor pro rozhovor. Respondentka byla ujistěna o anonymitě rozhovoru. Požádala jsem ji o svolení se zveřejněním přepisu rozhovoru a použití rozhovoru v diplomové práci, ale i o jeho využití pro další účely (konference, články, přednášky, další projekty) se vším výše zmíněným souhlasila. Nabídla jsem, že jí přepsaný rozhovor poskytnu pro kontrolu před zveřejněním, Řekla, že to není nutné. Co se týká záznamu rozhovoru, dohodly jsme se na psaní poznámek během rozhovoru.

Respondentka byla seznámena s tím, že jsem podrobně procházela data z dotazníkového šetření, ale nespojovala jsem její jméno s odpověďmi uvedenými v dotazníku. Proto nevím, jak v dotazníku odpovídala. Bylo jí také zopakováno, že pokud a cokoli nebude chtít odpovídat, nebo pokud bude chtít rozhovor ukončit, je to určitě možné.

V rozhovoru zaznělo několik jmen, názvů a podobně, která vzhledem k bezpečí respondenta nebudou v přepisu rozhovoru uvedena. Jméno respondentky samotné byl změněno.

Před rozhovorem mi respondentka několikrát naznačila, nebo přímo řekla, že je nervózní. Snažila jsem se tedy, aby pro ni nebyl rozhovor nekomfortní, a nakonec celý rozhovor probíhal ve velmi příjemné, uvolněné a přátelské atmosféře.

Přepis rozhovoru byl uskutečněn bezprostředně po rozhovoru podle paměti a psaných poznámek.

Přepis rozhovoru

- K: Když řeknu slovo pornografie, co se ti vybaví, nějaké pocity, obrazy, situace, definice, slova...
- E: První asi videa a obrázky. Může to být i příběh, jako psaná pornografie.
- K: A kromě formy porna, máš i nějaké pocity, obrazy... nebo tak?
- E: Asi zneužívání těch lidí co tam hrajou. Nebezpečí toho průmyslu je strašný, Je to něco nezdravého. Zvrácený smysl sexu, jak správně má být.
- K: Myslíš, že je konzumace pornografie něco dobrého, špatného, neutrálního? Proč? Úplně obecně, ne pro tebe konkrétně.
- E: Špatného (*velmi důrazně*). Protože je to perverze sexu, jak by správně měl být. Nemá to takhle vypadat. To ej stručné, ale všeřikající.
- K: Kdy ses poprvé dozvěděl o pornografii? Kolik ti bylo let? Vzpomínáš si?
- E: Asi dvanáct, třináct.

- K: Vybavíš si tu situaci?
- E: Poprvé jsem na porno narazila. Před tím jsem to neslyšela, nebo asi nevnímala. Rozhodně jsem to neřešila.
- K: Takže poprvé ses dozvěděla o pornu tak, že jsi na něj sama narazila?
- E: Myslím, že jo. Byla jsem na internetu a vyskočily tam na mě nějaký nahý ženský.
- K: Pamatuješ si nějaké pocity, emoce, které to v tobě tenkrát zanechalo?
- A: Bylo to vzrušující a zajímalo mě to. A měla jsem takový ten pocit, že se to nesmí, že to nikdo nesmí zjistit, nebo vědět. Že se to nikomu jinému nestalo a jsem jediná. Nejdřív to byla náhoda, pak mě to zajímalo.
- K: Vyhledala jsi někdy sama pornografii?
- E: Ano.
- K: Víš, kolik ti asi tak bylo let?
- E: Dvanáct, třináct.
- K: Vybavíš si tu situaci? Jaký druh pornografie to byl, jak ses cítila, jaké pocity to v tobě probouzel?
- E: Hodně mě to zajímalo. Prvně to byly obrázky, pak videa. Vracela jsem se pořád na ty stejné stránky. Ze začátku mi přišlo, že se to nemá dělat, ale pak už ne. Nikdo to nevěděl, nikdo mi neřekl, že to není dobrý. Ve třinácti asi nejdeš tolik do hloubky. Pak asi po roce jsme se o tom začaly bavit s holkama ve škole. Řešily jsme třeba i různé povídky. To mě taky zajímalo. Bylo to exciting, neřešily jsme, jestli je to v pohodě. Byl to pro nás nějaký obrázek sexu, že takhle to má být. Povídky byly většinou romantický blbosti, ale něco bylo zvrácený. Nežili jsme aktivně křesťanský život a já jsem se pro víru rozhodla až nedávno. Vždycky jsem věřila v Boha, ale moc mě nezajímalo desatero. Řešila jsem to, co bylo cool. Po rozhodnutí žít ve víře je to možná pak ještě těžší, protože člověk víc vidí své hříchy a je víc napadanej pokušením.
- K: A vyhledáváš dál sama pornografii?
- E: Ano.
- K: Proč? Zvládla bys nějak popsat nějaké důvody?
- E: Ne že bych se chtěla přímo dívat na porno, ale je tam potřeba se sebeuspokojit. Zvládám to i bez porna. Nemám potřebu se na to dívat, je to špatný, škodí to. Je za tím obchod s lidma, nucení herců do věcí. Jednu dobu jsem se bez porna uspokojit nedokázala, teď už jo.
- K: Uvědomuješ si nějaké konkrétní věci, nebo situace, které k tomu, že se díváš na porno vedou?
- E: Tak nuda, když člověk jen tak leží doma... Stres, ale ještě přemýšlím.
- K: Jak často asi pornografický obsah vyhledáváš?

- E: Za poslední rok a půl strašně málo, ale víc, než bych chtěla. Je taky rozdíl, když jsi ve vztahu... Ale tak jednou za dva až tři měsíce.
- K: Říkala jsi, že je rozdíl, když jsi, nebo nejsi ve vztahu, můžeš to rozvést?
- E: Tak má na to vliv sex s partnerem. Měla jsem kluka, se kterým jsme spolu spali, neřešili jsme moc víru, ale věděla jsem, že to takhle nechci. Bylo hodně těžký mu to říct, ale stejně se to pak nepovedlo. Nakonec jsme se pak rozešli. Ve vztahu mě porno nezajímalo. Spíš to přicházelo v období osamění, i ten fyzický chtíč.
- K: Máš pocit, že ti pornografie přinesla něco dobrého do života?
- E: No... Myslím, že nic, co bych se bez toho nenaučila. Kdyby toho nebylo, můj život by určitě nebyl horší. Ne, nic dobrýho. Možná nějaká inspirace pro praxi...
- K: A něco špatného pornografie přinesla?
- E: Byla to ztráta strašně moc času, který jsem mohla věnovat do mnohem užitečnějších věcí. Pak představy, kdy si projektuješ na partnery nějaký věci a oni zase na tebe. Takovej ten pocit, že všechno je dovolaný a normální, že se všechno může se všema. Ono to vypadá, že to dodává ženě nějakou sílu. Jak to říct? V očích chlapa dělá důležitější a lepší, jakože budeš na úrovni chlapa, že tím někoho oslníš. Ale podle mě u chlapů klesáš. Co se týká chování. Myslela jsem, že to, co dělali tam je normální. Kazilo to moje vztahy. Ale to není jen porno. Jednu dobu jsme měli třeba partu a v té se lidi chlubil tím kdo co kde zažil ve skutečnosti...
- K: Tys to trochu nakousla už před tím, ale máš pocit, že pornografie nějak ovlivňuje tvůj sexuální život? Nebo prožívání sexuality?
- E: Určitě ano. Asi negativně no... Jako takhle užila jsem si, ale vlastně vůbec nic z toho nemuselo být. Všechny moje vztahy skončily špatně. Intimita nebyla tak, jak měla být. A intimita ovlivňuje vztah. Když to začalo sexem, rozešli jsme se, ale kdo ví, kdyby to nebylo, jaký by byl ten svět.
- K: Myslíš si, že je dobře vyznávat pornografii u svátosti smíření?
- E: Jo, určitě.
- K: A proč?
- E: Je to prostě... Už jsem to říkala, je to perverze toho správného sexu, který Bůh zamýšlel. Podléhání pokušení. Zabýváš se něčím tak, až tě to začne ovládat a ovládá tě to. Je to taková chvilková droga, kdy tě to ovládá. A to je špatně. Když mám pocit, že bych něco neměla dělat, řeknu to.
- K: A říkáš to? Vyznáváš pornografii ve zpovědi?
- E: Ano.
- K: Moje práce tak se bude zaměřovat hlavně na prevenci pornografie. A tak by mě zajímalo, jestli s u vás doma mluvilo otevřeně o sexualitě.
- E: Asi úplně ne... Mamka se mě pokaždé, když jsem přišla z nějaké párty ptala, jestli jsem pořád panna a jednoho dne jsem jí řekla, že ne. Tak říkala mi něco o ochraně a tak.

S tětou jsem se o tom nebavila vůbec a se ségrou asi taky ne. Měli jsme doma tři knížky o sexualitě nějak byly podle věku. Nikdo mi neřekl abych si to šla přečíst, občas jsem to četla, když nikdo nebyl doma.

K: Ocenilas tenhle přístup, nebo bys brala, kdyby bylo něco třeba trochu jinak?

E: Třeba kdyby mamka přišla a dala mi knížku. To bych si to přečetla. Je těžký se o tom bavit.

K: Kde ses, kromě těch knížek, dozvídala informace? O sexualitě, pornografii, ale třeba i menstruaci a tak?

E: Asi nějaké rozhovory s mamkou. Když jsem to poprvé dostala, tak mi asi něco řekla, ale byly to spíš takové praktické věci. Pak asi nějaký starý knížky, internet... Ve škole asi ne, když jsme byli straši tak při biologii.

K: Mluvili s tebou rodiče někdy o pornografii?

E: Ne.

K: Chtěla bys u svých dětí jednou v sexuální výchově pokračovat stejně, jako tvoji rodiče, nebo bys chtěla něco změnit?

E: Asi bych to udělala jinak. Je to aspekt výchovy. Ale realita je pak těžší. I když do toho oba rodiče dají všechno, nebude to tak, jak si naplánuješ. Jak začneš, je tam velmi tenká hranice k tomu, aby to neznělo, jakože celá sexualita je špatná. Žádný extrém není dobrý. Není to jen na rodičích, ale třeba i odbornících. Je potřeba vzdělávat rodiče, aby věděli, jak o tom s dětmi mluvit.

K: Máš teď prostor si s někým o pornografii promluvit?

E: Ano, spoustu prostoru. S kamarádkami a tak.

K: A s partnerem, nebo partnery jsi o tom někdy mluvila?

E: Asi jo. Ale ne v ohledu „je to špatný“. Spíš to bylo něco jako „viděl jsem tohle, nechceš to zkusit?“.

K: Myslíš si, že téma pornografie je pro mladé katolíky aktuální a mělo by se o něm v církvi mluvit?

E: Ano a ano. Myslím si, že třeba někteří katoličtí influenceři, z USA, nebo jiných zemí, to řeší hodně. Ale v Česku? Nechci kecat, ale asi by se to mělo řešit víc. Je to tabu. Neřeší to ani mimo církve, o to víc je důvodů, proč by se to řešit mělo.

K: Často se v dotazníku objevoval názor, že církve o věcech ohledně sexuality mluví hodně, ale špatně. O pornografii nemluví skoro vůbec, nebo jenom jako o něčem strašně špatném. Měl bys třeba nějaký nápad, jak tohle změnit? Nebo nějakou myšlenku, se kterou by se dalo v souvislosti s tímhle tématem pracovat?

E: Přemýšlím... Asi jsem se nesetkala vůbec s ničím, že by církve řešila něco s pornografií. Nikdo neříkal nic negativního. Byla jsem na jedné přednášce o sexualitě a tam byl malý časový prostor na široké téma. Zamotali jsme se do toho. Mám z ní dost smíšené pocity.

Je potřeba se o tom začít bavit, ale kdo začne? Kdo se do toho pustí? Je to tabu, lidi se stydí...

K: Je to tak... Já ti moc děkuji za tvůj čas, ochotu a odvahu povídat si se mou o tak těžkém tématu. Doufám, že to nebylo tak strašné.

E: Ne, vůbec nebylo. Není za co. (smích)

K: Chtěla bys ještě něco k tématu dodat?

E: Ne, takhle stačí.